

Apetit

vuosikertomus 2013

**ilahduttavia
maku- ja
palveluelämyksiä**

Apetit-konserni lyhyesti

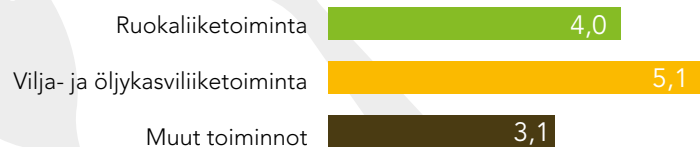
Apetit on suomalainen elintarvikekonserni, joka tunnetaan vihannes- ja ruokapasteista, tuoreesta kalasta ja kalajalosteista, hedelmä- ja vihannestuoretuotteista sekä viljoista ja kasviöljyistä. Sen liiketoimintoja ovat Ruokaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

liikevaihto
387,3 milj.euroa

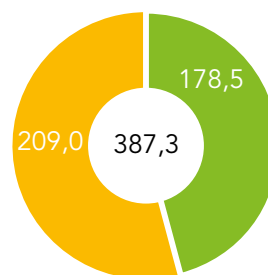
liiketulos ilman
kertaeriä
12,2 milj.euroa

osinko/osake
1,00 euroa
Hallituksen ehdotus

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ 2013
milj. euroa

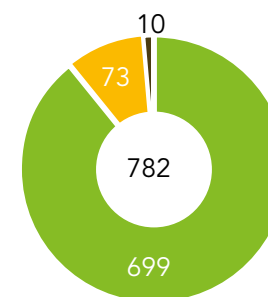

LIIVEVAIHTO 2013
milj. euroa

Ruokaliiketoiminta
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

HENKILÖSTÖ 2013,
keskimäärin

Ruokaliiketoiminta
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
Muut toiminnot

Sisällysluettelo

Uusi Apetit

Ruokaliiketoiminnan rakennemuutos.....	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Avainluvut	6
Liiketoimintojen strategiset linjaukset.....	8

Liiketoimintasegmentit

Ruokaliiketoiminta.....	10
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	16
Muut toiminnot.....	19

Yritysvastuu

Yritysvastuun johtaminen.....	21
Tuotteet.....	22
IP-viljely	24
Kalanhankinta.....	26
Henkilöstö.....	28
Ympäristövastuu	30
Taloudellinen vastuu.....	32

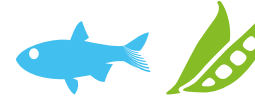
Hallinnointi

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 2013.....	34
Palkitseminen, sisäpiiriasiat.....	40
Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat	41
Hallitus	42
Toimitusjohtaja ja johtajisto	44

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	46
Konsernitalinpäätös, IFRS.....	52
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS.....	86
Hallituksen voitonjakoehdotus	95
Tilintarkastuskertomus	96
Hallintoneuvoston lausunto	97
Osakkeet, pääoma ja osinkopolitiikka.....	98
Tietoja osakkeenomistajille	100
Yhteystiedot.....	101

Ruokaliiketoiminta

Ruokaliiketoiminnan muodostavat Apetit Pakaste Oy, Apetit Kala Oy, Myrskylän Savustamo Oy, osakkuusyhtiö Taimen Oy, Maritim Food-konserni, Caternet Finland Oy ja Apetit Suomi Oy. Ruokaliiketoiminnassa Apetit on Suomen johtaviin kuuluva elintarvikealan toimija, jonka tuoteryhmiä ovat vihannes- ja ruokapakasteet, tuore kala ja kalajalosteet sekä esikäsitellyt hedelmä- ja vihannestuoretuotteet. Kalatuoteryhmässä toimintaa on Suomen lisäksi myös Norjassa ja Ruotsissa. Asiakaskuntaan kuuluvat kuluttajat, päivittäistavara-kauppa, ammattikeittiöt sekä elintarviketeollisuus.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain tytäryhtiöineen. Se on Suomen johtava vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainekauppias sekä kasviöljyjen ja puristeiden valmistaja. Vilja- ja rehuraaka-ainekaupan asiakkaita ovat elintarviketeollisuus, rehuteollisuus ja muu viljaa käyttävä teollisuus. Omassa puristamossa valmistettuja kasviöljyjä myydään elintarviketeollisuudelle, ammattikeittiöille sekä vähittäismyyntiin Pohjoismaissa ja Baltian maissa.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentti muodostuu konsernihallinnosta, segmenteille kohdistamattomista eristä sekä osakkuusyhtiö Sucros Oy:stä (omistusosuus 20%). Emoyhtiö Apetit Oyj vastaa konsernihallinnosta, konsernirakenteen kehittämisestä sekä osake- ja kiinteistöomistusten hallinnoinnista. Osakkuusyhtiö Sucros Oy valmistaa, myy ja markkinoi sokerituotteita elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja vientiin.

Uusi, herkullisempi Apetit

Apetit-konsernissa toteutettiin vuonna 2013 emoyhtiön nimenmuutos sekä Suomen kuluttajaliiketoimintojen rakenneuudistus, jonka tavoitteena on nostaa toiminnan kuluttaja- ja asiakaslähtöisyys aivan uudelle tasolle, parantaa kannattavuutta sekä vahvistaa kasvua.

Apetit-konsernin liiketoimintarakenne 1.1.2014 alkaen

Lännen Tehtaista tuli Apetit

Yrityksen nimi on sidosryhmille sen näkyvimpiä viestejä ja osa sen identiteettiä. Tästä syystä strateginen uudistuminen päätettiin tehdä näkyväksi myös yrityksen nimessä. Perinteikkään, teolliseen toimintaan liitetyn Lännen Tehtaat -nimen ei koettu kuvaavan hyvin konsernin nykyisiä liiketoimintoja.

Yhtiökokous päätti maaliskuussa 2013 muuttaa konsernin emoyhtiön nimen Apetit Oyj:ksi. Uusi nimi tukeutuu ennestään Suomen tunnetuimpiin kuuluvaan

Apetit-kuluttajabrändiin. Tällä muutoksella viestitään yrityksen uudistumisesta sekä uudesta päämäärästä, kuluttajan ja asiakkaan ilahduttamisesta.

Kuluttajaa hurmaamassa

Ruokaa ja syömistä koskevat kuluttajatrendit korostavat aiempaa vahvemmin herkullisen maun ja hyvinvoinnin merkitystä. Aktiivisten kuluttajien ruokailutilanteet vaihtelevat ja ruoalla on useita rooleja näissä tilanteissa. Kaikkia näitä kuitenkin yhdistää se, että herkullinen

**Apetit
konserni**

RUOKALIIKETOIMINTA

- Vihannes- ja ruokapakasteet
- Tuore kala ja kalajalosteet
- Tuorevihannekset ja -hedelmät

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINTA

- Vilja- ja öljykasvikauppa
- Kasviöljyt
- Valkuaispuristeet

MUUT TOIMINNOT

- Emoyhtiö ja konsernihallinto
- Sokeriliiketoiminta osakkuusyhtiö Sucroksen kautta

ruoka ilahduttaa ja lisää hyvinvointia – ruokailutilanteesta tai ruoan roolista riippumatta.

Ruoan vastuullisuus ja kotimaisuus ovat kuluttajille tärkeitä asioita. Yhä useammin kuluttajat haluavat tietää hyvinkin tarkasti, mistä heidän ruokansa tulee ja miten se on kasvatettu ja tuotettu. Ruokayritykset, jotka voivat läpinäkyvästi kertoa käyttämiensä raaka-aineiden alkuperän ja tehdä yhteistyötä alkutuottajien kanssa, pystyvät vastaamaan kuluttajien odotuksiin muita paremmin.

Apetit-konsernissa on useita vahvuuksia, joita hyödynnetään tulevaisuudessa aiempaa järjestelmällisemmin. Tavoitteena on rakentaa sekä Ruokaliiketoiminnassa että Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa kuluttajat ja asiakkaat hurmaavia tuotteita, joiden erottavia vahvuuksia ovat herkullisuus, terveellisyys, kotimaisuus ja vastuullisuus.

Nyt koko ruokaosaaminen yhdessä

Rakennuudistushankkeessa löydettiin odotetusti ruokaliiketoimintojen yhdistämistä tukevia hyötyjä ja mahdollisuuksia. Yhdistetyn organisaation ja yhtenäisten prosessien avulla voidaan parantaa strategisen suunnittelun ja toimeenpanon tehokkuutta, toiminnan kannattavuutta sekä kasvumahdollisuuksia. Etuja ovat myös parempi talouden ja laadun kokonaisseuranta, hankinta-, tilaus- ja toimitusprosessien tehostaminen sekä kuluttajaymmärryksen ja markkinoinnin nostaminen uudelle tasolle.

Apetit-konsernin uusi liiketoimintarakenne otettiin käyttöön vuoden 2014 alusta. Ruokaliiketoimintaan yhdistettiin aiemmin erillisinä raportoidut pakasteliiketoiminta ja kalaliiketoiminta, minkä lisäksi siihen kuuluivat aiemmin muut toiminnot -segmenttiin sisältyneet Caternet Finland Oy ja liiketoiminnan palveluyhtiö Apetit Suomi Oy. Juridisen yrittäjämuutoksen toteuttamiseksi uutta toimintamallia tapahtuu vuoden 2014 aikana. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa ei tapahtunut rakenteellisia muutoksia ja siihen kuuluu Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen. Muut toiminnot -segmenttiin sisältyy jatkossa emoyhtiö Apetit Oyj ja osakkuusyhtiö Sucros.

Vahvaa vilja- ja öljykasviosaamista

Aiemmin Apetit-konsernissa oli jo onnistuneesti yhdistetty vilja- ja öljykasviliiketoiminnat. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostava Avena Nordic Grain tytäryhtiöineen on vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainemarkkinoiden toimija sekä kasviöljyjen ja valkuaispuristeiden valmistaja ja toimittaja. Yrityksen päämarkkina-alue on Euroopan unioni, mutta kauppaa käydään monilla muillakin markkinoilla.

Omassa puristamossa valmistettuja kasviöljyjä myydään elintarviketeollisuudelle, ammattikeittiöille sekä vähittäismyyntiin Suomessa, Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Pitkät kumppanuudet, eturivin viljelijöiden ja toimittajien käyttö sekä aktiivinen toiminta eri markkinoilla mahdollistavat ainutlaatuisen osaamisen kehittämisen ja tarjoamisen edelleen asiakkaiden käyttöön.

“

Apetit-konsernin tavoitteena on nousta hyvinvointia arvostavien kuluttajien halutuimmaksi ruokaratkaisuksi ja hyvää palvelua arvostavien asiakkaiden halutuimmaksi kumppaniksi. Tähän päästään tarjoamalla kuluttajille ja asiakkaille toistuvasti ilahduttavia maku- ja palveluelämyksiä.

Toimitusjohtaja Matti Karppinen, Apetit

Uudistuva Apetit

Vuosi 2013 oli Apetit-konsernissa merkittävien, tulevaisuutta rakentavien muutosten vuosi. Suomen kuluttajaliiketoiminnan rakenteen ja toimintamallin muuttaminen kosketti merkittävää osaa toiminnoistamme ja henkilöstöstämme.

Voimme olla tyytyväisiä taloudelliseen onnistumiseemme muutoksen ja haastavan kansantaloudellisen tilanteen keskellä. Konsernin liiketulos ilman kertaeriä kasvoi ennakoitusti. Tämä paransi myös osakekohtaista tulostamme 52 prosenttia 1,63 euroon.

Useita valopilkkuja haastavana vuonna

Ruokaliiketoiminnassa pakastetuoteryhmän vuosi oli odotusten mukainen. Sen kannattavuus parantui tuotannon tehokkuuden sekä onnistuneen satokausituotannon ansiosta. Kuluttajat arvostavat kotimaista ruokaa ja tämä näkyi odotetusti myös Apetit Kotimainen -tuotesarjan myynnin 13 prosentin kasvuna edellisvuoteen verrattuna.

Kalatuoteryhmän kannattavuus Norjassa ja Ruotsissa kehittyi ilahduttavasti Tuloksentekoa tukivat myynnin ja volyymin kasvu, raaka-ainehintojen maltillinen kehitys sekä jo aiemmin tehtyjen tehostamistoimenpiteiden tulokset.

Myös sokeriliiketoiminnassa toimivan osakkuusyhtiö Sucroksen kannattavuus parani ja oli vahvalla tasolla. Sen tuloksentekoa tuki vahva liikevaihdon kasvu.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan myynti laski viljamarkkinoilla ja oli öljykasvituotteissa edellisvuoden tasolla. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan kannattavuus laski edellisvuodesta pienemmästä myyntivolyymistä ja viljakaupan alhaisemmasta katetasosta johtuen. Viljakaupan myynninlaskusta huolimatta säilytimme edelleen perinteisesti hyvän tuloksentekokykymme Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa.

Suomessa vaikea vuosi kalalle ja tuoretuotteille

Ruokaliiketoiminnassa kalatuoteryhmän tavoitteita ei sen sijaan Suomessa tavoitettu. Tuoteryhmän liikevaihto kasvoi, mutta korkeiden raaka-ainekustannusten ja loppuasiakashintojen epäedullinen suhde heikensi kannattavuutta merkittävästi.

Ruokaliiketoiminnassa myös tuoretuotemyynti jäi Suomessa tavoitteistaan. Sen kannattavuutta rasitti kalatuoteryhmän tapaan raaka-aineiden hankintahintojen ja loppuasiakashintojen epäsuhta. Lisäksi henkilöstöravitolooiden merkittävästi vähentyneet ruokailijamäärät heikensivät myyntiä ja tätä kautta toiminnan tehokkuutta ja kannattavuutta.

Nyt on kuluttajien ja asiakkaiden hurmaamisen vuoro

Apetit-tuotteet ovat terveellisiä, tuoreita ja vastuullisesti kotimaassa tuotettuja. Ravitsemuksen lisäksi hyvä ruoka on myös osa ihmisten sosiaalista kanssakäymistä ja sen merkitys elämänlaatuun vaikuttavana tekijänä on kasvussa. Ymmärrämme ruoan muuttuvan roolin ja siksi haluamme nykyistäkin ponnekkaammin tarjota kuluttajille ilahduttavia makuelämyksiä ja herkullista

hyvinvointia päivittäisiin ruokailutilanteisiin. Olemme nyt siirtymässä uudenlaiselle kuluttajan hurmaamisen aikakaudelle, ja tämä edellyttää meiltä kuluttaja- ja asiakaslähtöisyyden nostamista aivan uudelle tasolle.

Asiakkaitamme ovat päivittäistavarakauppa, elintarviketeollisuus, ammattikeittiöt sekä viljaa, rehuraaka-aineita ja öljykasveja käyttävä teollisuus ja kauppa. Tavoitteemme on kehittyä hyvää palvelua arvostavien asiakkaiden halutuimmaksi kumppaniksi. Tarjoamalla

Olemme nyt siirtymässä uudenlaiselle kuluttajan hurmaamisen aikakaudelle, ja tämä edellyttää meiltä kuluttaja- ja asiakaslähtöisyyden nostamista aivan uudelle tasolle.

parhaita tuotteita, palveluita ja ruokaosaamista voimme auttaa asiakkaitamme menestymään ja täyttämään edelleen omien asiakkaidensa ja kuluttajien muuttuvat odotukset.

Rakennemuutos on tärkeä osa uudistumista

Kuluttajalähtöisyyden nostaminen aivan uudelle tasolle edellyttää myös rakenteellisia muutoksia toimintaan. Vuoden 2013 aikana yhdistimme aiemmin erillään toimineet kuluttajaa palvelevat pakaste- ja kalaliiketoiminnot sekä tuoretuotepalvelut uudeksi liiketoimintasegmentiksi. Maaliskuussa yhtiökokous päätti konsernin nimen muuttamisesta Lännen Tehtaista Apetitiksi

vahvan kuluttajabrändimme mukaan.

Muutos on koskettanut laajasti henkilöstöämme ja sitä on toteutettu vastuullisesti yhteisen päämäärän ohjaamana ja innostamana. Nyt jatkamme työtämme uuden toimintamallin mukaisesti.

Lupaamme ilahduttavia maku- ja palveluelämyksiä

Rakenteen ja strategian uudistamisen myötä tavoitteemme on nousta kuluttajien mielessä herkullista hyvinvointia tarjoavaksi ruokaratkaisuksi sekä päivittäistavara- ja ammattikeittiöasiakkaiden halutuimmaksi kumppaniksi. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa haluamme olla viljakaupan suunnannäyttäjät Itämeren alueella ja ruokaöljyjen uudistaja.

Uudet pohjoismaiset ravitsemussuositukset julkistettiin tammikuussa 2014. Ilolla huomasin, että konsernimme tuoteryhmät kattavat lähes kaikki terveellisen ja elämänlaatua parantavan ruokavalion päärakennusaineet: kasvikset, kalan, tuoreet hedelmät ja vihannekset, viljat sekä kasviöljyt. Näin meillä on tulevaisuudessa ainutlaatuisen hyvät edellytykset luvata kuluttajille herkullista hyvinvointia sekä auttaa asiakkaitamme menestymään.

Matti Karpinen

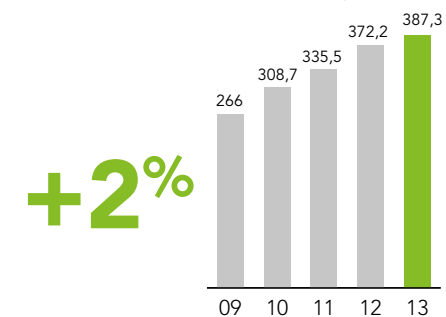

Konsernin avainluvut

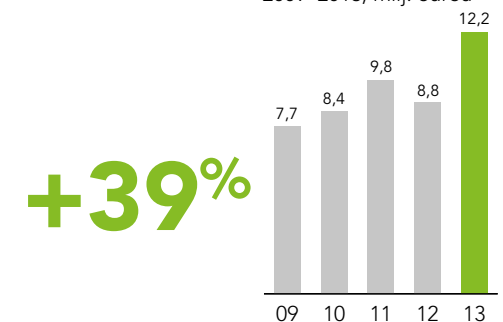
	2013	2012	Muutos	2011
Liikevaihto, milj. euroa	387,3	378,2	+2,4%	335,5
Liiketulos, milj. euroa	9,4	8,5	+11,4%	8,7
Liiketulos, %	2,4	2,2		2,6
Liiketulos, ilman kertaeriä, milj. euroa	12,2	8,8	+38,5%	9,8
Liiketulos, ilman kertaeriä, %	3,1	2,3		2,9
Tulos ennen veroja, milj. euroa	9,3	7,5	+23,2%	7,5
Tilikauden tulos, milj. euroa	9,3	6,7	+39,3%	5,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	5,4		6,3
Oman pääoman tuotto, %	6,5	4,8		4,1
Omavaraisuusaste, %	70,3	60,6		74,9
Nettovelkaantumisaste, %	8,4	22,0		-5,1
Oma pääoma / osake, euroa	22,90	22,37		22,06
Tulos / osake, euroa	1,63	1,07		0,92
Osinko / osake	1,00*	0,90		0,85
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	3,0	3,9		5,8
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	0,0	9,7		0,2
Henkilöstö, keskimäärin	782	721	+8,5%	596

*Hallituksen ehdotus

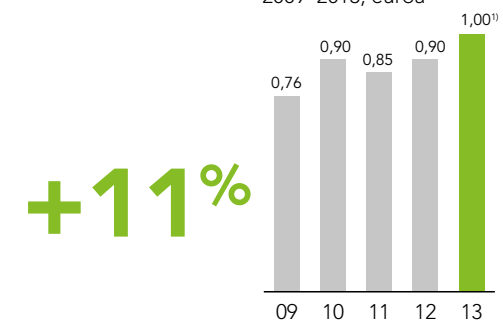
KONSERNIN LIIKEVAIHTO
2009–2013, milj. euroa

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ
2009–2013, milj. euroa

OSINKO / OSAKE
2009–2013, euroa

¹⁾ hallituksen ehdotus

Avainluvut liiketoiminnoittain

LIKEVAIHTO, MILJ. EUROA

	2013	2012	2011
Ruokaliiketoiminta	178,5	162,7	130,9
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	209,0	215,8	204,9
Muut toiminnot			
Segmenttien välinen myynti	-0,2	-0,2	-0,3
Yhteensä	387,3	378,2	335,5

LIKETULOS, MILJ. EUROA

	2013	2012	2011
Ruokaliiketoiminta	2,0	1,7	2,3
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	5,1	6,5	8,4
Muut toiminnot	2,3	0,3	-2,0
Yhteensä	9,4	8,5	8,7

2013 onnistumisia:

Konsernin liikevaihto ja liiketulos ilman kertaeriä nousivat haastavassa taloustilanteessa edellisvuodesta. Hyvä tuloskehitys nosti myös osakekohtaista tulosta 1,63 (1,07) euroon.

LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. EUROA

	2013	2012	2011
Ruokaliiketoiminta	4,0	1,7	3,4
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	5,1	6,5	8,4
Muut toiminnot	3,1	0,6	-2,0
Yhteensä	12,2	8,8	9,8

KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT, MILJ. EUROA

	2013	2012	2011
Ruokaliiketoiminta	2,0	3,4	2,6
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	0,8	0,5	3,0
Muut toiminnot	0,2	0,0	0,1
Yhteensä	3,0	3,9	5,8

HENKILÖSTÖ, KESKIMÄÄRIN

	2013	2012	2011
Ruokaliiketoiminta	699	641	524
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	73	70	62
Muut toiminnot	10	10	10
Yhteensä	782	721	596

Ruokaliiketoiminta ja Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Strategiset linjaukset

Jo perustamisestamme lähtien, vuodesta 1950, olemme tarjonneet suomalaisten ruokapöytiin herkullista, kotimaista ruokaa.

Nykyään Apetit tunnetaan monipuolisena elintarvikealan yrityksenä, jonka liiketoimintoja ovat Ruokaliiketoiminta sekä Vilja- ja öljykasviliiketoiminta.

Konserniin kuuluu lisäksi Muut toiminnot -segmentti, joka muodostuu emoyhtiöstä ja osakkuusyhtiö Sucroksesta (20%).

RUOKALIIKETOIMINTA

Kun puhutaan ruoasta, on Apetit lupaus herkullisesta hyvinvoinnista. Sen suurelta osin kotimaisiin raaka-aineisiin perustuvat tuotteet ovat omiaan edistämään hyvinvointia sekä luomaan terveellisen elämän puitteet.

Ruokaliiketoiminnassa tavoite on nousta hyvinvointia arvostavien kuluttajien halutuimmaksi ruokaratkaisuksi ja hyvää palvelua arvostavien asiakkaiden halutuimmaksi kumppaniksi. Tähän päästään nostamalla toiminnan asiakas- ja kuluttajälähtöisyys aivan uudelle tasolle niin, että asiakkaat ja kuluttajat huomaavat Apetitin toiminnassa ilahduttavan muutoksen.

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINTA

Apetit-konserniin kuuluvan Avena Nordic Grainin asiantuntemus ja kokemus auttavat viljan, rehuraaka-aineiden ja öljykasvien viljelijöitä, myyjiä ja ostajia menestymään. Suomessa Avena on elintarvikeöljyjen markkinajohtaja.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa tavoite on olla viljakaupan suunnannäyttävä ja ruokaöljyjen uudistaja. Tähän päästään kasvattamalla markkinaosuutta nykyisillä viljamarkkinoilla sekä laajentamalla uusille markkinoille Itämeren ympäristössä. Ruokaöljyissä kehitetään uusia kasviöljytuotteita sekä niiden tuotantoprosesseja ja lisätään täysin kotimaisten kasviöljytuotteiden tarjontaa vastaamaan asiakkaiden odotuksia entistäkin paremmin.

Liiketoiminnot

Strategiset
päämäärät 2016

Asiakkaat

Visio 2016

- Kannattavuuden merkittävä parantaminen
- Kehittyminen hyvinvointia arvostavan kuluttajan halutuimmaksi ruokabrändiksi
- Osuuden voimakas kasvattaminen suomalaisen kuluttajan syömisestä

Missio: tarjoamme ilahduttavia maku- ja palveluelämyksiä

- Vilja- ja öljykasvikaupan merkittävä kasvataminen
- Vilja- ja öljykasvikauppaan liittyvän toiminnan laajentaminen uusille markkinoille Itämeren ympäristössä
- Uusien kasviöljytuotteiden ja niiden tuotantoprosessien kehittäminen
- Täysin kotimaisen rypsiöljyn markkinan kehittäminen

Kuluttaja

Arvostaa hyvän makuista, terveellistä, kotimaista ja vastuullisesti tuotettua ruokaa vaihtelevissa ruokailutilanteissa.

Asiakas

Arvostaa hänelle erinomaisesti sopivia tuotteita ja yksilöllistä palvelua, asiantuntemusta ja markkinaosaamista, sekä niiden arvoketjuun tuomaa selkeää hyötyä.

Apetit on hyvinvointia arvostaville kuluttajille halutuin ruokaratkaisu.

Avena on viljakaupan suunnanäyttävä Itämeren alueella ja ruokaöljyjen uudistaja.

Arvot: asiakkaan ilahduttaminen, erinomaisuus tekemisissämme, vastuullisuus, työn ilo

Ruokaliiketoiminta

Herkullista hyvinvointia

Ruokaliiketoiminnassa Apetit on vahva kotimainen elintarvikealan toimija, jonka tärkeimpiä tuoteryhmiä ovat vihannes- ja ruokapakasteet, tuore kala ja kalajalosteet sekä esikäsittellyt vihannes- ja hedelmätuoretuotteet.

VUOSI 2013 LYHYESTI

Ruokaliiketoiminnan liikevaihto ja liiketulos ilman kertaeriä nousivat vuonna 2013 edellisvuodesta. Kalatuoteryhmän myynti kasvoi kaikilla markkinoilla ja erityisen vahvasti Suomessa, lähes 20 prosenttia. Myös pakastetuoteryhmän myynti kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Kannattavuuskehitystä pakasteissa tukivat satokausituotannon tehokkuus ja runsas sato sekä kalatuoteryhmässä Norjan ja Ruotsin markkinoilla volyymien kasvu, raaka-ainehintojen maltillinen kehitys ja tehostamistoimenpiteiden onnistuminen.

Suomessa sekä kalatuoteryhmän että esikäsittelyjen tuoretuotteiden kannattavuus oli epätydyttävä. Kannattavuutta heikensi heikon markkinatilanteen aiheuttaman volyymilaskun lisäksi raaka-aineiden hankintahintojen ja loppuasiakashintojen epäsuhta. Esikäsittelyjen tuoretuotteiden myynti on kärsinyt Suomen heikon taloustilanteen aikana erityisesti henkilöstöravinto-

RUOKALIIKETOIMINTA

Keskeiset tunnusluvut, milj.euroa	2013	2012	2011
Liikevaihto	178,5	162,7	130,9
Liiketulos ilman kertaeriä	4,0	1,7	3,4
Liiketulos	2,0	1,7	2,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2,0	3,4	2,6
Henkilöstö keskimäärin	699	641	524

loissa laskeneista annosmääristä ja laskeneet myyntimäärät ovat heikentäneet työvoimavaltaisen toiminnan kannattavuutta.

VIHANNES- JA RUOKAPAKASTEET

Apetit on kuluttajien arvostama vihannes- ja ruokapakastebrändi, joka tunnetaan herkullisesta mausta, terveellisyydestä ja kotimaisuudesta. Pääosin kotimaisiin raaka-aineisiin perustuvat kasvis- ja ruokapakasteet valmistetaan Säkylässä ja pakastepizzat Pudasjärvellä. Raaka-aineiden kotimaisuusaste on vihannes- ja perunapakasteissa noin 75 prosenttia ja Kotimainen-tuoteperheessä 98–100 prosenttia.

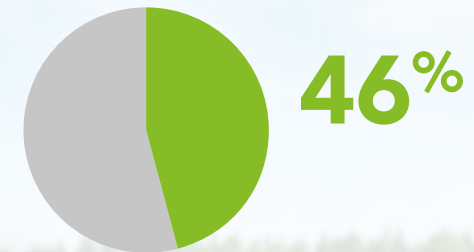
Uusia tuotteita – kotimaisuus arvossa

Uusia ja olemassaolevia Apetit-tuotteita kehitetään jatkuvasti vastaamaan suomalaisen makuun, ravitsemussuosituksiin sekä muuttuviin ruokailutrendeihin. Tuotteiden herkullinen maku syntyy luonnollisesti hyvistä raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistusvaiheista. Erityisesti uunivalmiiden kasvisgratiinien ja kotimaisten vihannesten kysyntä kasvoi vuonna 2013.

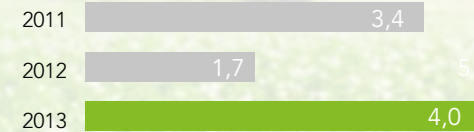
Jatkuu sivulla 12

RUOKALIIKETOIMINNAN OSUUS
KONSERNIN LIIKEVAIHOISTA

RUOKALIIKETOIMINNAN LIKETULOS
ILMAN KERTAERIÄ,
milj. euroa

Ruokaliiketoiminnassa Apetit-konserni on Suomen johtaviin kuuluva kotimainen elintarvikealan toimija, jonka tuoteryhmiä ovat vihannes- ja ruokapakasteet, tuore kala ja kalajalosteet sekä esikäsitellyt hedelmä- ja vihanneustuotteet. Aiemmin erillisinä toimineet pakasteliiketoiminta, kalaliiketoiminta sekä tuotetuotepalvelut on yhdistetty vuoden 2014 alusta yhteen liiketoimintasegmenttiin.

Apetit Kotimainen -tuoteperheeseen tuotiin uusia pakastetuotteina Kotimainen Porkkanaviipale, Kotimainen Porkkanasosekeitto, Kotimainen Tuorehernesosekeitto, Kotimainen Hernepihvi, Kotimainen Punajuurigratiini, Kotimainen Pinaattikeitto, Kotimainen Laktoositon Pinaattikeitto sekä Kotimainen Peruna & Keittokasvis.

Raaka-aineiden alkuperä tarkasti tiedossa

Kotimaiset sopimusviljelijät kasvattavat suurimman osan pakasteissa käytetyistä kasviksista. Merkittävimmät viljelytetyt raaka-aineet ovat peruna, purjo, porkkana, herne, pinaatti, lanttu, palsternakka, selleri, punajuuri, purjo ja luomupinaatti. IP-viljelyn ansiosta näiden raaka-aineiden alkuperä tunnetaan aina peltolohkoille saakka.

Tärkeimpiä tuontiraaka-aineita ovat maissi ja paprika, jotka hankitaan pitkäaikaisilta sopimustoimittajilta pääasiassa Euroopan unionin alueelta. Pitkäaikaisten hankintasuhteiden ansiosta raaka-aineiden alkuperä ja toimitusketju voidaan jäljittää eräkohtaisesti.

Lue lisää IP-viljelystä sivulta 25.

TUORE KALA JA KALAJALOSTEET

Apetit-konserni on Suomen suurimpia kalan myyjiä ja jalostajia. Tuoretta kalaa ja kalajalosteita myydään vähittäiskauppoihin, ammattikeittiöille sekä elintarviketeollisuudelle. Osa myynnistä tapahtuu oman palveluverkoston kautta. Tuotantolaitokset sijaitsevat Kuopiossa, Kustavissa, Helsingin Kivikossa ja Myrskylässä.

Konserniin kuuluvalla Maritim Food Groupilla on vahva asema Ruotsin ja Norjan markkinoilla. Maritimilla on kaksi tuotantolaitosta Norjassa ja yksi Ruotsissa. Sen asiakkaita ovat vähittäiskauppa- ja ammattikeittiöt, joille myydään äyriäisiä, kala-ateriakomponentteja, kalasäilykkeitä sekä pizza- ja salaattikastikkeita.

Tinkimätöntä työtä kalatuotteiden hyvän maun varmistamiseksi

Hyvä maku on Apetit-kalatuotteiden tärkeimpiä kilpailutekijöitä. Touko-syyskuussa markkinoille tuotiin Apetit Perinteinen -kalatuotesarja, jonka lanseerauksen edellytyksenä oli makutestin voittaminen ennen esittelemistä kuluttajille. Herkullisen maun takana ovat perinteiset valmistusmenetelmät, pintasuolaus merisuolalla ja savustus kotimaisella leppäpuulla. Lisäksi Perinteinen-kalatuotesarjan tuotteet valmistetaan aina tuoreesta, ei pakastetusta, kalasta.

Herkullinen maku on kalan tuoreuden ohella johtajatus, jota vaalitaan kaikissa tuotteissa. Ruoan herkullinen maku on vahvasti kansallinen asia, mutta perustuu kansallisuudesta riippumatta tuoreeseen raaka-aineeseen, testattuun reseptiikkaan sekä kalan jalostamisen taitoon.

Apetit Kotimainen -tuoteperheeseen tuotiin uusia kalatuotteina Apetit Perinteinen Graavisuolausfilee ja Kotimainen muikkukukka. Lisäksi saatavuuden mukaan osan vuodesta ovat kotimaisia Apetit Perinteinen kirjo- lohituotteet.

Taimen-osakkuus takaa tuoreen kotimaisen kirjolohten saannin

Suomen merkittävimpiin kalankasvattajiin kuuluvan osakkuusyhtiö Taimenen ansiosta voidaan Apetit-tuotemerkillä tarjota tuoretta kotimaista kirjolohta. Yhtiön 30 kalankasvattamoa Suomessa Saaristomerellä ja sisämaassa sekä Ruotsissa takaavat nopeat ja tehokkaat toimitukset asiakkaille. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun vähittäiskaupoissa on tarjolla huipputuoretta kirjolohta sen sesonkiaikaan. Parhaimmillaan tämä tarkoittaa sitä, että kaupassa myytävä kala on nostettu vedestä saman päivän aamuna.

ESIKÄSITELLYT VIHANNES- JA HEDELMÄTUORETUOTTEET

Ruokaliiketoiminta toimittaa ammattikeittiöille ja päivittäistavara-kauppoihin hyvän aterian tuoreet ainekset – tarvittaessa vaikka päivittäin. Valikoimaan kuuluvat tuoreet ja käyttövalmiit vihannes- ja hedelmätuoretuotteet sekä ruokasalaatit. Suurimpia asiakasryhmiä ovat henkilöstöravintolaketjut sekä hotelli- ja ravintolaketjut. Myös myynti julkisen sektorin ruokahuollolle on merkittävää.

Jatkuu sivulla 14

KALAN KULUTUS SUOMESSA

asukasta kohti keskimäärin

josta tuontikalan
osuus

josta kotimaisen
kalan osuus

Lähde: RKTL / Tilastot 2011

Suomalaisista

76%

haluaisi syödä kalaa
nykyistä enemmän.

Lähde: Pro Kala ry, Kala suomalaisten
ruokapöydässä –tutkimus 2013.

Kala on tärkeä osa monipuolista ruokavaliota niin
arkena kuin juhlapäivinä.

“

Kalassa on monia hyviä ominaisuuksia, joiden vuoksi se kuuluu monipuoliseen ruokavalioon. Virallisissa ravitsemussuosituksissa kalaa kehoitetaan syömään ainakin kaksi kertaa viikossa, eri kalalajeja vaihdellen. Kalan käyttöä olisi varaa lisätä tuntuvasti, sillä useimmat suomalaiset syövät kalaa vain kerran viikossa tai harvemmin.

Pro Kala ry

Asiakkaille tarjotaan 24 tunnin tilaus-toimitusrytmin tuotteiden tuoreuden ja laadun varmistamiseksi. Tuotteet toimitetaan asiakkaille tukkuliikkeiden tai suoran jakelun kautta asiakkaan oman valinnan mukaan. Apetit Ammattilaiset -organisaatio vastaa ammattikeittiömyynnistä ja asiakaspalvelusta koko konsernin tuoretuote-, pakaste- ja kalatuotteiden osalta.

Laadukkaasti käsitellyt tuotteet aina tuoreina perille

Tuoretuotemyynnin raaka-aineet ja ruokavalmisteet hankitaan tuoreina ja suoraan toimitukseen kotimaisilta ja ulkomaisilta pitkäaikaisilta sopusuhteittajilta.

Kivikon tuotantolaitoksessa Helsingissä valmistetaan monipuolisesti erilaisia tuoretuotteita. Hedelmä- ja vihannestuotteet paloittellaan, viipaloidaan, kuutioidaan tai suikaloidaan ja pakataan ilman säilöntä- ja lisäaineita.

Tuotanto ja toimitukset pyörivät lähes ympäri vuorokauden. Vuorokauden mittainen tilaus-toimitusrytmi takaa tuotteiden tuoreuden ja laadun.

Tuoresalaatit valikoimiin

Herkulliset tuoreet ruokasalaatit lisättiin tarjontaan vastaamaan asiakkaiden odotuksia. Kivikon tuotantolaitoksella avattiin uusi salaattiosasto, mikä mahdollistaa tuoreiden ja raikkaiden valmissalaattien toimittamisen päivittäistavaraketjuille. Kivikossa kehitetään laadukkaista raaka-aineista myös uusia tuotteita asiakkaiden toiveiden mukaan. Käytössä on oma koekeittiö ja palveluksessa kokeneita ammattikeittiötoiminnan ja tuotteen kehittämisen ammattilaisia.

Kotimainen Apetit

Kotimainen

Kotimaisuuden merkitys kuluttajille on kasvanut vuosi vuodelta, ja tämä on näkynyt Apetit Kotimainen -tuotesarjan vahvana myynninkehityksenä koko 2010-luvun ajan. Apetit Kotimainen -tuotteet erottuvat pakastealtaissa ja kylmäkalusteissa tuonti-tuotteista ja auttavat kuluttajaa valitsemaan kotimaista alkuperää olevan tuotteen.

Apetit Kotimainen -tuoteperheen myynti jatkoi kasvuaan myös vuonna 2013 ja sen myynti kasvoi 13 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Tuotesarjaan kehitetään uusia tuotteita jatkuvasti. Tuoteperheessä oli vuoden 2013 lopussa yhteensä jo 20 kuluttajakopakattua pakastetuotetta ja 10 kalatuotetta. Lisäksi ammattikeittiöille on tarjolla 18 pakastetuotetta ja 7 kalatuotetta sekä vähittäiskaupan palvelumyyntitiseille 14 kalatuotetta.

Apetit Kotimainen kasvis- ja perunapakasteet ovat 100-prosenttisesti kotimaista alkuperää. Ruokapakasteissa sekä kalatuotteissa vain mausteet ja suola voidaan tuoda ulkomailta tuotteiden ollessa muuten kotimaista alkuperää. Kotimaisuusaste ja raaka-aineiden alkuperä eritellään aina selkeästi tuotetiedoissa.

Apetit Kotimainen
myynninkehitys vuonna 2013

+13%

Myydyimmät
Apetit Kotimainen -tuotteet
2013

1. *Apetit Kotimainen Peruna&Keittokasvis*
2. *Apetit Kotimainen Pinaattikeitto*
3. *Apetit Kotimainen Herne*

Suosittu kotimainen herne on hyvä esimerkki ympäristöystävällisesti viljelystä, turvallisesta laatutuotteesta. Hernesato korjataan pelloilta oikea-aikaisesti ja jalostetaan välittömästi kuljetuksen jälkeen pakasteherneeksi. Kaiken kaikkiaan herneen matka pelloilta valmiiksi pakasteeksi kestää noin kaksi tuntia. Herneiden tuoreus säilyy -20 asteessa vähintään 18 kuukautta.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Monipuolista vilja- ja öljykasviosaamista

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostava Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen on Suomen johtava vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainekauppias sekä kasviöljyjen ja puristeiden valmistaja.

VUOSI 2013 LYHYESTI

Vuonna 2013 viljakaupan markkinahintataso oli edellisvuotta alhaisempi ja tämä laski yhdessä edellisvuotta pienempien volyymien kanssa myös viljakaupan liikevaihtoa. Öljykasvituotteiden myynti pysyi edellisvuoden tasolla. Itse pakattujen rypsiöljytuotteiden myynti kasvoi. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan kannattavuus laski edellisvuodesta pienemmästä myyntivolyyymistä ja viljakaupan alhaisemmasta katetasosta johtuen.

Viljaa ja öljykasveja hankittiin viljelijöiltä Suomessa ja Baltian maissa sekä myös kansainvälisesti vilja- ja öljykasvitoimijoilta eri markkinoilla. Hankintaosuus suoraan viljelijöiltä kasvoi edelleen, ja erityisesti kotimaisen rypsin hankintaa lisättiin.

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINTA

Keskeiset tunnusluvut, milj.euroa	2013	2012	2011
Liikevaihto	209,0	215,8	204,9
Liiketulos ilman kertaeria	5,1	6,5	8,4
Liiketulos	5,1	6,5	8,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,8	0,5	3,0
Henkilöstö keskimäärin	73	70	62

Viljelijöiden ja asiakkaiden kumppani

Vilja- ja rehuraaka-ainekaupan asiakkaita ovat elintarviketeollisuus, rehuteollisuus, muu viljaa käyttävä teollisuus sekä viljelijät. Omassa puristamossa valmistettuja öljyjä myydään elintarviketeollisuudelle, ammattikeittiöille sekä vähittäismyyntiin Suomessa, Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Suomessa Avena on selkeästi elintarvikeöljyjen markkinajohtaja.

Avena Nordic Grainin päämarkkina-alue on Euroopan unioni, mutta kauppa käydään monilla muillakin alueilla. Erityisen aktiivista toiminta on kotimarkkinoilla Suomessa ja Baltian alueella.

Avena Nordic Grain tunnetaan kansainvälisesti luotettavana ja ammattitaitoisena markkinatoimijana. Sillä on laaja asiakas- ja toimittajakunta eri maissa ja paikallisten tytäryhtiöiden ansiosta kunkin alueen vilja- ja öljykasvimarkkinat tunnetaan hyvin. Avena tarjoaa viljelijöiden käyttöön monipuoliset työkalut kaupan- käyntiin, hinta- ja laaturiskien hallintaan sekä markkinainformaation hankintaan.

Jatkuu sivulla 18

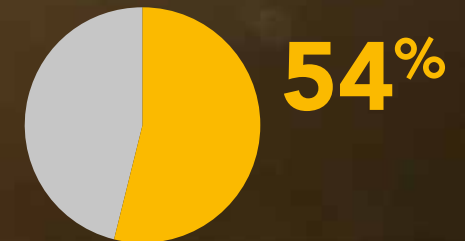
Avena tuntee hyvin sekä kotimaiset että kansainväliset öljykasvi- että viljamarkkinat.

“

Avenan asiantuntemus ja kokemus auttavat viljan ja öljykasvien kasvat-tajia, myyjiä ja ostajia menestymään. Pitkät kumppanuudet, eturivin vil-jelijöiden ja toimittajien käyttö sekä aktiivinen toiminta eri markkinoilla mahdollistavat ainutlaatuisen osaa-misen kehittämisen ja tarjoamisen edelleen asiakkaiden käyttöön.

toimitusjohtaja Kaija Viljanen,
Avena Nordic Grain Oy

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINNAN
OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

VILJA- JA ÖLJYKASVILIIKETOIMINNAN
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ,
milj. euroa

viljasato
Suomessa 2013

4 082
tuhatta tonnia

viljan vienti
Suomesta

531
tuhatta tonnia
satokaudella 2012/2013

viljan tuonti
Suomeen

27
tuhatta tonnia
satokaudella 2012/2013

NEITO JA MILDOLA – JA RUOKA MAISTUU PAREMMALTA

Pehmeän ja hienon makuinen Neito on jokaisen kokkaajan kumppani, joka saa ruoan maistumaan paremmalta. Neito-öljy puristetaan ja valmistetaan Kirkkonummella, valikoiduista suomalaisista rypsin siemenistä.

Mildola-brändi edustaa laadukkaita öljyjä ammattikeittiöille. Mildola-brändi pohjautuu vahvasti Avenan öljynpuristamoon, joka on perustettu vuonna 1993 Kirkkonummelle.

Vuosi 2013 oli toiminnallisesti onnistunut. Kehitystoimenpiteet keskittyivät toimintaedellytysten parantamiseen. Viljakaupan tehostamiseksi Virossa otettiin käyttöön uusi sopimushallintajärjestelmä sekä laajennettiin toiminnanohjausjärjestelmän käyttöä. Liettuassa puolestaan parannettiin edellytyksiä kasvuille kehittämällä kuljetusten ja varastoinnin logistisia järjestelyitä.

Kasviöljyjen kysyntä kasvussa

Avenan öljynpuristamo Kirkkonummella jalostaa pääosin rypsiä ja rapsista korkealaatuisia rypsiöljyjä sekä valkuaispuristeita. Tuotantoprosessissa öljy saadaan irti siemenestä luonnonmukaisesti puristamalla. Menetelmä on ympäristöystävällinen ja tehokas. Lopputuotteena saadaan kasviöljyä ja kotieläimille rehuraaka-aineksi erinomaisesti soveltuva valkuaispuristetta. Öljykasvihankintaa ohjaa kotimaisuus, mutta siemenen riittävyyden varmistamiseksi hankintoja tehdään myös muilta markkinoilta.

Vuonna 2013 öljynpuristamolla toteutettiin puolestaan merkittävä öljyn tuotantoketjun uudistus, jotta kotimainen raaka-aine ja öljy voidaan pitää aukottomasti erillään muusta tuotannosta koko ketjussa ja näin tehokkaasti lisätä sen osuutta kokonaistuotannosta.

Vuonna 2011 valmistuneen öljynpakkaamon käyttöaste oli erinomainen, ja jo yli kolmannes elintarvikeöljyistä myytiin pakattuina. Toiminnan luotettavuuden ja laadun kehittämiseksi jatkettiin automaatiojärjestelmän uusimista sekä uusittiin puristamon laboratorio. Laadunvalvonnassa otettiin käyttöön DNA-tunnistukseen perustuva aiempaa nopeampi ja toiminnaltaan luotettavampi puristeen analysointimenetelmä.

Kotimaisuus on tärkeä asia

Öljykasvien viljely Suomessa on erityisen tärkeää kotimaisen viljelyn monimuotoisuuden takaamiseksi. Kotimaisen raaka-aineen kysyntä on myös kasvussa, sillä joutsenlippusääntöjen tiukentumisen johdosta rypsiöljyn raaka-aineen täytyy olla jatkossa 100-prosenttisesti kotimaista.

Avena on pyrkinyt edistämään kotimaista öljykasviviljelyä monin keinoin. Vuoden 2013 aikana järjestettiin useita viljelijätilaisuuksia ja perustettiin yhdessä muiden alan toimijoiden kanssa Rapsi.fi-sivusto yhteiseksi tiedotus- ja kokemustenvaihtofoorumiksi. Tilaisuuksista suuren suosion saavutti erityisesti Siuntiossa järjestetty syysrapsiseminaari, jossa ruotsalaiset asiantuntijat kertoivat kokemuksistaan syysrapsin viljelyssä. Hämeenlinnaan avattiin myös uusi toimipiste palvelemaan maakunnan viljelijöitä ja helpottamaan öljykasvien myyntiä ja toimituksia.

Muut toiminnot

Emoyhtiö ja Sucros

Muut toiminnot -segmentti muodostuu konsernihallinnosta, segmenteille kohdistamattomista eristä sekä osakkuusyhtiö Sucros Oy:stä (20%)

Emoyhtiön uusi nimi on Apetit Oyj

Emoyhtiö Apetit Oyj vastaa konsernihallinnosta, konsernirakenteen kehittämisestä sekä osake- ja kiinteistöomistusten hallinnoinnista. Yhtiön nimi vaihdettiin 26.3. pidetyn yhtiökokouksen päätöksellä Lännen Tehtaat Oyj:stä Apetit Oyj:ksi osana koko konsernin uudistumis- ja rakennemuutoshanketta.

Kotimaista sokeria Säkylästä

Osakkuusyhtiö Sucros Oy valmistaa, myy ja markkinoi sokerituotteita elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja vientiin. Tuotettu sokeri jalostetaan sokeri- ja siirappituotteiksi Sucroksen tytäryhtiö Suomen Sokeri Oy:n sokeripuhdistamossa Porkkalassa Kirkkonummella.

MUUT TOIMINNOT

Keskeiset tunnusluvut, milj.euroa	2013	2012	2011
Liiketulos ilman kertaeriä	3,1	0,6	-2,0
Liiketulos	2,3	0,3	-2,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,2	0,0	0,1
Henkilöstö keskimäärin	10	10	10

Sucros vastaa koko EU:n Suomelle myöntämän sokerikiintiön, 81 miljoonan kilon vuosituotannosta. Se tekee tiivistä yhteistyötä suomalaisten juurikasviljelijöiden kanssa ja pyrkii edistämään viljelyä Suomessa.

Suomen Sokeri Oy puhdistaa raakasokeria sekä vastaa kaikkien sokerituotteiden myynnistä ja markkinoinnista Suomessa. Sokeripuhdistamossa valmistetaan kidesokereita, nestesokereita, siirappeja sekä erikoistuotteita kuten palasokeria, tomusokeria, raesokeria ja hillosookeria. Kuluttajatuotteet myydään Dansukker-tuotemerkillä, joista tunnetuimpia ovat Sirkku- ja Pulmu-palasokerit.

Suomalaisen sokeriteollisuuden muodostavat Suomen Sokeri Oy ja Sucros Oy. Sucroksen omistaa Apetitin vähemmistöomistuksen (20 %) rinnalla pohjoismainen Nordic Sugar A/S (80 %). Nordic Sugar on vuodesta 2009 ollut osa saksalaista Nordzucker Groupia, joka on Euroopan toiseksi suurin sokeriyritys.

Kasvisraaka-aineiden ja viljelytoimenpiteiden jäljitettävyyden ovat keskeinen osa tuotteiden laatua.

Apetitin viljelyttämät kasvikset yhteensä

33

 tuhatta tonnia

Perunaa
12,6
tuhatta tonnia

Porkkanaa
11,5
tuhatta tonnia

Hernettä
3,5
tuhatta tonnia

Lanttua
2,5
tuhatta tonnia

Muita* **2,2**
*tuhatta tonnia pinaattia, punajuurta, palsternakkaa, purjoa, mukulaselleriä

“

ASiantuntija:

Käytämme sopimusviljelijöidemme kanssa yhteistä tietojärjestelmää, johon viljelijät kirjaavat peltolohko-kohtaisesti kaikki viljelyyn liittyvät toimenpiteet kylvöstä sadonkorjuuseen. Tarkastettu dokumentointi on edellytys raaka-aineen vastaanottamiselle tuotantoon ja jokainen raaka-aine-erä on jäljitettävissä pellolle saakka.

Viljelypäällikkö Timo Mäki, Apetit

Pelloilta ja vedestä pöytään

Vastuullista ruokaa

Vastuullisuus Apetit-konsernissa tarkoittaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sosiaalista, ekologista ja taloudellista vastuuta. Yritysvastuu perustuu vahvistettuun toimintapolitiikkaan, joka ohjaa toimintaa konsernin kaikilla tasoilla: strategiassa, tavoitteissa, arvoissa, johtamisessa ja jokapäiväisessä työssä.

Toimintapolitiikan keskiössä on asiakkaiden, henkilöstön, yhteiskunnan sekä ympäristön tarpeiden ja odotusten tunnistaminen ja huomioiminen. Toimintaa kehitetään jatkuvasti muuttuvan liiketoimintaympäristön vaatimusten mukaisesti.

Vastuullisuuden jatkuvalla kehittämisellä Apetit-konserni pyrkii turvaamaan nykyiset ja tulevat toimintaedellytykset huolehtimalla tasapainoisesti liiketoiminnan eri osa-alueiden parantamisesta ja eri sidosryhmien odotuksiin vastaamisesta.

Kuluttajien luottamus on tärkein

Menestyksensä tärkeimpänä edellytyksenä Apetit-konserni näkee liiketoiminnan kannattavuuden ja kilpailukyyn sekä kuluttajien, asiakkaiden ja raaka-ainetuottajien tyytyväisyyden ja luottamuksen. Vastuul-

linen johtaminen, henkilöstön jatkuva kehittäminen ja turvallinen työympäristö sekä ympäristökuormituksen vähentäminen ovat tärkeitä vastuullisuuden osa-alueita.

Apetit-konsernin toiminta perustuu läpinäkyvyyteen koko tuotantoketjussa, alkutuotannosta valmiiseen tuotteeseen. Tavoitteena on herkullista hyvinvointia tarjoavat tuotteet ja niiden tehokas tuotanto, joka on sopusoinnussa ympäristön kanssa.

Johtamisjärjestelmät tukevat jatkuvaa parantamista

Vastuunäkökulmien huomioon ottaminen on osa yhtiön hallintotapaa sekä strategista ja päivittäistä johtamista. Apetit-konsernin toimintaa ohjaa hallinto- ja ohjausjärjestelmä, joka määrittelee hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävät, vastuut ja oikeudet.

Merkittävä osa vastuullisuuden johtamista ja jatkuvaa parantamista eri tytäryhtiöissä ovat niiden toiminnan kannalta oleelliset laatua, ympäristöä, tuoteturvallisuutta, hyviä kauppatapoja, asiakasauditointeja ja kestävän kehityksen periaattein tuotetun biomassan kaupankäyntiä koskevat sertifioidut johtamisjärjestelmät.

Apetit-konsernin toimintapolitiikka

- *Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen ja tuoteturvallisuuden varmistaminen*
- *Toiminnan kannattavuus ja pääoman käytön tehokkuus*
- *Henkilöstön jatkuva kehittäminen*
- *Työympäristön turvallisuus*
- *Ympäristökuormituksen vähentäminen*

Tuotekehitys ja tuotevastuu

Herkullista ja terveellistä

Apetit-tuotteiden herkullinen maku syntyy hyvistä raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistus- ja käsittelyvaiheista. Uudet tuotteet kehitetään vastaamaan kotimaisia makumieltymyksiä ja helpottamaan jokapäiväistä ruoanlaittoa. Maku ja tuotteiden hyväksyttävyys testataan talon sisäisin testein sekä tapauskohtaisesti tavallisista kuluttajista kootuilla vaihtuvilla raadeilla.

Hellävarainen ja hallittu valmistus säilyttää raaka-aineiden luonnollisen ravintotiheyden korkeana kuluttajan ruokalautaselle saakka.

Ravitsemussuositukset ohjaavat merkittävästi tuotekehitystä. Kasvispainotteisessa ruoassa kiinnitetään erityistä huomiota myös proteiini- ja energiapitoisuuteen. Kalan, kasviöljyjen ja täysjyväviljojen käyttö on osa terveellistä ruokavaliota. Kasvispakasteissa ei ole lainkaan lisäaineita ja ruokapakasteissa sekä muissa tuotteissa lisäaineita käytetään vain harkittuun tarpeeseen.

Tuoteturvallisuus

Apetit hankkii raaka-aineensa vain sopimustoimittajilta tai muuten tuoteturvallisuusperiaatteidensa mukaisesti hyväksytyiltä toimittajilta. Apetitin käyttämät raaka-aineet perustuvat pääosin omien sopimusviljelijöiden

kotimaassa kasvattamiin kasviksiin sekä Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa kasvatettuun tai kalastettuun kalaan. Saatavuus- ja kasvualuesyistä tiettyjä kasvisraaka-ainei-

Tuotteiden herkullinen maku syntyy hyvistä raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistus- ja käsittelyvaiheista.

ta hankitaan pitkäaikaisilta sopimustoimittajilta pääosin EU-alueelta sekä kalaa ja äyriäisiä Koillis-Atlantilta ja Tyyneltä valtamereltä.

Sopimustoimittajien kanssa pyritään pitkäaikaisiin hankintasopimuksiin ja heiltä edellytetään sitoutumista yhteisiin tuotespesifikaatioihin sekä korkeaan laatu-tasoon. Raaka-aineille tehdään niiden vastaanottamisen yhteydessä laaduntarkkailusuunnitelman mukaiset aistinvaraiset ja mikrobiologiset tutkimukset.

Tuoteturvallisuusperiaatteidensa mukaisesti yritys sitoutuu varastoimaan, tuottamaan ja toimittamaan tuotteet asiakkailleen sovitussa oikeissa tuotteen vaa-

timustenmukaisissa olosuhteissa. Tuoteturvallisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan omavalvonta- ja ISO 22000 -tuoteturvallisuusjärjestelmien avulla. Näin taataan tuotteiden korkea hygieeninen ja tuotannollinen laatu.

Henkilöstö on koulutettu turvallisten tuotteiden käsittelyyn ja valmistamiseen sekä huolehtimaan kaikessa toiminnassaan elintarviketurvallisuuden edellyttämän korkean hygieniatason noudattamisesta. Tuotantotilat ovat elintarvikeviranomaisen hyväksymiä ja niiden puhtautteen sekä hygieniatason noudattamiseen kiinnitetään jatkuvaa huomiota.

Pakkaukset ja selkeät pakkausmerkinnät

Luotettava tuotetietous pakkausmerkinnöissä, nettisivuilla ja tuoteviestinnässä auttaa kuluttajaa ostopäätöksen tekemisessä sekä allergeenien välttämässä. Kuluttajan ruoanvalmistusta helpotetaan pakkauksissa ja internet-sivuilla olevien selkeiden testattujen reseptivinkkien ja käyttöohjeiden avulla.

Sydänmerkki-tuotteista kuluttajan on helppo tehdä parempia valintoja rasvan laadun ja määrän sekä suolan määrän suhteen. Proteiini- ja kuitupitoisuutta korostavat ravitsemusväitteet puolestaan auttavat kuluttajaa

“

Kalan tuoreus on helppo varmistaa omin aistein. Tuore kala tuoksuu miellyttävältä, sen lihan rakenne on kiinteä ja kidukset kirkkaat. Kalan säilyvyyden kannalta on erittäin tärkeätä huolehtia siitä, että kylmäketju on katkeamaton ja kala säilytetään sulavan jään eli 0 – +2 asteen lämpötilassa. Tämä lämpötila on kylmempi mitä normaalissa jääkaapissa, joten tuoreena ostetun kalan säilyvyys kodin jääkaapissa on lyhyempi.

Tuoteasiantuntija Sirpa Talka, Apetit

hyvinvointia edistävissä kasvispainotteisissa ruokavalinnoissa.

Tuotteiden ja raaka-aineiden kotimaisuus on Apetitille tärkeä asia. Joutsenmerkkiä käytetään Hyvää Suomesta -merkin sääntöjen mukaisesti. Apetit Kotimainen kasvis- ja perunapakasteet ovat 100-prosenttisesti kotimaista alkuperää. Apetit Kotimainen -ruokapakasteissa sekä -kalatuotteissa vain mausteet ja suola tuodaan ulkomailta, muuten tuotteet ovat kotimaista alkuperää.

Elintarvikkeiden pakkausmerkinnät uudistuvat vuonna 2014. Uudet merkinnät tuovat kuluttajille nykyistä luotettavampaa tietoa ruoan alkuperästä, ravintoarvoista ja allergeeneista.

Kotimaisuusaste ja raaka-aineiden alkuperä eritellään aina selkeästi tuotetiedoissa.

Pakkaussuunnittelussa otetaan huomioon ympäristö- ja kierrätysasiat. Kuluttajan muuttuvissa arkipäivän tilanteissa pakastettuina säilyvät ja tarpeenmukaisesti käytetyt tuotteet auttavat myös ruokahävikin vähentämisessä. Kuluttajapalvelu auttaa antamalla lisätietoja tuotteista, niiden koostumuksesta ja alkuperästä.

Kestävä IP-viljely Pelloilta pöytään

Kotimaiset sopimusviljelijät kasvattavat suurimman osan Apetit-tuotteissa käytetyistä kasviksista. Viljelyssä on noudatettu ekologisesti kestävää IP-viljelyperiaatetta jo vuodesta 2000.

Avomaanvihannestuotanto on Suomessa keskittynyt Satakuntaan ja Varsinais-Suomeen. Näillä alueilla on otolliset kasvuolosuhteet avomaanvihannesten viljelyyn. Ruokaliiketoiminnassa Apetit on merkittävä sopimusviljelyttäjä ja tekee erittäin tiivistä yhteistyötä viljelijöiden kanssa.

Apetitin tapa viljelyttää kasviksia perustuu ekologisesti kestävään IP-viljelymenetelmään (Integrated Production). Siinä viljelyn ja kasvien laadun parantaminen ja ympäristövaikutusten hallinta toteutetaan kokonaisvaltaisesti useasta eri näkökulmasta, integroidusti.

Integroitu lähestymistapa tukee kestävää viljelyekosysteemiä
IP-viljelyssä viisaasti valituilla ja oikea-aikaisilla viljelytoimenpiteillä parannetaan kasvien laatua ja satoa sekä minimoidaan viljelystä aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

Menetelmässä Apetit-sopimusviljelijä käyttää kasvis- ja peltolohkokohdittaisesti sellaisia tarkoituksenmukaisia viljelymenetelmiä, jotka ehkäisevät kasvintuhoojien ja rikkakasvien lisääntymistä ja parantavat sekä satoa että kasvien laatua mahdollisimman ympäristöystävällisin ja vähiten viljelyekosysteemiä häiritsevin keinoin. Kasvien ja toimenpiteiden jäljitettävyyttä tukee Apetit kehittänyt viljelyn tietojärjestelmä ViRe, johon sopimusviljelijä kirjaa kattavasti viljelyyn ja maaperään liittyvät tiedot.

IP-viljelyn perustana ovat kasvikohittaiset viljelyohjeet sekä jatkuva kehitystyö viljelijöiden, Apetitin viljelyasiantuntijoiden ja tutkijoiden yhteistyönä. Apetitilla on Köyliössä koetila, jossa uudet viljelymenetelmät ja lajikkeet

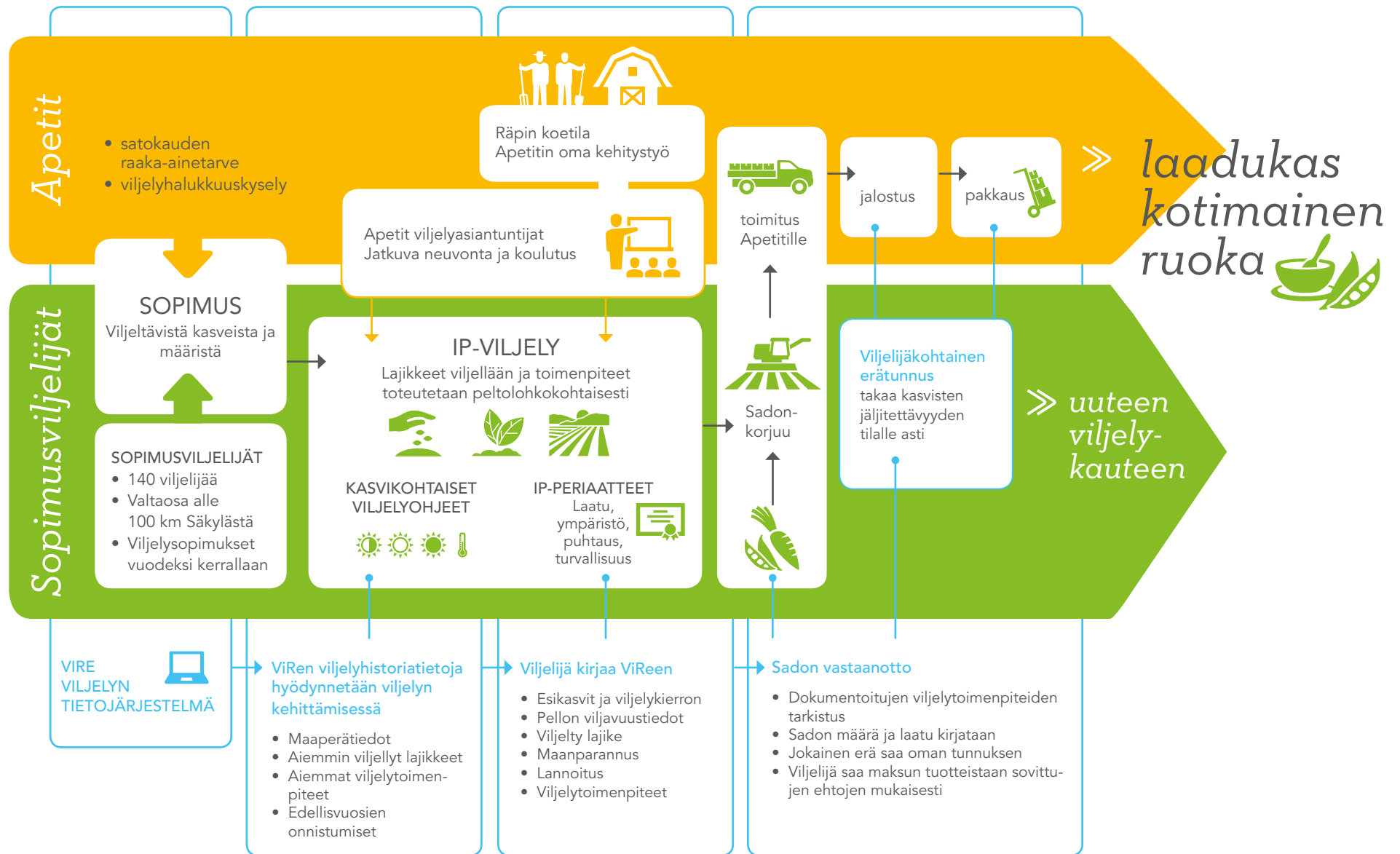
kokeillaan ennen käyttöönottoa. Vuoden 2013 satokaudella tehtiin yhteensä 15 lajike-, lannoitus-, tai viljelytapa-kokeita.

IP-viljelyperiaatteita kehitetään jatkuvasti

Vuosina 2011-2013 toteutetussa Varjellen viljelty -koulutushankkeessa kasvikohittaiset viljelyohjeet päivitettiin vastaamaan EU:n uusimpia vaatimuksia. Hankkeen toteuttivat Pyhäjärvi-instituutti, Apetit, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) sekä satakuntalaiset viljelijät.

Kehitystyön tuloksena syntyneet IPM-periaatteet (Integrated Pest Management) sisällytetään osaksi IP-viljelyä. IPM-viljelyn pääperiaate on se, että kasvinsuojelutoimenpiteet toteutetaan vain tarvittaessa, rajatusti ja ensisijaisesti biologisin tai mekaanisin keinoin. Tuholaisten torjunnassa voidaan esimerkiksi käyttää hyödyksi tietoa tuholaisten elinkaarista ja niiden luontaisista vihollisista.

IPM-ohjeisto oli Apetitin sopimusviljelijöiden koekäytössä kasvukaudella 2013 ja uudet viljelyohjeet otetaan käyttöön vuonna 2014.

Kestävä kalastus ja kalankasvatus

Vastuullisesti vedestä

Kalansyönti on yhä suosittumpaa, ja kala on terveellinen vaihtoehto. Apetit-konserni hankkii kalaa tarkoin valituilta kasvattajilta ja kalastajilta pääasiassa Norjasta, Suomesta ja Ruotsista, minkä lisäksi hankintaa täydennetään Koillis-Atlantilta ja Tyyneltä valtamereltä. Äyriäisiä ja muita erikoisempia lajeja tuodaan pieniä eri puolilta maailmaa.

Kalan hankinta

Eri lähteiden suosituksia ja määräyksiä kalan kestävyyskriteerien täyttämiseksi seurataan aktiivisesti. Näin varmistetaan, ettei kalan hankinta vaaranna uhanalaisia kalakantoja ja kasvatuksessa huomioidaan laatu- ja ympäristöasiat. Auditoinnein varmistetaan perkaamoiden omavalvonnan ja mahdollisen laatujärjestelmän toimivuus. Vuonna 2013 Apetitin edustajat vierailivat 27 eri kasvattamolla ja perkaamolla.

Merkittävin ja Suomessa suosituin ruokakala on Pohjois-Norjassa kasvatettu lohi. Lohet perataan nopeasti kasvattamon lähellä sijaitsevassa perkaamossa, minkä

jälkeen ne kuljetetaan pysähtymättä Apetitintuotantolaitoksille Kuopioon ja Helsinkiin ja edelleen asiakkaille. Katkeamaton kylmäketju ja laadukas perkuu takaavat parhaan mahdollisen tuoreuden ja laadun sekä tätä kautta maun.

Kotimaisista luonnonkaloista tärkeimmät ovat muikku, silakka, ahven, kuha ja hauki. Ne hankitaan pääosin sisävesien kalastajilta ja Saaristomereltä. Lisäksi hankitaan kotimaassa kasvatettua siikaa ja kirjolohta.

Taimen on merkittävä kalankasvattaja Suomessa ja Ruotsissa

Apetitin osakkuusyhtiö Taimen Oy:llä on 30 kalankasvattamoa Manner-Suomessa, Saaristomerellä sekä Ruotsissa. Tämän ansiosta Apetit on Suomen suurimpiin kuuluva kotimaisen kasvatetun kirjolohien myyjä. Yhteistyö mahdollistaa myös kirjolohien toimittamisen kuluttajien ruokapöytään sesonkiaikana jopa saman päivän kuluessa.

Sen lisäksi, että kala on terveellistä ja monipuolista ravintoa, sillä on pieni hiilijalanjälki. Parhaimmillaan yksi syötetty kilo rehua muuttuu kalankasvattamoissa yhdeksi kiloksi kalaa.

Samaan aikaan kirjolohenkasvatuksen ympäristövaikutukset ovat tutkimusten mukaan pienentyneet noin viidenneksellä kymmenen viime vuoden aikana.

Kehitysjohdaja Jyrki Normaja, Apetit

Apetit Perinteinen -tuotesarjaan kuuluu sekä kuluttajapakattuja tuotteita että palvelumyyntituotteita.

Apetit Perinteinen - uusi kalatuoteperhe 100 vuotta vanhoin menetelmin

Kesän 2013 alussa Suomen markkinoille tuotiin Apetit Perinteinen -kalatuotesarja. Tuotteet läpäisivät makutestit, joissa niiden tuli osoittautua makuvoittajiksi. Herkullisen maun takana ovat perinteiset valmistusmenetelmät, pintasuolaaminen merisuolalla ja savustaminen kotimaisella leppäpuulla. Lisäksi Perinteinen -kalatuotesarjan tuotteet valmistetaan aina tuoreesta, ei pakastetusta, kalasta.

Hyvää työpäivää! Vastuu henkilöstöstä

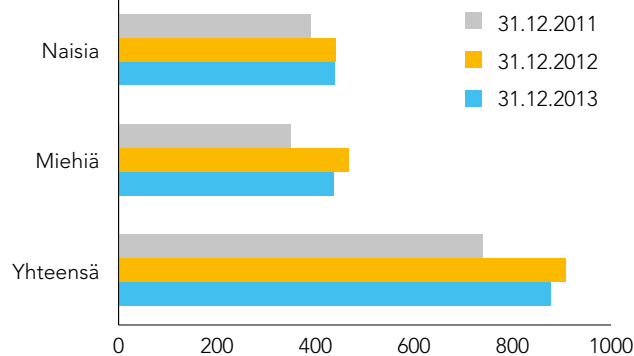
Apetit-konserni työllisti vuoden 2013 lopussa yhteensä reilut 877 henkilöä, joista Suomessa työskenteli 770 henkilöä. Henkilöstöstrategian kulmakiviksi on määritelty osaamisen, johtamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen.

Ruokaliiketoiminnan rakennemuutos kosketti monia

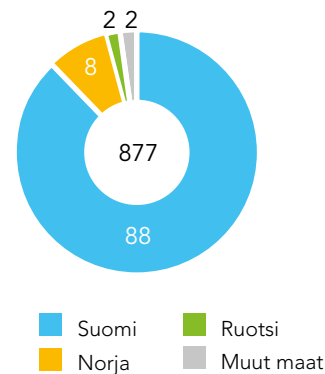
Apetitin kotimaan kuluttajaa palvelevien liiketoimintojen rakennemuutos-hanke koski vuoden aikana suurinta osaa konsernin Suomessa työskentelevästä henkilöstöstä pakaste- ja kalaliiketoiminnassa, tuoretuotemyynnissä sekä näitä palvelevissa tukitoiminnoissa. Toukokuussa 2013 aloitettu hanke toi muutoksia toimenkuviin, organisaatorakenteisiin sekä esimies-alaisuh-teisiin. Myös toimipaikkakeskeisyys muuttui monien tiimien ja esimiesten vastualueiden laajentuessa kattamaan useampia toimipaikkoja eri puolilla maata.

Muutosjohtamisen tavoitteeksi asetettiin, että muutoksista neuvotellaan yhdessä, esimiehiä tuetaan muutosjohtamisessa ja hankkeen etenemisestä viestitään säännöllisesti. Uusi toimintarakenne otettiin käyttöön vaiheittain, ja viimeistenkin toimintojen osalta se astui voimaan vuoden 2014 alussa. Uuden strategian, toimintamallin ja prosessien käyttöönotto jatkuu edelleen vuonna 2014. Keskeinen päämäärä on myös luoda edellytykset uudenlaisen yhtenäisen yrityskulttuurin

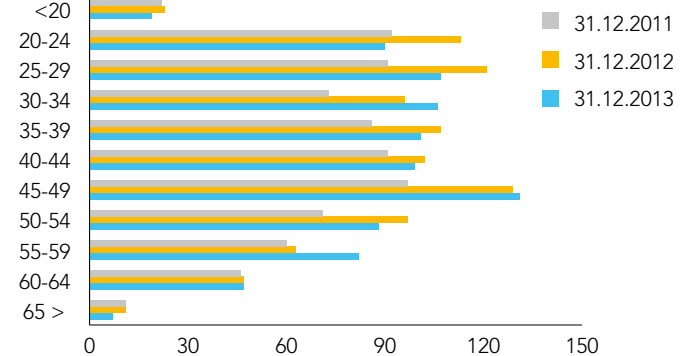
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA SUKUPUOLIJAKAUMA, vuoden lopussa

HENKILÖSTÖ MAITTAIN 31.12.2013, %

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA hlöä

ja arvojen muodostumiselle sekä huolehtia hyvästä tiedonkulusta sekä esimiestyöskentelystä.

Vireä Länsi -työhyvinvointihanke jatkui

Koko konsernin käsittävän kolmivuotisen Vireä Länsi -työhyvinvointihankkeen painopistealueet olivat vuonna 2013 työympäristö ja työturvallisuus. Teemaan liittyviä koulutuksia ja tempauksia suunniteltiin työsuojelutoimikunnissa sekä esimiesten ja työsuojeluvastaavien voimin ja niiden painopisteet vaihtelivat vuosineljänneksittäin. Vuoden aikana tiedottamisen ja koulutusten teemoja olivat työpaikan turvallisuus, ergonomia ja työympäristö, henkinen hyvinvointi ja työmatkaturvallisuus.

Osaamisen ja johtamisen kehittäminen

Henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseksi kussakin toiminnossa tehdyt koulutussuunnitelmat pohjautuvat konsernin strategiasta nouseviin osamistarpeisiin. Vähintään vuosittain henkilö- tai työryhmätasolla käytävissä kehityskeskusteluissa sovitaan koulutuksista tulevalle kaudella ja seurataan niiden toteutumista. Johtamista kehitetään esimiesvalmennuksilla, päällikköpäivillä sekä esimiesarvioinneilla, mutta vuoden 2013 rakennemuutoksen aikana toimenpiteiden määrä oli edellisvuosia vähäisempi.

Tasa-arvo

Apetitin tasa-arvopolitiikka on määritelty ensimmäisen kerran vuonna 2005. Sen mukaan sukupuoli, ikä, maailmankatsomus, etninen tausta tai muu vastaava henkilöön liittyvä syy ei saa johtaa eriarvoisuuteen tai syrjintään työssä tai rekrytoinnissa. Jokaisessa liiketoimintayksikössä on vahvistettu tasa-arvosuunnitelma, jossa konsernin linjausten pohjalta on määritelty toimenpiteet tasa-arvon parantamiseksi kussakin yksikössä. Suunnitelmien toteutumista seurataan yksiköiden johtoryhmissä ja työsuojelutoimikunnissa.

Tasa-arvosuunnitelmat päivitettiin vuonna 2013 kaikissa yksiköissä, minkä lisäksi tehtiin kolmen vuoden välein tehtävä palkkavertailu.

Työturvallisuus

Työsuojelutyön tavoitteena on pitää työpaikan työskentelyolosuhteet turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta mahdollisimman hyvinä. Työturvallisuus oli keskeinen osa Vireä Länsi -työhyvinvointihanketta ja sen kehittymistä seurataan liiketoiminnoittain. Pakastetuoteryhmässä otettiin vuonna 2013 käyttöön sähköinen järjestelmä, jonne kirjataan työtapaturmat ja läheltä piti-tilanteet, korjaavat toimenpiteet sekä vastuuhenkilö seuranta varten.

Merkittävin henkilöstöä koskeva asia vuonna 2013 oli Apetitin kuluttajaliiketoimintojen rakennemuutoshanke. Vuoden aikana luotiin uudenlaista toimintarakennetta ja uutta kuluttaja- ja asiakaslähtoisempää toimintatapaa.

Vuoden 2014 merkittävä haaste on uusien yhteisten toimintamallien ja työskentelytapojen vakiinnuttaminen osaksi päivittäistä työtä ja jatkuvaa parantamista.

Henkilöstöjohtaja Johanna Heikkilä, Apetit

Lue lisää: Apetitin henkilöstöraportti löytyy osoitteesta www.apetitgroup.fi > yritysvastuu

Ympäristövastuu

Energia, vesi ja materiaalitehokkuus

Pelloilta tai vedestä pöytään -elinkaarimallilla tarkasteltuna ruokaketjun ympäristövaikutusten arviointi ja hallinta on laaja-alainen kokonaisuus. Apetit-konserni pyrkii tunnistamaan ruokaketjun eri vaiheissa syntyvät ympäristövaikutukset ja vaikuttamaan niihin sekä suoraan omalla toiminnallaan että välillisesti suosimalla ympäristövastuullisia raaka-aineiden ja palveluiden tuottajia.

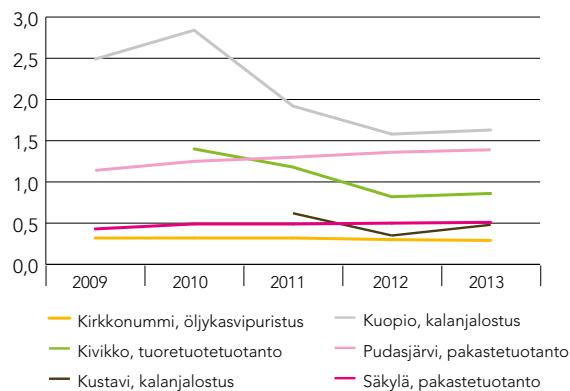
Ympäristöjohtaminen Apetit-konsernissa perustuu ympäristölainsäädäntöön, voimassa oleviin ympäristölupiiin sekä pakaste- ja tuoretuotteet-tuoteryhmissä ISO 14 001 -standardin mukaiseen sertifioituun ympäristöjärjestelmään. Ympäristöjärjestelmissä keskeisimmille ympäristövaikutuksille kuten veden, energian käytön ja kaatopaikkajätteen vähentämiselle, on asetettu tavoitteet ja mittarit niiden seuraantaa varten.

“

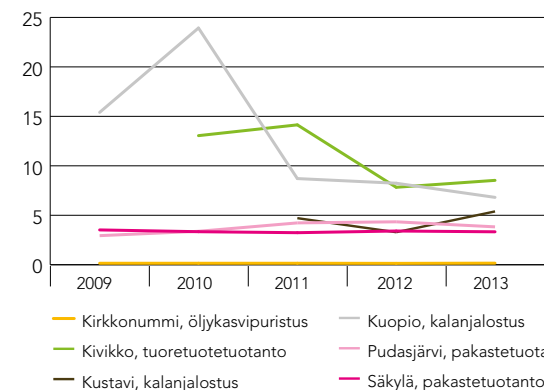
JUURESTEN PESUUN NELJÄNNES VÄHEMMÄN VETTÄ
Pienensimme vedenkulutusta Säskylän tuotantolaitoksen juuresprosessissa noin neljänneksen. Säästö syntyi vedensyötön tarkemmalla mitoituksella ja uudella vedenkulutuksen seuranta-järjestelmällä. 150 000 kuution vuosikulutuksella säästö on merkittävä. Säästöhankkeessa käytiin läpi ja uusittiin tarvittaessa juuresprosessin vesisuuttimet, tuotantoon hankittiin uusi vedenkulutuksen reaaliaikainen seuranta- ja säätöjärjestelmä ja henkilöstöä koulutettiin vedenkulutuksen optimointiin.

Tekninen päällikkö *Petri Pyysalo, Apetit*

Tuotannon energiankulutus, MWh/tuotetonnei
2009–2013

Talousveden kulutus m3/tuotetonnei
2009–2013

MERKITTÄVIMMÄT YMPÄRISTÖ-VAIKUTUKSET

Keskeiset ympäristönäkökohdat Apetitin omassa toiminnassa ovat sähkön, lämmön ja veden kulutus, jäteveden käsittely sekä materiaalitehokkuus. Välillisesti merkittävimmät vaikutukset syntyvät sopimusviljelyssä, kalanhankinnassa sekä kuljetuksissa.

Energiankulutus

Energiaa kuluu toiminnassa kiinteistöissä lämmitykseen, jäähdytykseen ja valaistukseen, tuotannossa raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden prosessointiin sekä materiaalivirtojen ja kylmäketjun ylläpitoon. Tuotannossa energiaa käytetään tuotteiden ja raaka-aineiden kuumennukseen, jäähdytykseen, pakastukseen sekä öljysiementen puristukseen.

Energiatehokkuutta seurataan ja parannetaan Suomessa viidessä energiankäytöltään suurimmassa tuotantolaitoksessa: Säkylässä, Pudasjärvellä, Kuopiossa, Helsingissä ja Kirkkonummella. Apetit Oyj on mukana kansallisessa energiatehokkuussopimuksessa ja sitoutunut toteuttamaan elintarviketeollisuuden toimenpideohjelman ja tehostamaan energiankäyttöään 9 prosenttia vuosina 2008-2016. Toimenpiteet raportoidaan vuosittain.

Vesi

Vettä käytetään sekä raaka-aineiden käsittelyyn, tuotantoprosesseihin että tuotantohygienian ylläpitoon. Erityisesti vettä kuluu satokausituotannossa multaisten kasvien pesuun sekä kalan jalostamisessa. Vedenkuluusta seurataan tuotettua tuotetonnia kohti ja vähennetään toimipaikkakohtaisesti toteutettavilla toimenpiteillä ja investoinneilla.

Jätevedet

Jätevesien käsittely tapahtuu kunkin toimipaikan ympäristöluvan tai viranomaisten edellyttämällä tavalla yleisimmin johtamalla vesi paikalliseen jätevedenpuhdistamoon käsiteltäväksi. Säkylän tehdasalueen vedet puhdistetaan omassa jätevedenpuhdistamossa. Puhdistamon puhdistustulosta ja tehdasalueen pohjavesiä seurataan analyysin.

Materiaalitehokkuus

Kehittämällä kasvien korjuumenentelmiä ja hankkimalla parhaiten tuotantoon soveltuvia lajikkeita parannetaan raaka-aineiden hyötysuhteita sekä pienennetään sivuvirtoja. Kalan hankinnassa ja kuljetuksissa katkeamaton kylmäketju vähentää tuotehävikkiä merkittävästi. Tuotannosta ylijäävät kasvis- ja kalasivuainevirrat eivät päädy jätteeksi, vaan hyödynnetään eläinrehuiksi tai kompostoidaan.

Pakkausten hankinnassa pyritään valitsemaan soveltuvia ja ympäristön kannalta vähiten rasittavia materiaaleja. Käytetyt tuotepakkaukset voi hävittää energianjakeena ja kuljetuksissa käytetään uudelleenkäytettäviä kuljetuslaatikoita ja -astioita aina kun se on mahdollista.

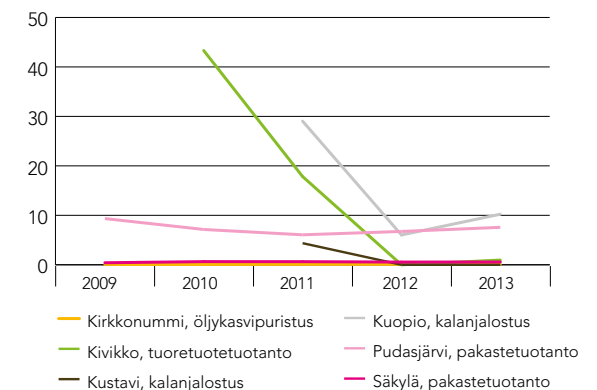
Pakkaussuunnittelussa otetaan huomioon ympäristönäkökulmat myös muodon ja koon osalta, jotta tuotteiden pakkaaminen ja kuljettaminen olisi mahdollisimman tehokasta. Apetit ilmoittaa EU:n pakkausdirektiivin mukaisesti markkinoille saatetut pakkausmateriaalimäärät ja maksaa materiaalin kierrätyksen järjestämisestä hyötykäyttömaksuja.

KASVISTEN SOPIMUSVILJELY JA YMPÄRISTÖ

Apetitin avomaan kasvien viljelysopimuksiin sisältyy vaatimus huolehtia pellon viljelykierrosta. Näin turvataan pellon mahdollisimman hyvä tuottokyky ja elinvoimaisuus sekä varmistetaan ravinnelannoitteiden ja kasviensuojeluaineiden tarpeenmukainen käyttö.

Kuljetusten ympäristökuormitusta pienentää se, että suurin osa sopimusviljelmistä sijaitsee alle 100 kilometrin säteellä pakastetehtaalta. Lyhyt etäisyys myös pienentää kasvissivuvirtoja ja parantaa hyötysuhdetta, kun kasvikset toimitetaan tuoreena läheltä ja nopeasti sadonkorjuun jälkeen.

Sekajäte kg/tuotetonni
2009–2013

Taloudelliset vaikutukset

Kestävä kasvu ja kannattavuus

Apetit-konsernilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia sidosryhmiinsä ja yhteiskuntaan.

Taloudellinen vastuullisuus Apetit-konsernissa tarkoittaa sitä, että toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja tuottaa pitkäjänteisesti taloudellista lisäarvoa omistajille ja muille sidosryhmille. Merkittävä osa taloudellista vastuuta on myös hyvinvointivaikutusten tunnistaminen lähiyhteisössä ja yhteiskunnassa.

Lähtökohtana kannattavuus

Merkittävin taloudellisen vastuullisuuden piirre on yrityksen kannattavuus-

desta ja muista taloudellisista toimintaedellytyksistä huolehtiminen. Se luo pohjan kestävästi kehittyvälle vastuulliselle liiketoiminnalle, mikä edelleen synnyttää taloudellista hyvinvointia yhteiskunnan ja omistajien hyväksi. Kannattava liiketoiminta mahdollistaa yrityksen pitkäjänteisen kehittämisen, investoinnit sekä panostuksen henkilöstön hyvinvointiin ja ympäristöön.

RAHAVIRRAT SISÄÄN 399,2 MILJ. EUROA

Asiakkaat

- Vähittäiskauppa, ammattikeittiöt ja ruokapalvelut sekä elintarvike- ja rehuteollisuus

394,7 milj. euroa

- Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

4,5 milj. euroa

- Muut tuotot, tulososuudet osakkuusyhtiöistä

RAHAVIRRAT ULOS 378,9 MILJ. EUROA

Toimittajat ja yhteistyökumppanit

- Ostot, investoinnit ja muut kulut **332,4** milj. euroa

- Henkilöstö
- Palkat ja muut palkkiot **37,3** milj. euroa

Yhteiskunta

- Verot ja sosiaalikulut **1,9** milj. euroa

- Omistajat
- Osingot **5,6** milj. euroa

- Rahoittajat
- Rahoituskulut **1,7** milj. euroa

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET SIDOSRYHMIIN:

Henkilöstö

Apetit-konsernilla on työllistämisen, maksettujen palkkojen ja henkilöstön maksamien tuloverojen kautta myönteinen vaikutus toiminta-alueidensa hyvinvointiin. Henkilökunnan määrä vuonna 2013 oli keskimäärin 782 ja palkkasumma 37,3 milj. euroa.

Toimittajat

Apetit-konserni on toiminta-alueellaan merkittävä raaka-aineiden, materiaalien ja palveluiden ostaja, joka pyrkii pitkäaikaisiin hankintasuhteisiin tarkoin valittujen toimittajien kanssa. Suhteissa raaka-aineiden toimittajiin, asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin noudatetaan vastuullista liiketoimintatapaa ja heidän kanssaan pyritään luomaan kestäviä yhteistyömalleja.

Asiakkaat

Apetit-konsernin asiakkaita ovat vähittäiskauppa, ammattikeittiöt ja ruokapalvelut sekä elintarvike- ja rehuteollisuus pääosin Pohjoisen Itämeren alueella. Vuonna 2013 tuloa asiakkailta kertyi tavaroiden ja palveluiden myynnistä 394,7 milj. euroa.

Omistajat ja yhteiskunta

Apetit-konsernilla on välittömiä ja välillisiä taloudellisia vaikutuksia yhteiskuntaan. Konserni maksoi vuodelta 2013 veroja 1,9 milj. euroa. Lisäksi konserni on toiminnallaan kerännyt yhteiskunnalle huomattavan määrän veroja ja maksuja esimerkiksi arvonlisäveron ja työntekijöiden ennakonpidätysmaksujen muodossa.

Apetit Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukea tätä tavoitetta. Osinkona yhtiö jakaa vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Pienillä ostopäätöksillä on iso merkitys. Ostamalla Suomessa valmistettuja kotimaisia elintarvikkeita vaikutetaan hyvinvointiin ja työllisyyteen: jos jokainen suomalainen ostaa kuukausittain yhdellä lisäeurolla kotimaisia elintarvikkeita, maahan syntyy vuosittain 1500 uutta työpaikkaa.

Elintarviketeollisuusliitto ETL

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 2013

SELVITYS APETIT OYJ:N HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013

Tämä selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Apetit Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Apetit Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 8. Hallinnointikoodin suosituksen 8 mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituseuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemalla hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista.

Suosituksista poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallituseuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettävää ominaisuuksia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

HALLITUS

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituseuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemalla hallituksen jäsenten lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Apetit Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallituseuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

JÄSENET

Apetit Oyj:n hallitukseen kuului 15.4.2013 saakka kuusi hallituseuvoston 13.4.2012 valitsemia jäsentä. Hallituksen 1.1.–15.4.2013 muodostivat **Aappo Kontu**, **Matti Lappalainen**, **Veijo Meriläinen**, **Samu Pere**, **Jorma J. Takanen** ja **Helena Walldén**.

Apetit Oyj:n hallituseuvosto päätti 16.4.2013 pitämässään kokouksessa valita Apetit Oyj:n hallitukseen edelleen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin **Aappo Kontu**, **Tuomo Lähdesmäki**, **Veijo Meriläinen**, **Samu Pere**, **Matti Tikkakoski** ja **Helena Walldén**. **Matti Tikkakoski** erosi Apetit Oyj:n hallituksen jäsenyydestä 3.5.2013 ottaessaan vastaan Finnprotein Oy:n hallituksen puheenjohtajan tehtävän. Hänen tilalleen ei valittu uutta jäsentä.

HENKILÖTIEDOT JÄSENIÄ

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri

Päätoimi: Senior Advisor

Puheenjohtaja vuodesta 2013, varapuheenjohtaja 2012, jäsen vuodesta 2004

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA

Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2013, jäsen vuodesta 2012

Tuomo Lähdesmäki, s. 1957, diplomi-insinööri, MBA

Päätoimi: Boardman Oy, partneri, 2002–

Hallituksen jäsen vuodesta 2013

Samu Pere, s. 1968, yo-merkonomi,

maanviljelysteknikko

Päätoimi: Pintos Oy, hallintojohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri

Hallituksen jäsen vuodesta 2011

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri

Senior Advisor

Apetit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 15.4.2013 saakka

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri

Päätoimi: Sievi Capital Oyj, hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsen 15.4.2013 saakka

Matti Tikkakoski, s.1953, ekonomi

Päätoimi: Abartcon Oy, toimitusjohtaja

Apetit Oyj:n hallituksen jäsen 16.4.2013–3.5.2013

RIIPPUMATTOMUUSARVIOINTI

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 15 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisäätöistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtäviensä sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita
- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perustrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yrityskaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta
- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimiitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmistä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset
- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtäviensä sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään.

HALLITUKSEN TOIMINNAN SUUNNITTELU JA ARVIOINTI
Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

HALLITUKSEN KOKOONTUMINEN VUONNA 2013

Apetit Oyj:n hallitus kokoontui vuonna 2013 yhdeksän kertaa. Kokouksista yksi oli puhelinkokous. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97,9 %.

HALLINTONEUVOSTO

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelmana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 26.3.2013 saakka 19 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 26.3.2013 päätti valita hallintoneuvostoon 19 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ovat vuoden 2013 aikana kuuluneet

Yhtiökokouksen valitsevat jäsenet:

Timo Miettinen, s. 1955, diplomi-insinööri, EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja
Hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2011

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971, MMM agronomi, maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2005

Heikki Aaltonen, s. 1956, MMM, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Matti Eskola, s. 1950, agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Jaakko Halkilahti, s. 1967, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Laura Hämäläinen, s. 1975, MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Risto Korpela, s. 1949, ekonomi, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2007

Jonas Laxåback, s. 1973, MMM, agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2013

Mika Leikkonen, s. 1963, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Markku Länninki, s. 1949, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Ilkka Markkula, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s.1966, agronomi,
kehityspäällikkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957, agronomi,
toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Tuomo Raininko, s. 1966, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2005

Timo Ruippo, s. 1968, maanviljelysteknikko,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2013

Esa Ruohola, s. 1946, kunnallisneuvos
Jäsen vuodesta 1998

Mauno Ylinen, s. 1965, agronomi
Jäsen vuodesta 2005

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Mari Hakanperä, s. 1976, myyntilaskuttaja
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Marko Kulmala

Timo Kaila, s. 1956, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Heikki Kämäräinen

Heikki Vesanto, s. 1949, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012

Kirsi Roos, s. 1972, pääluottamusmies
Jäsen vuodesta 2009
Varajäsen Janne Pääaho

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2013

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2013 neljä kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 84,1 %.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSVALIOKUNTA

1. Kokoontuminen ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmistelevaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä heille maksettavista palkkioista. Lisäksi valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaista. Valiokunta tiedustelee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2013 nimitysvaliokunta kokoontui neljä kertaa käsittelemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 90 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Puheenjohtaja
Timo Miettinen, s.1955
diplomi-insinööri, EM Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Apetit Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja

Esko Eela, s. 1936
Teollisuusneuvos

Aappo Kontu, s. 1952
Diplomi-insinööri, Senior Advisor
Apetit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Heikki Laurinen, s. 1967
MMM, agronomi, talousjohtaja MTK ry, toimitusjohtaja, Viestilehdet Oy

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Apetit Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

TOIMITUSJOHTAJA

TOIMITUSJOHTAJA
Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Apetit Oyj:n toimitusjohtaja 1.9.2005 alkaen

TOIMITUSJOHTAJAN TEHTÄVÄT
Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidonlainmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTI-PROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Apetit Oyj:n hallitus vahvistaa Apetit-konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Apetitilla yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Apetit Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Apetit-konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja

laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtajistoon kuuluva jäsen. Konsernitason riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

ORGANISAATIO JA TEHTÄVIEN JAKO

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksikölle on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoiminta-alueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osa-alueita varten. Organisaation puitteissa toimiville

yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määrätty toimenkuvissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että henkilöstö on tietoinen omista tehtävistään ja johdon on luotava henkilöstölle edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTATOIMET

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoimintajohto vastaa päätösehdotusten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytyissä päivittäisissä varmistuksissa.

RISKIENHALLINTA

Apetit Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut

on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Apetitin riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallinta-periaatteissa.

TIETOJÄRJESTELMÄT

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tietotekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserni-yhtiöllä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

VASTUU SISÄISEN VALVONNAN TOIMIVUDESTA

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toimivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Apetit-konsernin laskentamanaalisissa. Kuukausi-, osavuositarkastus- ja vuositilinpäätösraportoinnista on

laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuositarkastukset ja vuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Apetit ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteutumatiiedot ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitasolla tulokokouksessa, johon osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Management-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvaan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case, todennäköinen ja worst case -arviot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtajiston jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus

konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksiköiden johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seuranta-mittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumatonta ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Sisäinen tarkastus toteutetaan ostopalveluna ja vuoden 2013 tarkastuksen suorittajaksi konsernihallitus valitsi KPMG Oy Ab:n.

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain Apetit Oyj:n hallitukselle kirjallisesti vuosittaisen toimintakertomuksen tarkastushavainnoista ja kehittämiskohteista sisäisessä valvonnassa. Tarvittaessa sisäinen tarkastus raportoi myös yksittäisistä tarkastushavainnoista vuosisuunnitelmakauden aikana hallitukselle.

Palkitseminen, sisäpiiriasiat

PALKITSEMINEN

Hallintoneuvosto

Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Apetit Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 26.3.2013, päätti hallintoneuvostolle maksettavista palkkioista seuraavaa:

- hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio on 7 685 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 5 125 euroa
- hallintoneuvoston jäsenten ja puheenjohtajan kokouspalkkio on 255 euroa
- kokouspalkkio maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle myös heidän osallistussaan yhtiön hallituksen kokoukseen
- kokouspalkkio maksetaan myös hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2013 aikana neljä kertaa. Hallintoneuvoston nimitysvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Hallintoneuvoston ja hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2013 yhteensä 40 605 euroa.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Apetit Oyj:n hallintoneuvoston 16.4.2013 tekemän päätöksen mukaan:

- hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 3 100 euron kuukausipalkkio
- varapuheenjohtajalle maksetaan 1 915 euron kuukausipalkkio
- muille hallituksen jäsenille maksetaan 1 550 euron kuukausipalkkio
- lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 510 euron ja jäsenille 255 euron suuruinen kokouspalkkio.

Hallitus kokoontui vuonna 2013 yhdeksän kertaa. Kokouksista yksi oli puhelinkokous. Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 141 050 euroa vuonna 2013. Palkkiot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedossa 28.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Hallitus nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään.

Toimitusjohtajana on toiminut kauppatieteiden maisteri **Matti Karpinen** 1.9.2005 alkaen. Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta ja eläkkeen tasoksi 62 % vuoden 2004 lakien mukaisesti lasketusta TEL-eläkepalkasta.

Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet tilikaudelta 2013 olivat 366 602 euroa, joka sisältää palkan luontoisetuineen ja tulospalkkion.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri **Eero Kinnunen** 1.1.2008 alkaen.

SISÄPIIRIASIAT

Apetit Oyj:n hallituksen vahvistamat, 8.5.2013 voimaan tulleet sisäpiirisäännöt perustuvat arvopaperimarkkinalain (AML 12–14 luku) säännöksiin ja rahoitustarkastuksen määräyksiin (RATA:n standardi 5.3 sisäpiiri-ilmoituksista ja -rekisteristä 1.9.2005) sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymään 9.10.2009 alkaen voimassa olevaan sisäpiiriohjeeseen. Sääntöihin sisältyvät ohjeet julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville, yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin kuuluville ja hankekohtaisille

sisäpiiriläisille sekä kuvaus sisäpiirihallinnon organisoinnista ja menettelytavoista.

Apetit Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat toimilimen jäsenyyden tai asemansa perusteella yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastajat ja varatilintarkastajat mukaan lukien tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta, yhtiön talousjohtaja, yhtiön kalaliiketoiminnasta vastaava johtaja, pakasteliiketoiminnasta vastaava johtaja, vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta vastaava johtaja sekä Caternet Finland Oy:n toimitusjohtaja sekä Apetit Suomi Oy:n kaupallinen johtaja.

Yhtiön yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin merkitään ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin on merkitty noin 50 henkilöä.

Yhtiössä on voimassa kaupankäyntirajoitus, joka kieltää yhtiön pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäynnin yhtiön osakkeilla 21 päivän ajan ennen yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista.

Yhtiö ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Tiedot julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvista ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksistaan ovat luettavissa yhtiön internet-sivuilla www.apetitgroup.fi/sijoittajatieto.

Hallituksen jäsenten ja konsernin johtajiston omistukset 10.2.2014 on esitetty hallituksen ja johtajiston jäsenten esittelyn yhteydessä vuosikertomuksen sivuilla 42–45.

Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat

HALLINTONEUVOSTO

Yhtiökokouksen valitsemat jäsenet

Timo Miettinen, s. 1955, diplomi-insinööri
Puheenjohtaja vuodesta 2011,
jäsen vuodesta 2011
Päätoimi: EM Group Oy, hallituksen
puheenjohtaja
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Ensto Oy,
Sewatek Oy, Convento Santa Lucia S.r.l.
Erovoorossa

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971,
MMM, agronomi
Varapuheenjohtaja vuodesta 2011,
jäsen vuodesta 2005
Päätoimi: Maanviljelijä
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen jäsen: Säkylän Osuuspankki
Erovoorossa

Heikki Aaltonen, s. 1956, MMM,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Harri Eela, s. 1960,
puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Matti Eskola, s. 1950, agrobiologi,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Jaakko Halkilahti, s. 1967, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011
Erovoorossa

Jussi Hantula, s. 1955, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Laura Hämäläinen, s. 1975, MMM, agronomi,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Risto Korpela, s. 1949, ekonomi,
toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2007

Jonas Laxåback, s. 1973, MMM,
agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2013

Mika Leikkonen, s. 1963, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008
Erovoorossa

Markku Länninki, s. 1949, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Ilkka Markkula, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s. 1966, MMM, agronomi,
kehityspäällikkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957, agronomi,
toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Tuomo Raininko, s. 1966, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2005
Erovoorossa

Timo Ruippo, s. 1968, maanviljelysteknikko,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2013

Esa Ruohola, s. 1946, kunnallisneuvos
Jäsen vuodesta 1998

Mauno Ylinen, s. 1965, agronomi
Jäsen vuodesta 2005
Erovoorossa

Henkilöstön nimeämät jäsenet

Mari Hakanperä, s. 1976,
myyntilaskuttaja
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Marko Kulmala

Timo Kaila, s. 1956, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Heikki Kämäräinen

Heikki Vesanto, s. 1949,
luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012

Kirsi Roos, s. 1972,
pääluottamusmies
Jäsen vuodesta 2009
Varajäsen Janne Pääaho

TILINTARKASTAJAT

Hannu Pellinen
taloustieteiden maisteri, KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
päävastuullisena tilintarkastajana
Tomi Moisio
kauppatieteiden maisteri, KHT, JHTT

Hallitus

Aappo Kontu

s. 1952, diplomi-insinööri, Senior Advisor
Puheenjohtaja vuodesta 2013,
varapuheenjohtaja 2012, jäsen vuodesta 2004

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Vahterus Oy, Anvia Securi Oy
hallituksen jäsen: Anvia Oyj

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja 1999–2012
Pohjolan Voima Oy, tekninen johtaja, PVO-Engineering Oy, toimitusjohtaja 1996–1998
TVS–Tekniikka Oy, toimitusjohtaja 1993–1996
Teollisuuden Voimansiirto Oy, teknisen osaston johtaja 1989–1993
Teollisuuden Voima Oy, sähkötekniikan toimisto, päällikkö 1977–1989
Osakeomistus: 500 osaketta (10.2.2014)

Veijo Meriläinen

s. 1952, MMM, eMBA
Varapuheenjohtaja vuodesta 2013,
jäsen vuodesta 2012
Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: HZPC Sadokas, Merive Oy
hallituksen jäsen: HZPC Kantaperuna Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Valio Oy, ulkomaantoimintojen, kansainvälisen myynnin ja innovaatioiden kaupallistamisen johtotehtävät 1999–2011, konsernin johtoryhmän jäsen 1990–2011, tuotannon, tuotehankinnan ja juustoliiketoiminnan johtotehtävät 1990–1999 sekä tuotekehityksen päällikkö- ja johtotehtävät 1978–1990
Osakeomistus: – (10.2.2014)

Tuomo Lähdesmäki

s. 1957, diplomi-insinööri, MBA
Jäsen vuodesta 2013
Päätoimi: Boardman Oy, partneri

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Aspocomp Group Oyj, Nesco Invest Oy, Ovenia Group Oy, Renewa Oy, Turun yliopistosäätiö, Viafin Oy
hallituksen jäsen: Meconet Oy, Metsä Tissue Oyj, Scanfil Oyj, Vaaka Partners Oy, Yliopiston Apteekki

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Elcoteq Network Oyj, toimitusjohtaja 1997–2001, Leiras Oy, toimitusjohtaja 1991–1997, Swatch Group, johtaja 1990–1991, Nokia Mobile Phones, johtaja 1986–1989
Osakeomistus: – (10.2.2014)

Samu Pere

s. 1968, yo-merkonomi, maanviljelysteknikko
 Jäsen vuodesta 2012,
 hallintoneuvoston jäsen 1998–2012
 Päätoimi: Pintos Oy, hallintojohtaja 2006–,
 Pintopuu Oy, toimitusjohtaja 1994–,
 maanviljelijä 1992–

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Pintos Svenska AB
 hallituksen jäsen: Paneliankosken Voima Oy,
 Pintos Oy
 yritysvaltuuskunnan jäsen: Perheyriyten liitto
 Osakeomistus: 6 554 (10.2.2014)

Helena Walldén

s. 1953, diplomi-insinööri
 Jäsen vuodesta 2011, hallintoneuvoston
 puheenjohtaja 2008–2011,
 hallintoneuvoston jäsen 1996–2008

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Fingrid Oyj
 hallituksen jäsen: Metsähallitus, Raskone Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Pohjola Pankki Oyj, johtoryhmän jäsen
 2006–2008
 Pohjola Vakuutus Oy, johtaja 2006–2008
 A-vakuutus Oy, toimitusjohtaja 2007–2008
 OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj,
 johtokunnan jäsen 1994–2006
 OKO, eri tehtäviä 1976–1994
 Osakeomistus: 1 000 osaketta (10.2.2014)

Toimitusjohtaja ja johtajisto

Matti Karppinen

s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtaja vuodesta 2005
Kalaliiketoiminnan johtaja vuodesta 2009
Apetit Kala Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2010

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto ry,
Sucros Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Atria Yhtymä Oyj Lithells AB,
toimitusjohtaja 2001-2005
Nokian Renkaat Oyj,
tulosityksikköjohtaja 1998-2001
Saarioinen Oy, markkinointijohtaja 1994-1998
Tamrock Oy, markkinointipäällikkö 1989-1994
ja viestintäjohtaja 1991-1994
Unilever Finland Oy,
markkinapäällikkö 1985-1989
Turun Seudun Osuuspankki,
toimistopäällikkö 1984-1985

Osakeomistus: 1 800 osaketta (10.2.2014)

Johanna Heikkilä

s. 1962, kauppatieteiden maisteri
Henkilöstöjohtaja vuodesta 2005

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallintoneuvoston jäsen:
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö
Elo

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Fazer Leipomot Oy,
henkilöstöjohtaja 2003-2005
LU Suomi Oy, henkilöstöjohtaja
2002-2003
LU Suomi Oy (aik. Fazer Keksit Oy),
henkilöstöpäällikkö 1995-2002
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöpäällikkö
1992-1994
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöasiain-
hoitaja 1990-1991

Osakeomistus: - (10.2.2014)

Antti Kerttula

s. 1956, yo-merkonomi
Caternet Finland Oy:n toimitus-
johtaja vuodesta 2012

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Ruokatieto
Yhdistys ry

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Apetit Pakaste Oy, toimitusjohtaja
2007-2012, johtaja vuodesta 1994
Lännen Tehtaat Oyj, pakasteliike-
toiminnan johtaja 1994-2006
Ingman Foods Oyj, tehtaanjohtaja
1989-1994

Osakeomistus: - (10.2.2014)

Eero Kinnunen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri
Talousjohtaja vuodesta 2006,
toimitusjohtajan sijainen vuodesta
2008

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Cloetta Fazer Suklaa Oy,
business controller, johtoryhmän
jäsen 2004-2006
Cloetta Fazer Makeiset Oy,
tuoteryhmäasiantuntija 2000-2004
Fazer Polska Sp.z o.o., business
controller, johtoryhmän jäsen
1998-2000
Fazer Suklaa Oy, controller
1996-1998

Osakeomistus: 360 osaketta
(10.2.2014)

Vesa Moisio

s. 1965, kauppatieteiden maisteri
Apetit Pakaste Oy:n toimitusjohtaja
vuodesta 2012

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

hallituksen puheenjohtaja: Boysvest Oy
hallituksen jäsen: Bonbake Oy,
Pyhäjärvi-instituutti
johtokunnan puheenjohtaja: ETL:n
Pakaste- ja perunateollisuusyhdistys

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Vaasan Oy, johtaja,
konserniohjaus 2008–2011
Vaasan Oy, liiketoimintajohtaja 2007–2008
Vaasan&Vaasan Oy, johtaja,
tuotanto ja logistiikka 2000–2007
Vaasan&Vaasan Oy, talousjohtaja 1999–2000
Cultor Oyj, Vaasan Leipomot Oy,
talousjohtaja 1995–1998
Cultor Oyj, controller 1988-1995

Osakeomistus: – (10.2.2014)

Asmo Ritala

s. 1958, oikeustieteen kandidaatti
Lakimies vuodesta 1995

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Avena Oy, lakimies 1995–2002
Valtion viljavarasto, lakimies 1990–1994
Oy Esso Ab, isännöitsijä 1986–1990

Osakeomistus: – (10.2.2014)

Kaija Viljanen

s. 1952, kauppatieteiden maisteri,
humanististen tieteiden kandidaatti,
EMBA

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan johtaja
vuodesta 2009
Avena Nordic Grain Oy:n toimitusjohtaja
vuodesta 1995 ja Mildola Oy:n toimitus-
johtaja vuodesta 2009

Keskeiset samanaikaiset luottamusteh- tävät:

hallituksen ja eri työryhmien jäsen:
Coceral

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Valtion Viljavarasto, apulaisjohtaja
1992–1995
MTK, projektipäällikkö 1991–1992
Suomalais-Neuvostoliittolainen kaupp-
kamari Moskova, johtaja 1987–1991

Osakeomistus: – (10.2.2014)

Hallituksen toimintakertomus

Yhtiön toimialoja ovat Ruokaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot, jotka ovat myös konserniraportoinnissa raportoitavat toimintasegmentit. Uusi liiketoimintarakenne muodostettiin toukokuussa 2013 käynnistetyssä rakennemuutoshankkeessa, jonka tavoitteena on nostaa toiminnan kuluttaja- ja asiakasläh-töisyys aivan uudelle tasolle, parantaa kannattavuutta sekä vahvistaa kasvua. Uuteen ruokaliiketoimintaan kuuluvat

yritykset ovat Apetit Pakaste Oy, Apetit Kala Oy, Caternet Finland Oy, Myrskylän Savustamo Oy sekä osakkuus-yhtiö Taimen Oy Suomessa ja Maritim Food -konsernin yhtiöt Norjassa ja Ruotsissa. Lisäksi segmenttiin kuuluu palveluyhtiö Apetit Suomi Oy. Juridista yhtiörakennetta tullaan kehittämään uutta liiketoimintarakennetta tuke-vaksi vuoden 2014 aikana. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen. Muut

toiminnot -segmenttiin kuuluvat emoyhtiö Apetit Oyj, konsernihallinto, segmenteille kohdistamattomat erät sekä osakkuusyhtiö Sucros Oy.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	2013	2012	Muutos	2011
Liikevaihto, milj. euroa	387,3	378,2	+2,4%	335,5
Liiketulos, milj. euroa	9,4	8,5	+11,4%	8,7
Liiketulos, %	2,4	2,2		2,6
Liiketulos, ilman kertaeriä, milj. euroa	12,2	8,8	+38,5%	9,8
Liiketulos, ilman kertaeriä, %	3,1	2,3		2,9
Tulos ennen veroja, milj. euroa	9,3	7,5	+23,2%	7,5
Tilikauden tulos, milj. euroa	9,3	6,7	+39,3%	5,7
Tulos/osake, euroa	1,63	1,07		0,92
Oma pääoma/osake, euroa	22,90	22,37		22,06
Omavaraisuusaste, %	70,3	60,6		74,9
Oman pääoman tuotto, %	6,5	4,8		4,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	5,4		6,3

Muut tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 30. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 31.

LIKEVAIHTO JA TULOS

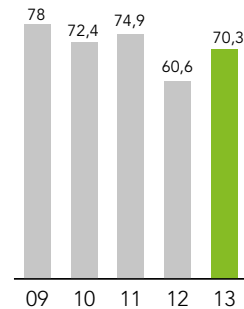
Konsernin liikevaihto kasvoi vuonna 2013 edellisvuodesta ja oli 387,3 (378,2) miljoonaa euroa. Kasvua tuki erityisesti kalatuoteryhmän myyntivolyymikehitys vuoden aikana.

Liiketulos ilman kertaeriä oli 12,2 (8,8) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -2,8 (-0,4) miljoonaa euroa. Kertaeristä -2,0 (0,0) miljoonaa euroa kohdistuu Ruokaliiketoiminta-segmenttiin ja -0,8 (-0,4) miljoonaa euroa Muut toiminnot -segmenttiin. Liiketulokseen ilman kertaeriä sisältyy Caternet Finland Oy:n lisäkauppahinta-arvion pienennystä 2,6 (1,2) miljoonaa euroa sekä tulososuuksia osakkuusyh-tiöistä 6,2 (3,7) miljoonaa euroa. Tulososuuksista 0,6 (-0,1) miljoonaa euroa kohdistuu Ruokaliiketoimintaan ja 5,6 (3,8) miljoonaa euroa Muut toiminnot -segmenttiin.

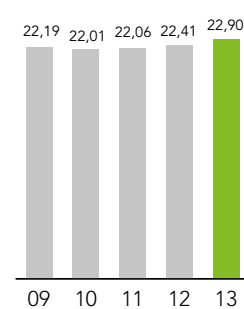
Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -0,2 (-1,0) miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät ei-kassavirtavaikutteisia arvostuseriä 1,0 (0,4) miljoonaa euroa. Arvostuserät sisälsivät Maritim Food -konsernille annettujen sisäisten lainojen kurssimuutosta -1,2 (0,6) miljoonaa euroa. Rahoitustuottoihin sisältyy ei-kassavirtavaikutteinen Apetit Kala Oy:n vähemmistöosuuden takaisinlunastusvastuuseen liittyvän velan käyvän arvon muutos 2,2 miljoonaa euroa. Rahoituskuluihin sisältyy myös Avena Nordic Grain Oy:n henkilöstöomistajille kuuluva osuus Avena Nordic Grain -konsernin tuloksesta -0,6 (-0,7) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 9,3 (7,5) miljoonaa euroa. Tili-kauden verot olivat 0,0 (-0,8) miljoonaa euroa. Kauden tulos oli 9,3 (6,7) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 1,63 (1,07) euroa.

OMAVARAISUUSASTE
2009–2013, %

OMA PÄÄOMA/OSAKE
2009–2013, euroa

RAHAVIRRAT, RAHOITUS JA TASE

Konsernin maksuvalmius oli hyvä ja rahoitusasema vahva.

Liiketoiminnan rahavirta korkojen ja verojen jälkeen oli tammi-joulukuussa 24,4 (-16,1) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus oli 17,8 (-23,0) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma laski Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa vertailukautta matalampien markkinahintojen seurauksena.

Investointien nettorahavirta oli 1,4 (-8,8) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta -28,1 (20,8) miljoonaa euroa sisältää osingon maksuja -5,6 (-5,3) miljoonaa euroa.

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollisia velkoja 14,9 (36,4) miljoonaa euroa ja likvidejä rahavaroja 2,9 (5,3) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat 12,0 (31,1) miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 204,4 (233,0) miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä oli katsauskauden päättyessä 143,6 (141,2) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 70,3 (60,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 8,4 (22,0) prosenttia. Konsernin maksuvalmiutta turvataan sitovin limiittisopimuksin. Tilikauden päättyessä limiittejä oli kaikkiaan nostettavissa 25 (15) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman rahoittamiseksi limiittejä oli nostettuna 0,0 (10,0) miljoonaa euroa ja yritystodistuksia emittoituna 9,0 (19,0) miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 3,0 (3,9) miljoonaa euroa. Ruokaliiketoiminnan investoinnit olivat 2,0 (3,4) miljoonaa euroa, Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan 0,8 (0,5) miljoonaa euroa ja Muut toiminnot -segmentin investoinnit 0,2 (0,0) miljoonaa euroa.

Tilikauden osakeinvestoinnit olivat 0,0 (9,7) miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Apetitin henkilöstöstrategian kulmakiviä ovat osaamisen ja johtamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen. Apetitin kotimaan ruokaliiketoimintojen rakennemuutos-hanke kosketti merkittävää osaa Suomessa työskentelevästä henkilöstöstä. Toukokuussa 2013 aloitettu hanke toi muutoksia toimenkuviin, organisaatorakenteisiin sekä esimies-alaisuuteisiin.

Konsernissa kehitetään jatkuvasti ja pitkäjänteisesti esimiestyötä ja johtamista, sillä niillä on suuri vaikutus työhyvinvointiin. Koko konsernin käsittävän kolmevuotisen Vireä Länsi -työhyvinvointihankkeen painopiste vuonna 2013 oli työympäristö ja työturvallisuus. Teemaan liittyviä koulutuksia ja tapahtumia suunniteltiin työsuojelutoimi-

Konsernin henkilöstön määrä keskimäärin

	2013	2012	Muutos	2011
Ruokaliiketoiminta	699	641	9 %	524
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	73	70	4 %	62
Muut toiminnot	10	10	0 %	10
Yhteensä	782	721	8 %	596

kunnissa sekä esimiesten ja työsuojeluvastaavien voimin ja niiden painopisteet vaihtelivat vuosineljänneksittäin. Vuoden aikana tiedottamisen ja koulutusten teemoja olivat työpaikan turvallisuus, ergonomia ja työympäristö, henkinen hyvinvointi ja työmatkaturvallisuus.

Ruokaliiketoiminnan keskimääräinen henkilöstön määrä on voimakkaasti riippuvainen satokausituotannon sekä kala- ja tuoretuotteiden myyntivolyymeistä. Vuonna 2013 prosessoidun sadon määrä oli edellisvuotta suurempi, minkä lisäksi Caternet Finland Oy liitettiin konserniin huhtikuun alusta 2012. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa henkilöstön määrä lisääntyi Suomessa sekä Baltiassa. Muut toiminnot -segmentissä henkilöstömäärä ei muuttunut.

Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2013 olivat 30,5 (28,4) miljoonaa euroa.

LIIKETOIMINTAKATSAUKSET

Ruokaliiketoiminta

Ruokaliiketoiminnan liikevaihto tammi-joulukuussa nousi edellisvuodesta ja oli 178,5 (162,7) miljoonaa euroa. Kalatuoteryhmän tammi-joulukuun euromääräinen myynti kasvoi kaikilla markkinoilla ja erityisen vahvasti Suomessa, lähes 20 prosenttia. Pakastetuoteryhmän tammi-joulukuun myynti kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Vahvinta myynnin kasvu oli ruokapakasteissa. Kotimainen-tuoteperhettä laajennettiin ja sen myynti kasvoi 13 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Suomessa kalaliiketoiminnan tuotteista uudistettiin kauden aikana, ja syyskuun alussa markkinoille tuotiin Apetit Perinteinen -kalatuotesarja.

Ruokaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä nousi edellisvuodesta ja oli 4,0 (1,7) miljoonaa euroa. Kannattavuuskehitystä tukivat pakastetuotannon tehokkuus ja onnistunut satokausi sekä Norjan ja Ruotsin markkinoilla volyymien kasvu, raaka-ainehintojen maltillinen kehitys ja tehostamistoimenpiteiden onnistuminen. Suomessa sekä kalatuoteryhmän että tuoretuotteet-tuoteryhmän kannattavuus oli epätydyttävä. Kannattavuutta heikensi volyymilaskun lisäksi raaka-aineiden hankintahintojen ja loppuasiakashintojen epäsuhta.

Segmentin liiketulokseen sisältyy Caternet Finland Oy:n lisäkauppahinta-arvion tuloutusta 2,6 (1,2) miljoonaa euroa. Vuoden 2013 liiketuloksen perusteella lisäkauppahintaa ei toteudu. Vertailukautena liiketulokseen sisältyi Caternet-yrittäjäkaupan transaktiokuluja -0,5 miljoonaa euroa.

Raportoituun liiketulokseen sisältyvät kertaerät olivat -2,0 (0,0) miljoonaa euroa ja ne perustuvat kotimaan kalaliiketoiminnassa toteutetun liikearvotestauksen perusteella heinä-syyskuulle kirjattuun 2,0 miljoonan euron arvonalennukseen. Osuus osakkuusyhtiö Taimen Oy:n tuloksesta oli 0,6 (-0,1) miljoonaa euroa.

Ruokaliiketoiminnan palveluksessa oli keskimäärin 699 (641) henkilöä. Henkilöstömäärän kasvua selittää Caternet Finland Oy:n liittyminen konserniin vuoden 2012 huhtikuussa sekä Ruokaliiketoiminnan kasvaneet volyymit.

Ruokaliiketoiminnan investoinnit olivat 2,0 (3,4)

miljoonaa euroa. Näistä merkittävimmät kohdistuivat pakastetehtaan tuotannonohjauksen kehittämiseen sekä korvausinvestointeihin, Kivikon tuotantolaitoksen ruokasalaattituotannon käynnistämiseen sekä Norjan ja Ruotsin tytäryhtiöissä toiminnanohjausjärjestelmän sekä pakkauslaitteistojen uusimiseen.

Caternet Finland Oy:n investointiavustusten takaisinperintäpäätös

Caternet Finland Oy vastaanotti marraskuun alussa vuonna 2012 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta päätöksen Caternetin Kivikon laitokselle vuosina 2008 – 2009 myönnettyjen investointiavustusten osittaisesta takaisinperinnästä johtuen yhtiön osakekannan omistajan vaihdoksesta 27.3.2012. Takaisinperittäväksi esitetään noin 2 miljoonaa euroa.

Caternet Finland Oy pitää takaisinperintää aiheuttomana ja haki muutosta takaisinperintäpäätökseen. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta on hylännyt yhtiön valituksen ja pitänyt Uudenmaan ELY-keskuksen perintäpäätöksen voimassa. Yhtiö on jättänyt valituksen annetusta päätöksestä korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja pyytää, että korkein hallinto-oikeus kumoaa annetun päätöksen. Mahdollinen takaisinperintä ei astu voimaan ennen kuin korkein hallinto-oikeus on käsitellyt asian ja antanut päätöksensä. Mikäli takaisinperintäpäätös säilyy voimassa, sen kuluvaikutuksen arvioidaan olevan 1,3 miljoonaa euroa. Takaisinperinnän lopullinen tulosvaikutus riippuu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä ja myyjän vastuista.

Katsauskauden tulokseen ei sisälly takaisinperintäpäätöksen kuluvaikutusta.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan tammi-joulukuun liikevaihto laski edellisvuodesta. Liiketulos laski vertailukauteen verrattuna ja oli 5,1 (6,5) miljoonaa euroa. Hyvistä sadoista johtuen maailmanmarkkinahinnat pysyttelivät vuoden 2013

toisella vuosipuoliskolla merkittävästi edellistä satokautta alhaisemmalla tasolla. Kotimaisen rypsin saatavuus uudesta sadosta oli hyvä, ja sato oli lähes 10 prosenttia edellisvuotta suurempi.

Rypsinviljelyyn sisältyy tällä hetkellä epävarmuustekijöitä. Viljelyalat Suomessa saattavat vähentyä kevään 2014 kylvöissä, sillä EU:n on kieltänyt 1.12.2013 alkaen neonikotinoideja sisältävien rypsin kylvösiemenen peittäusaineiden käytön kahdeksi vuodeksi. Tänä aikana tutkitaan niiden mahdolliset vaikutukset pölyttävälle hyönteisille. Tukes on myöntänyt kevään 2014 ajaksi poikkeusluvan jo aiemmin peitattujen siementen myyntiin, markkinointiin ja käyttöön Suomessa. Uusia siemeniä ei saa kiellettyjä peittäusaineita käyttäen käsitellä. Kotimaisen rypsin hankintariskien hallitsemiseksi Apetit-konsernin Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan strategiana on ollut kannattavan kasvun varmistaminen investoimalla öljykasvituotteiden jalostamisessa erittäin korkean hyödyntämistason tuotantoon sekä panostamalla jalostus- ja hankintaosaamiseen. Näin kasviöljynpuristusta voidaan tarvittaessa harjoittaa kannattavasti myös perustuen nykyistä suurempiin tuontirypsin volyymeihin.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan palveluksessa oli keskimäärin 73 (70) henkilöä.

Tilikauden investoinnit 0,8 (0,5) miljoonaa euroa olivat pääosin kasviöljynpuristamon korvaus- ja jatkokehitysinvestointeja.

Muut toiminnot

Segmentin tammi-joulukuun liiketulos ilman kertaeriä nousi edellisvuodesta ja oli 3,1 (0,6) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy osakkuusyhtiön tulososuus 5,6 (3,8) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -0,8 (-0,4) miljoonaa euroa ja ne muodostuivat Apetit Oyj:n ja Nordic Sugar Oy:n välisen osakassopimusriidan välimiesoikeusprosessin ulkopuolisten neuvonantajien kuluista.

Muut toiminnot -segmentin palveluksessa oli 10 (10) henkilöä.

Segmentin käyttömajausinvestoinnit olivat 0,2 (0,0) miljoonaa euroa.

Apetit Oyj:n ja Nordic Sugar Oy:n välinen osakassopimuksiin

Apetit Oyj (20 %) ja Nordic Sugar Oy (80 %) omistavat yhdessä Sucros Oy:n. Vähemmistöomistajana Apetit Oyj:llä on Sucros Oy:n perustamisen yhteydessä solmitun osakassopimuksen nojalla erityinen vähemmistönsuoja.

Apetit Oyj katsoo enemmistöomistajan loukanneen toistuvasti Apetit Oyj:n vähemmistöoikeuksia. Lokakuussa 2011 Apetit Oyj päätti jättää asian välimiesoikeuden ratkaistavaksi, koska enemmistöomistaja ei ole reklamoinnista huolimatta korjannut osakassopimuksen vastaisia toimintatapojaan.

Apetit Oyj:n näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään sopimussakot saattaisivat nousta lähes 27 miljoonaa euroon. Nordic Sugar on puolestaan esittänyt Keskuskaupakamarin välityslautakunnalle vaatimuksen 4,5 miljoonan euron sopimussakosta Apetit Oyj:lle osakassopimusrikkomuksen johdosta Sucrosin toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä. Kumpikin osapuoli on kiistänyt vastapuolen esittämät sopimusrikkomusväitteet.

Välimiesoikeuden ratkaisun arvioidaan syntyvän riitaasiassa vuoden 2014 aikana.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 0,9 (1,1) miljoonaa euroa, mikä on 0,2 (0,3) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistui lähinnä uusien tuotteiden kehittämiseen.

Apetit kehittää jatkuvasti tuotevalikoimiaan pystyäkseen tarjoamaan kuluttajalle herkullisia ja terveellisiä tuotteita. Tuotteiden hyvä maku syntyy puhtaista, pääosin kotimaisista raaka-aineista ja vain tarpeellisista valmistusvaiheista. Ravitsemussuosittukset otetaan huomioon tuotteiden kehittämisessä, kasvis-painotteisessa ruoassa kiinnite-

tään erityistä huomiota proteiini- ja energia-pitoisuuteen. Kasvispakasteissa ei ole lainkaan lisäaineita ja ruokapakasteissa lisäaineita käytetään harkitusti. Tuotteissa ei käytetä geenimuunneltuja raaka-aineita.

Vuoden aikana Apetit Kotimainen -vähittäiskauppatuotteiden sarjaan tuotiin uusia tuotteita, kuten Kotimainen Porkkanaviipale, Kotimainen Porkkanasekeitto, Kotimainen Tuorehernesosekeitto, Kotimainen Hernepihvi ja Kotimainen Punajuurigratiini. Lisäksi Apetit Kotimainen -tuotesarjaan siirtyivät suosikkituote pinaattikeitto ja sen laktoositon versio sekä mustikka ja peruna&keittokasvis. Muita uusia tuotteita olivat Muurikka-kasvikset ja Romeo Twin Pizza. Ammattikeittiösektorille on kehitetty useita kasvis- ja ruokapakasteita, kuten haukipyörökyä, hernepihvi, sadonkorjuukasvikset ja kalakuviot.

Pakastetuoteryhmässä jatkettiin vuosille 2012-2014 ajoittuvaa Tekes-rahoitteista Innohanketta. Sen tavoitteena on kasvun edistäminen, Apetit-brändin vahvistaminen, asiakastytyväisyyden ja työhyvinvoinnin parantaminen uudistumisen ja innovatiivisuuden avulla. Apetit on mukana myös VTT:n koordinoimassa, elintarviketeollisuuden yhteisessä Seniori-Sapuska -hankkeessa, jossa kehitetään uusia konsepteja ja pakkausmalleja ikääntyvien ruokailuratkaisuihin. Projekti lisää iäkkäiden kuluttajien hyvinvointia ja hillitsee siten sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvua. Se myös luo edellytyksiä uusien, räätälöityjen tuotteiden kehittämiseksi alati kasvavalle ikääntyvälle väestölle ja parantaa siten suomalaisen elintarvike- ja pakkausteollisuuden ja vähittäiskaupan kansainvälistä kilpailukykyä. Hankkeen rahoittaa Tekes.

Suomen markkinoilla kalatuoteryhmässä kehitystoimet ovat kohdistuneet tuotteiden herkullisen maun ja tuoreuden varmistamiseen sekä toimintamallien kehittämiseen. Vuoden aikana toteutettiin allergeenien poisto tuotannosta, tuotannon sivuvirtojen uusi hyödyntämis- ja tuotteistamismalli sekä tuotannon ja saantojen parantamista tukevia toimintatapoja. Kalatuoteryhmän tuotteistoa uudistettiin tuomalla markkinoille Apetit Perinteinen

-kalatuotesarja. Herkullisen maun takana ovat perinteiset valmistusmenetelmät: pintasuolaaminen merisuolalla ja savustaminen kotimaisella leppäpuulla. Apetit Perinteinen -pakkausilme viestii laadukkaista, suomalaisen makuun valmistetuista kalatuotteista.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa prosessien ja järjestelmien kehittäminen on jatkuvaa toimintaa. Vuoden aikana Avena on keskittynyt etenkin kasviöljyjen jatkojalostukseen ja asiakaspakkausten kehittämiseen.

YMPÄRISTÖ

Apetit-konsernin toimintaa ohjaavat jatkuvan parantamisen ja kestävän kehityksen periaatteet. Yhtiö toimii vastuullisesti ja ottaa toiminnassaan huomioon sekä yhteiskunnan että ympäröivän luonnon vaatimukset. Tavoitteena on tehokas tuotanto, joka on sopusoinnussa ympäristön kanssa. Konsernin merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät tuotantoprosessissa syntyviin eloperäisiin jätteisiin, vesien käyttöön ja energian kulutukseen tuotannossa, varastoinnissa, kuljetuksissa ja kiinteistöissä.

Pakastetuotannossa ympäristövaikutuksia aiheuttuu lähinnä prosessijätevesien puhdistamisesta ja tuotannossa syntyvien kasvisjätteiden käsittelystä. Kalanjalostuksessa ympäristövaikutukset liittyvät prosessivesiin ja raaka-aineena käytettävän kalan jalostuksessa syntyviin kalajätteisiin. Öljykasvien jalostuksessa kasviöljynpuristuksen tuotantotapa on kemikaaliton. Kasviöljynpuristuksessa ympäristövaikutuksia aiheuttavat lähinnä hajukaasujen poltto, raaka-aineiden vastaanotossa erotettava rikkakasvijäte ja prosessissa käytetty valkaisuainajäte. Kaikissa toiminnoissa syntyy lisäksi jonkin verran pakkausjätettä.

Apetitin johto on toimintapolitiikassaan asettanut yhtiölle ympäristöpäämäärät. Kaikilla konsernin ympäristöluovelvollisilla tuotantolaitoksilla on voimassa oleva ympäristöluupa. Hakemus Säkylän teollisuusalueen elintarvikkeiden valmistuksen, jätehuollon ja jätevedenpuhdistamon toistaiseksi voimassa olevien ympäristöluopahtojen tarkastamiseksi jätettiin viranomaisille vuoden 2012 lopussa. Jätevedenpuhdistamon uusi ympäristöluopapäätös saatiin tammikuussa 2014.

Yhtiön tiedossa ei ole tilinpäätöshetkellä merkittäviä yksittäisiä ympäristöön liittyviä riskejä. Ympäristökulut olivat 1,3 (1,3) miljoonaa euroa eli 0,3 (0,3) % liikevaihdosta. Kertomusvuonna ei tehty ympäristöinvestointeja.

TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuden hankintameno on luetaan mukaan systemaattisesti kohdistettu osuus valmistuksen kiinteistä yleismenoista. Satokausituotannossa raaka-aineista jalostetaan valmiita tuotteita pääosin vuoden viimeisen neljänneksen aikana, joten vaihto-omaisuuden määrät ja tasearvot ovat korkeimmillaan vuoden lopussa. Hankintamenoon mukaan luettujen valmistuksen kiinteiden yleismenojen kuluksi kirjautuminen lykkääntyy myyntiajankohtaan. Valmistuksen yleiskulujen kirjaamiskäytännöstä johtuen pääosa konsernin vuosituloksesta kertyy viimeisen vuosineljänneksen aikana. Kausiluonteisuus on satokausituotannosta johtuen voimakkainta pakasteiden tuotannossa ja osakkuusyhtiö Sucroksen toiminnassa.

Kotimaassa kalatuotteiden myynti painottuu viikonloppuihin ja juhlapyyhiin. Merkittävä osa kalatuoteryhmän vuoden tuloksesta Suomessa riippuu joulusesongin onnistumisesta. Kalan kasvukaudesta johtuen osakkuusyhtiönä raportoitavan Taimen-konsernin tuloksen kertyminen on normaalisti kesällä pienempää kuin muina vuodenaikoina. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liikevaihto vaihtelee vuosittain ja vuosineljänneksittäin merkittävästikin riippuen kysynnästä ja tarjonnasta sekä hintatasosta kotimaassa ja muilla markkinoilla.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIEN HALLINTA

Apetit Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet. Kaikki konserniyhtiöt ja liiketoimintayksiköt arvioivat ja raportoivat säännöllisesti liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien kontrollimenetelmien ja riskienhallintakeinojen riittävyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi.

Apetit-konsernissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin,

taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Konsernin olennaisimmat strategiset riskit liittyvät yritysostoihin ja ostettujen yritysten integrointiin sekä muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa. Merkittäviä asiakaskeskittyviä esiinty kalaliiketoiminnassa Norjassa ja Suomessa.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät raaka-aineiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä raaka-aineiden markkinahintojen vaihteluun.

Hintariskien hallinnalla on erityisen suuri merkitys Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa sekä Ruokaliiketoiminnassa kalassa ja tuoretuotteissa, joissa raaka-aineiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on 65-85 prosenttia. Viljojen ja öljykasvien sekä keskeisten kalaraaka-aineiden hinnat muodostuvat kansainvälisillä markkinoilla. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa avoimille hintariskeille on määritelty limiitit.

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Merkittävimmät käytettävät ulkomaanvaluutat ovat Yhdysvaltain dollari sekä Norjan ja Ruotsin kruunu. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti kaikki merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Rahoitusriskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Tulipalo, vakava konerikko, tautiepidemiat tai virheet raaka-aineissa tai lopputuotteissa saattavat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- tai keskeytysvahinkoja, vastuita tai muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia yhtiön toimintaan. Konserniyhtiöt suojautuvat tällaisilta riskeiltä arvioimalla prosessejaan muun muassa omavalvontajärjestelmän avulla ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Vakuutuksilla katetaan kaikki ne riskit, jotka ovat taloudellisista tai muista syistä järkevä kattaa vakuuttamalla.

LÄHIAJAN RISKIT

Apetit-konsernin merkittävimmät lähiajan riskit liittyvät raaka-aineiden hintamuutosten ja valuuttakurssiriskien hallintaan, raaka-aineiden saatavuuteen, asiakkaiden maksukykyyn ja toimittajien ja palveluntuottajien toimituskykyyn, muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa, välimiesoikeudenkäyntiin, yritystukien takaisinperintään sekä tehtyjen yritysostojen haltuunottoihin.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Apetit Oyj:n hallituksen käsittelemä selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013 julkistetaan toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

HALLINTO JA JOHTO

Apetit Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 16.4.2013 pitämässään järjestäytymiskokouksessa yhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Timo Miettisen ja varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Mikola-Luodon.

Hallituksen jäseniksi valittiin Aappo Kontu, Tuomo Lähdesmäki, Veijo Meriläinen, Samu Pere, Matti Tikkakoski ja Helena Walldén. Matti Tikkakoski erosi Apetit Oyj:n hallituksen jäsenyydestä 3.5.2013 ottaessaan vastaan Finnprotein Oy:n hallituksen puheenjohtajan tehtävän. Hänen tilalleen ei valittu uutta jäsentä. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Aappo Kontun ja varapuheenjohtajaksi Veijo Meriläisen.

Apetit Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2005 alkaen kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.1.2008 alkaen konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen.

TILINTARKASTAJAT

Varsinaisen yhtiökokouksen 28.3.2013 valitsemina Apetit Oyj:n tilintarkastajina toimivat Hannu Pellinen, KHT ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana Tomi Moisio, KHT, JHTT.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuutus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 631 757 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 130 000 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupan-

käyntikurssin perusteella. Valtuutus käsittää oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustinjärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSIEN KÄYTTÖ

Yhtiön hallitus ei ole käyttänyt sille myönnettyä valtuutusta uusien osakkeiden antamiseen eikä valtuutusta yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen.

OSAKKEET, OSAKEPÄÄOMA JA KAUPANKÄYNTI

Apetit Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä. Yhtiön osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa. Yhtiön liikkeelle laskemien osakkeiden kokonaismäärä oli tilikauden alussa ja lopussa 6 317 576 kappaletta ja rekisteröity ja maksettu osakepääoma 12 635 152 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Osakevaihto

Yhtiön osakkeita vaihdettiin pörssissä tilikauden aikana 700 132 (832 618) kappaletta, mikä oli 11,1 (13,2) prosenttia koko osakemäärästä. Osakkeen ylin kurssi oli 19,64 (16,77) euroa ja alin 14,41 (12,38) euroa. Vaihdettujen osakkeiden keskihinta oli 16,77 (14,48) euroa. Kauden osakevaihto oli 11,7 (12,1) miljoonaa euroa. Vuoden päätöskurssi oli 19,45 (14,32) euroa ja koko osakkeen markkina-arvo 122,9 (90,5) miljoonaa euroa.

Muut osakekohtaiset tunnusluvut esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 30.

Osakkeiden omistuksen jakautuminen

Osakkeiden omistuksen sektorijakauma, suurimmat osakkeenomistajat ja johdon omistus esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 32.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Apetit-konserni tavoittelee orgaanista kasvua sekä Ruokaliiketoiminnassa että Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttavat merkittävästi vilja- ja öljykasvimarkkinoiden aktiivisuus ja hintatason muutokset. Johtuen vertailuvuotta alemmista viljojen markkinahinnoista, vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihdon arvioidaan jäävän vertailuvuodesta.

Konsernin koko vuoden liiketuloksen ilman kertaeriä arvioidaan olevan korkeintaan vertailuvuoden tasolla. Sokerin madaltuneen markkinahintatason arvioidaan vaikuttavan laskevasti Muut toiminnot –segmenttiin kuuluvan osakkuusyhtiö Sucroksen tulokseen. Ruokaliiketoiminnassa ja Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa tavoitellaan kannattavuuden paranemista vertailuvuodesta. Tuloksen kertymisen ennakoidaan painottuvan vertailuvuotta voimakkaammin loppuvuoteen. Ensimmäisen vuosipuoliskon liiketuloksen ilman kertaeriä arvioidaan jäävän vertailuvuodesta.

Lisäksi vuoden 2014 tulokseen voi vaikuttaa merkittävästi Sucrosta koskeva osakassopimusriidan ratkaisu, jonka arvioidaan syntyvän vuoden 2014 aikana.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI JA ESITYS MUUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN JAKAMISESTA

Apetit Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan mukaan yhtiö jakaa osinkona vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2013 ovat 85 992 177,66 euroa, josta tilikauden voitto on 3 021 437,67 euroa.

Hallitus ehdottaa, että osinko vuodelta 2013 on 1,00 euroa osaketta kohden. Hallitus ehdottaa, että osinkoina jaetaan yhteensä 6 187 576,00 euroa ja omaan pääomaan jätetään 79 804 601,66 euroa. Ehdotettu osinko on 61,3 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2013	2012
Liikevaihto	(2)	387,3	378,2
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	4,1	2,5
Materiaalit ja palvelut	(7)	-304,3	-296,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(5,28)	-37,5	-34,9
Poistot	(2,8)	-7,1	-7,0
Arvonlaskentamiset	(2,8)	-2,0	-0,3
Liiketoiminnan muut kulut	(4,6)	-37,5	-37,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(2)	6,2	3,7
Liiketulos	(2)	9,4	8,5
Rahoitustuotot	(9)	2,4	0,7
Rahoituskulut	(9)	-2,6	-1,7
Tulos ennen veroja		9,3	7,5
Tuloverot	(10)	0,0	-0,8
Tilikauden tulos		9,3	6,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille	(11)	10,1	6,6
Määräysvallattomille omistajille		-0,8	0,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	(11)	1,63	1,07

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	2013	2012
Tilikauden tulos	9,3	6,7
Muut laajan tuloslaskelman erät		
Rahavirran suojaukset	0,0	0,3
Verot liittyen rahavirran suojaukseen	0,0	-0,1
Etuusperusteisen nettovelan uudelleen määrittäminen	-0,3	-
Muuntoerot	-1,4	0,7
Tilikauden laaja tulos	7,6	7,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	8,4	7,6
Määräysvallattomille omistajille	-0,8	0,1

KONSERNITASE

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	(12)	9,3	10,6
Liikearvo	(12)	9,7	12,1
Aineelliset hyödykkeet	(12)	45,8	49,8
Osuudet osakkuusyrityksissä	(13)	37,5	35,5
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	(14)	0,1	0,1
Saamiset	(15)	0,4	0,4
Laskennalliset verosaamiset	(10)	2,5	2,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		105,2	111,0
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	(17)	64,0	79,4
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1,3	0,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(16)	31,0	36,9
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	(18)	0,1	0,1
Rahavarat	(19)	2,8	5,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä		99,2	122,0
Varat yhteensä	(2)	204,4	233,0

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		12,6	12,6
Ylikurssirahasto		23,4	23,4
Omat osakkeet		-1,8	-1,8
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot		7,0	7,1
Kertyneet voittovarot		91,1	90,4
Tilikauden tulos		9,3	6,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		141,7	138,4
Määräysvallattomien omistajien osuudet		1,9	2,8
Oma pääoma yhteensä	(20)	143,6	141,2
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	(10)	5,0	5,9
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	(22)	4,0	5,6
Pitkäaikaiset varaukset	(21)	0,6	0,4
Muut velat	(23)	2,8	7,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		12,3	19,5
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	(22)	11,0	30,8
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,2	0,2
Lyhytaikaiset varaukset	(21)	0,1	0,1
Ostovelat ja muut velat	(23,25)	37,1	41,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä		48,5	72,3
Velat yhteensä	(2)	60,8	91,8
Oma pääoma ja velat yhteensä		204,4	233,0

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2013	2012
Tilikauden tulos		9,3	6,7
Oikaisut tilikauden tulokseen*)		0,7	4,2
Käyttöpääoman muutos		17,8	-23,0
Maksetut korot liiketoiminnasta		-1,7	-1,9
Saadut korot liiketoiminnasta		0,1	0,2
Maksetut verot liiketoiminnasta		-1,9	-2,3
Liiketoiminnan rahavirta		24,4	-16,1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	(12)	-3,0	-3,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		0,0	0,1
Ostetut konserniyhtiöt	(3)	-	-6,1
Investoinnit muihin sijoituksiin		-	-8,0
Muiden sijoitusten luovutustulot		-	8,1
Saadut osingot investoinneista		4,4	1,0
Investointien rahavirta		1,4	-8,8
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		-20,8	29,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-1,6	-3,0
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-0,2	-0,2
Maksetut osingot		-5,6	-5,3
Rahoituksen rahavirta		-28,1	20,8
Rahavarojen muutos		-2,4	-4,1
Rahavarat kauden alussa		5,2	9,3
Rahavarat kauden lopussa		2,8	5,2

Milj. euroa	Liitetieto	2013	2012
*) Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	(12)	9,0	7,3
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		0,0	-0,1
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista		-6,2	-3,7
Rahoitustuotot ja -kulut	(9)	0,2	1,0
Tuloverot	(10)	0,0	0,8
Lisäkauppahintavelan muutos	(3)	-2,6	-1,2
Muut oikaisut		0,3	0,1
Yhteensä		0,7	4,2

Investoinnit muihin sijoituksiin ja muiden sijoitusten luovutustulot liittyvät lyhytaikaisten korkorahastosijoitusten kassavirtoihin.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osake- pääma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeen omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys vallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	12,6	23,4	-0,2	7,2	-1,8	1,1	96,0	138,4	2,8	141,2
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,6	-5,6	-	-5,6
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	-0,1	0,4
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,0	-	-	-1,4	9,8	8,4	-0,8	7,6
Oma pääoma 31.12.2013	12,6	23,4	-0,2	7,2	-1,8	-0,3	100,7	141,7	1,9	143,6
Oma pääoma 1.1.2012	12,6	23,4	-0,4	7,2	-1,8	0,4	95,0	136,5	2,7	139,2
Laatimisperiaateen muutos (IAS 19)	-	-	-	-	-	-	-0,2	-0,2	-	-0,2
Oikaistu oma pääoma 1.1.2012	12,6	23,4	-0,4	7,2	-1,8	0,4	94,8	136,3	2,7	139,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,3	-5,3	-	-5,3
Transaktiot määräysvallattomien osakkeenomistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,2	-	-	0,7	6,6	7,6	0,1	7,7
Oma pääoma 31.12.2012	12,6	23,4	-0,2	7,2	-1,8	1,1	96,0	138,4	2,8	141,2

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Apetit Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Säkyä. Yhtiön rekisteröity osoite on PL 100, 27801 Säkyä. Yhtiön Y-tunnus on 0197395-5. Yhtiökokouksen 26.3.2013 päätöksellä yhtiön toiminimi on Apetit Oyj, ruotsiksi Apetit Abp ja englanniksi Apetit Plc. Vanha toiminimi oli Lännen Tehtaat Oyj.

Apetit Oyj:n hallitus on 24.2.2014 hyväksynyt tilinpäätöksen julkistettavaksi.

PÄÄTOIMINNOT

Apetit Oyj on NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä noteerattu elintarviketeollisuusyhtiö. Osakkeen kaupankäyntitunnus on APETI.

Apetitin raportoitavat segmentit ovat Ruokaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot. Yhtiön päämarkkina-alue on Suomi.

Liiketoimintaryhmät

Ruokaliiketoiminta

Apetit Pakaste Oy
Apetit Kala Oy
Myrskylän Savustamo Oy
Maritim Food AS, Norja
Maritim Food Sweden AB, Ruotsi
Sandanger AS, Norja
Caternet Finland Oy
Kiinteistö Oy Kivikonlaita
Apetit Suomi Oy

Osakkuusryitys:
Taimen-konserni

Yhteisryitys:
Ateriamestarit Oy

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Avena Nordic Grain Oy
ZAO Avena St. Petersburg, Venäjä
UAB Avena Nordic Grain, Liettua
OÜ Avena Nordic Grain, Viro
TOO Avena Astana, Kazakstan
OOO Avena-Ukraina, Ukraina
Mildola Oy

Muut liiketoiminnot

Apetit Oyj

Osakkuusryitykset:
Sucros-konserni
Foison Oy

Tuotteet ja palvelut

Pakasteet
Kalajalosteet ja palvelumyynti
Kalajalosteet
Äyriäis- ja kalatuotteet
Äyriäistuotteet
Kalajalosteet
Tuorekala-, vihannes- ja hedelmätuotteiden valmistus ja myynti
Caternet -liiketoimien omistusyhtiö
Apetit-markkinointi, HR, IT, talous- ja ympäristöhallinto

Kalankasvatus ja poikastuotanto

Suurkeittiömyynti (toiminta lopetettu 2012).

Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Kasviöljyjen ja valkuaisrehujen valmistus

Konsernihallinto, konsernin rakenteen kehittäminen, osake- ja kiinteistöomistusten hallinnointi

Sokerin valmistus, markkinointi ja myynti
Avena Nordic Grain Oy:n omistus

LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2013 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja ja johdannaissovimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviiin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike, mukaan lukien ehdollinen kauppahinta sekä hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat, on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteelliseen omistusosuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate

määritellään erikseen jokaisen yrityshankinnan kohdalla. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvon alentumisesta.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään konsernitaseessa omana eränään osana taseen omaa pääomaa.

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrittukset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrittäksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrittästen veloitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrittäksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrittässi-jointus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Valuuttamääräiset liiketapahtumat merkitään toimintava-

luutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä monetaariset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränään omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja osakkuusyrittästen oman pääoman osalta kirjattu omana eränään konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Kun ulkomainen tytär- tai osakkuusyrittä myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuotot kirjataan saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Tuloutus tapahtuu, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Yleensä tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alenukset.

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Eläkevastuut

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia veloitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikauden työsuoritukseen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia.

Etuuspohjaisessa järjestelyssä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen raportointikauden päättämispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuuspohjaisen velvoitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite. Maissa, joissa tällaisille joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, käytetään valtion joukkolainojen markkinakorkoja.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon.

Varaukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin sekä ympä-

ristö- ja veroriskeihin. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja on annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan ja järjestelystä on tiedotettu.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuudesta, tilinpäätössiirroista, vaihto-omaisuudesta, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja johdannais-sopimusten arvostuksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannais-sopimusten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta suoraan laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin arvonmuutoksiin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Taseen ja rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tietyt ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenuon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuon ja jaksotetaan kokonaisuudessaan koron menetelmää käyttäen.

Avenan avainhenkilöiden osakeomistuksia Foison Oy:ssä käsitellään konsernitaseessa velkainstrumenttina johtuen tietyin kriteerein sovitusta osakkeiden takaisinostovelvoitteesta. Foison Oy omistaa 20 % vähemmistön Avena Nordic Grain Oy:n osakekannasta. Avainhenkilöiden osinko-oikeudesta Avena-konsernin tulokseen perustuen kirjataan konsernissa rahoituskuluja.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole merkitty taseeseen, koska kyseisiä menoja ei ole toteutunut merkittävästi aikavälillä, joka sijoittuu tuotteen markkinoille tulon ja sen kehitysvaiheen välille, jossa tuote on jo teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä. Tilinpäätöshetkellä konsernin taseeseen ei ole merkitty kehitysmenoja.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuon, joka ylittää hankintun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisen käyvän arvon hankinta-ajankohtana. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Osakkuusyriyten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyriyten investoinnin arvoon. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyntä liike-

arvoa käsitellään ulkomaisen yksikön valuutan määräisenä ja se muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Patentit, tavaramerkit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomiin hyödykkeisiin ei ole sisällytetty hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika olisi arvioitu rajattomaksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakassuhteet	15 vuotta
Tavaramerkit	15 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5–10 vuotta

Hyödykkeiden hankintamenuon sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	5–15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Hyödykkeiden hankintamenuon sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita. Aineellisen käyttöomaisuuden korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Julkiset avustukset

Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohdasta käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasinghyödykkeiden vuokraveloitteet sisältyvät diskontattuina korollisiin velkoihin.

Rahoitusleasingisopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenuon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Päättäneellä tilikaudella ei ollut tilanteita, joissa konserni olisi ollut rahoitusleasinghyödykkeen vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttaus korkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Käytetyt diskonttauskorot on määritelty ennen veroja ja niissä on otettu huomioon myös kyseisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiin. Nettorealisointiin arvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusinstrumentit

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan kolmeen luokkaan: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviiä varoja. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviiä rahoitusvaroja on hankittu pääasiassa voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, jotka sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, koska niitä on tarkoitus pitää yli 12 kk tilinpäätöspäivästä lähtien. Käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin

luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserien pysyvät arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, jos niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Konsernin velat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon lukuun ottamatta johdannaisvelkoja. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Erään sisältyy esimerkiksi ostovelat ja lainat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen alun perin käypää arvoa vastaavaan hankintahintaan. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja hintoja. Konsernilla näitä instrumentteja ovat sijoitukset rahastoihin ja pääsääntöisesti kaikki hyödykejohdannaiset. Mikäli julkisesti noteerattua käypää arvoa ei ole saatavilla, käypä arvo lasketaan pohjautuen diskontattuihin rahavirtoihin sekä vastapuolen hintanoteerausta hyväksikäyttäen. Konsernilla näitä instrumentteja ovat pääsääntöisesti valuuttajohdannaiset. Lyhytaikaisia saamisia tai velkoja ei diskontata.

Konserni arvioi, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Näyttöä arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi velallisen tai velallisryhmän merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönnit, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys tai todettavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määritettävissä olevaa vähentymistä. Näitä ovat esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva velallisen heikentynyt taloudellinen tilanne. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli myöhemmin syntyvä lisäys kerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimosopuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Yhtiö soveltaa rahavirran suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin sekä osaan valuuttatermiineistä ja hyödykejohdannaisista. Suojatun rahavirran täytyy olla todennäköinen ja rahavirran täytyy viime kädessä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojauksen täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Niiden suojausten osalta, jotka täyttävät suojauslaskennan ehdot, kirjataan suojausten käyvän arvon muutoksen tehokas osa laajaan tuloslaskelmaan, kunnes suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti valuuttajohdannaisten osalta rahoituseriin ja hyödykejohdannaisten osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Kumulatiivinen käyvän arvon muutos, joka on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan, kirjataan ostoihin tai myynteihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin luonteensa mukaisesti sillä hetkellä, kun suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin luonteensa mukaisesti.

Siitä huolimatta, että eräät suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojausten vaatimukset, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Näiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan luonteensa mukaisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoituseriin.

Oma pääoma

Omien osakkeiden hankinta vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen.

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsermitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen edellyttää johdolta arvioiden käyttämistä ja perustuu usein arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Muut arviot liittyvät pääosin uudelleenjärjestelysuunnitelmiin, epäkuranttien vaihto-omaisuuden määrään, ympäristö-, oikeudenkäynti- ja veroriskeihin sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Muutos IAS 19 'Työsuhde-etuudet' standardissa poisti putkimenetelmän käytön ja eläkejärjestelyihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muuhun laajaan tuloslaskelmaan. Nettokorko on korvannut korkomenot ja järjestelyyn kuuluvien varojen odotetun tuoton. Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot esitetään henkilöstökuluissa ja nettokorko rahoitus-

kuluissa. Aikaisemmin etuusperusteiset eläkevelvoitteiden kulut ovat kokonaisuudessaan esitetty henkilöstökuluissa. Laadintaperiaatteen muutos on toteutettu takautuvasti avaavasta vertailuvuoden taseesta 2012 alkaen, mikä kasvatti konsernin raportoimaa eläkevelkaa 0,3 miljoonaa euroa, laskennallista verosaamista 0,1 miljoonaa euroa ja vähensi kertyneitä voittovaroja 0,2 miljoonaa euroa.

Muutos IAS 1 'Tilinpäätöksen esittäminen' standardissa vaikutti muun laajan tuloslaskelman esittämistapaan.

Konserni ei ole tässä tilinpäätöksessä soveltanut seuraavia tilinpäätöshetken mennessä julkaistuja standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja, joiden soveltaminen ei vielä tässä vaiheessa ole ollut pakollista.

Seuraavilla vuonna 2014 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös – Standardi
- IFRS 11 Yhteisyritykset – Standardi
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä – Standardi
- IAS 19 Työsuhde-etuudet – Standardin muutos
- IAS 28 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin – Standardin muutos
- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: Esittämistapa – Standardin muutos
- IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen – Standardin muutos
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen – Standardin muutos
- IFRIC 21 Levies -tulkinta *)
- IASB:n vuosittaiset päivitykset eri standardeihin

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2015 tai sen jälkeen seuraavat standardit ja tulkinnot:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Standardi
- IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts – Standardi *)

Konserni on selvittämässä vuonna 2015 ja sen jälkeen käyttöön otettavien standardimuutosten vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

*) tulkintaa tai standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Liite 2 Toimintasegmentit

Konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä. Liike-toimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Konsernin segmentti-informaatio perustuu konsernin johtamisrakenteeseen ja johdon raportointiin. Raportoitavat segmentit ovat:

Ruokaliiketoiminta
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
Muut toiminnot

Segmenttien välinen myynti tapahtuu käypään markkina-hintaan. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liike-toiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomia ovat vero- ja rahoituserät sekä koko konsernille yhteiset erät. Raportoitavat luvut perustuvat IFRS -standardeihin.

TOIMINTASEGMENTIT 1–12/2013

Milj. euroa	Ruoka- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	178,5	209,0	-	387,5
Segmenttien välinen myynti	-0,2	-0,1	-	-0,2
Liikevaihto	178,3	209,0	-	387,3
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,6	-	5,6	6,2
Liiketulos	2,0	5,1	2,3	9,4
Varat	104,3	60,8	32,7	197,7
Kohdistamattomat				6,7
Varat yhteensä				204,4
Velat	23,1	11,1	6,4	40,6
Kohdistamattomat				20,2
Velat yhteensä				60,8
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	2,0	0,8	0,2	3,0
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	-	-	0,0	0,0
Poistot	6,0	0,8	0,3	7,1
Arvonalentumiset	2,0	-	-	2,0
Henkilöstö keskimäärin	699	73	10	782

TOIMINTASEGMENTIT 1–12/2012

Milj. euroa	Ruoka- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	162,7	215,8	–	378,5
Segmenttien välinen myynti	–0,2	–0,1	–	–0,3
Liikevaihto	162,5	215,7	–	378,2
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyritysten tuloksesta	–0,1	–	3,8	3,7
Liiketulos	1,7	6,5	0,3	8,5
Varat	113,7	80,5	30,6	224,8
Kohdistamattomat				8,2
Varat yhteensä				233,0
Velat	23,5	17,1	8,7	49,3
Kohdistamattomat				42,5
Velat yhteensä				91,8
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	3,4	0,5	0,0	3,9
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	–	–	9,7	9,7
Poistot	5,8	0,9	0,3	7,0
Arvon alentumiset	0,3	–	–	0,3
Henkilöstö keskimäärin	641	70	10	721

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA
KOSKEVAT TIEDOT

Milj. euroa	Tuotot 2013	Tuotot 2012	Pitkä- aikaiset varat 2013	Pitkä- aikaiset varat 2012
Suomi	243,9	226,7	89,6	93,3
Norja	27,2	31,5	11,9	13,9
Saksa	17,0	23,0	–	–
Ruotsi	28,4	26,1	1,2	1,2
Muut maat yhteensä	70,8	70,9	0,0	0,0
Konserni yhteensä	387,3	378,2	102,7	108,5

Konsernin tuotot yhdeltä asiakkaalta olivat noin 99,3 (74,5) miljoonaa euroa, mikä on 25,6 (19,7) % konsernin liikevaihdosta. Tuotot tältä asiakkaalta muodostuivat kaikista segmenteistä lukuun ottamatta muut toiminnot segmenttiä.

Liite 3 Hankitut liiketoiminnot

Apetit Oyj on ostanut 27.3.2012 yksityishenkilöiltä ammattikeittiöitä palvelevan, tuoreiden vihannes-hedelmä- ja kalatuotteiden valmistukseen ja logistiikkaan erikoistuneen yrityksen, Caternet Finland Oy:n, koko osakekannan. Yhtiön kiinteistöomaisuus on kokonaan omistettuna kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaidassa. Kokonaiskauppahinta osakekannasta on 6–12 miljoonaa euroa. Kauppahinta muodostuu kiinteästä 6 miljoonan euron erästä ja muuttuvasta, vuosien 2012–2013 liikevoittoon sidotusta, 0–6 miljoonan euron lisäkauppahinnasta.

Apetit Oyj on kirjannut vuodelle 2012 yhteensä 0,5 miljoonaa euroa neuvonta- ja asiantuntija-kuluja sekä varainsiirtoeroja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Lisäkauppahinnan käyväksi arvoksi määritettiin 3,7 miljoonaa euroa. Liikearvon syntyyn vaikutti pääosin synergiaedut myynnissä ja raaka-ainehankinnoissa sekä kiinteiden kustannusten suunnitelluista säästöistä. Alkuperäistä lisäkauppahinta-arviota on pienennetty 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2012 liiketulokseen sidotun osuuden osalta ja 2,6 miljoonaa euroa vuoden 2013 liiketulokseen sidotun osuuden osalta. Erät on tulotettu vuodelle 2012 ja 2013 Ruokaliiketoiminta -segmentin liiketulokseen liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Apetit konsernin liikevaihto 1.1–31.3.2012 olisi ollut 7,7 miljoonaa euroa suurempi, jos Caternet hankinta olisi tapahtunut 1.1.2012. Vastaava vaikutus nettovoittoon olisi ollut noin –0,4 miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon kohdistusten poistokulu ja laskennallinen rahoituskulu hankinta-menolle 1.1.2012 alkaen.

Milj. euroa	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	6,4	0,1
Aineelliset hyödykkeet	14,2	11,7
Laskennalliset verosaamiset	0,3	0,0
Vaihto-omaisuus	0,8	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,5	3,6
Rahavarat	0,4	0,4
Varat yhteensä	25,5	16,6
Laskennalliset verovelat	2,3	0,0
Pitkäaikaiset velat	9,9	9,6
Lyhytaikaiset velat	6,7	6,5
Velat yhteensä	18,9	16,1
Hankitun osuuden mukainen osuus nettovaroista	6,7	0,4
Hankintameno	9,7	
Liikearvo	3,0	
Rahavaroina maksettu kauppahinta	6,0	
Asiantuntijakulut	0,5	
Lisäkauppahinta-arvio, käypä arvo	3,7	
Hankitun liiketoiminnan rahavarat	0,4	
Maksamaton ehdollinen lisäkauppahinta	-3,7	
Rahavirtavaikutus	6,1	

Liite 4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2013	2012
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Julkiset avustukset	0,2	0,2
Aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden myyntivoitot	0,0	0,1
Vuokratuotot	0,5	0,4
Valuutta- ja hyödykejohdannaisten arvonmuutokset, ei suojauslaskenta	0,1	0,0
Lisäkauppahinnan tuloutus	2,6	1,2
Muut	0,7	0,6
Yhteensä	4,1	2,5

Milj. euroa	2013	2012
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Vuokrat	3,8	3,7
Hallinnon kulut	5,1	4,0
Tietoliikenne- ja puhelinkulut	2,4	2,4
Myynnin ja markkinoinnin kulut	16,1	16,8
Kunnossapitokulut	6,8	5,5
Muut liiketoiminnan kulut	3,4	4,8
Yhteensä	37,5	37,3

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomalle päätilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille

Tilintarkastuspalkkiot liittyvät vuositilinpäätösten tilintarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lakimääräisiin toimintoihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta sekä muista neuvontapalveluista.

Tilintarkastuspalkkiot ja palvelut

Milj. euroa	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Palkkiot oheispalveluista	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

Liite 5 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2013	2012
Palkat ja palkkiot	30,5	28,3
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	0,0	0,1
Eläkekulut	5,6	5,6
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,1	-0,1
Muut henkilösivukulut	1,3	1,1
Yhteensä	37,3	34,9

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 28 "Lähipiiritapahtumat".

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläketurva konserniyhtiöissä perustuu kunkin maan paikallisiin säännöksiin ja käytäntöihin.

TyEL-järjestelmään sisältyvä työkyvyttömyyseläke käsitellään Suomessa maksupohjaisena järjestelyinä. Apetit Oyj:llä ja Apetit Pakaste Oyj:llä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Liite 6 Tutkimus- ja kehittämismenot

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 0,9 (1,1) miljoonaa euroa mikä oli 0,2 (0,3) % liikevaihdosta.

Liite 7 Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2013	2012
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	276,0	302,3
Varaston muutos	16,7	-16,6
Ulkopuoliset palvelut	11,6	10,7
Yhteensä	304,3	296,4

Materiaalit ja palvelut sisältävät ostovelkojen valuuttakurssivoittoja ja -tappioita -0,1 (0,0) miljoonaa euroa.

Liikevaihto sisältää myyntisaamisten valuuttakurssivoittoja ja -tappioita 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten tehtoman osuuden tulosvaikutus on -0,1 (-0,1) miljoonaa euroa.

Liite 8 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2013	2012
POISTOT		
Aineettomat hyödykkeet	1,6	1,5
Rakennukset	2,7	2,7
Koneet ja kalusto	2,6	2,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Yhteensä	7,1	7,0

ARVONALENTUMISET

Liikearvo	1,5	-
Aineettomat hyödykkeet	0,1	0,3
Aineelliset hyödykkeet	0,4	0,0
Yhteensä	2,0	0,3

Liite 9 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2013	2012
RAHOITUSTUOTOT		
Korkotuotot	0,0	0,0
Valuuttakurssivoitot	0,0	0,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	2,2	0,0
Muut rahoitustuotot	0,1	0,1
Yhteensä	2,4	0,7

RAHOITUSKULUT

Korkokulut	-0,6	-0,7
Valuuttakurssitappiot	-1,3	-0,1
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistö-osakkaiden osinko-oikeus	-0,6	-0,7
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,2
Yhteensä	-2,6	-1,7

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sisältää Apetit Kala Oy:n vähemmistöosakkaiden takaisinlunastusvelan käyvän arvon muutoksen +2,2 miljoonaa euroa.

Liite 10 Tuloverot

Milj.euroa	2013	2012
Välittömät verot	1,0	1,8
Aikaisempien tilikausien verot	0,1	0,1
Laskennalliset verot	-1,1	-1,0
Yhteensä	0,0	0,8
TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS		
Tulos ennen veroja	9,3	7,5
Verot laskettuna emoyhtiön 24,5 %:n (24,5 %) verokannalla	2,3	1,8
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko- oikeuden vaikutus	0,1	0,2
Osakkuusyritysten tuloksen vaikutus	-1,5	-0,9
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	0,5	0,0
Lisäkauppahinnan tuloutus	-0,6	-0,3
Yhtiöverokannan muutos Suomessa	-0,6	0,0
Muut erät	-0,1	0,1
Verokulu tuloslaskelmassa	0,0	0,8

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2013

Milj.euroa	1.1.2013	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tulos- laskelmaan	Yritys- hankinnat ja muut	31.12.2013
LASKENNALLISET VEROSAAMISET					
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	2,2	-0,1	-	-	2,1
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	0,0	0,1	-	-	0,1
Hyllypoistot	0,1	0,1	-	-	0,2
Muut	0,2	-0,1	0,0	-	0,1
Yhteensä	2,5	0,0	0,0	-	2,5
LASKENNALLISET VEROVELAT					
Kertyneet poistoerot	-2,0	0,5	-	-	-1,5
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	0,8	-0,2	-	-	0,6
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-3,3	0,8	-	-	-2,4
Vaihto-omaisuus	-0,8	-0,1	-	-	-0,9
Johdannaiset	0,0	-0,1	0,0	-	0,0
Liikearvo	-0,1	0,0	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,6	0,1	-	-	-0,5
Muut	-0,1	0,0	-	-	-0,1
Yhteensä	-5,9	1,0	0,0	-	-5,0

Konsernilla oli 31.12.2013 0,4 miljoonaa euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020–2023. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 1,0 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2020–2023. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2012

Milj.euroa	1.1.2012	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tulos- laskelmaan	Yritys- hankinnat ja muut	31.12.2012
LASKENNALLISET VEROSAAMISET					
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	1,4	0,5	0,0	0,3	2,2
Johdannaiset	0,1	-	-0,1	-	0,0
Hyllypoistot	0,0	0,1	-	-	0,1
Muut	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2
Yhteensä	1,5	0,6	0,0	0,4	2,5
LASKENNALLISET VEROVELAT					
Kertyneet poistoerot	-2,1	0,1	0,0	-	-2,0
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	0,9	-0,1	-	-	0,8
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-1,3	0,2	0,0	-2,2	-3,3
Vaihto-omaisuus	-0,8	0,1	-	-	-0,8
Johdannaiset	-0,1	0,1	0,0	-	0,0
Liikearvo	-0,1	-	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,5	0,0	-	-0,1	-0,6
Muut	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1
Yhteensä	-4,0	0,4	0,0	-2,3	-5,9

Konsernilla oli 31.12.2012 0,4 miljoonaa euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 ja 2021. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 0,9 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2020–2022. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

Liite 11 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrään painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä takaisinostettuja omia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laimennettu tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden laimennetun määrään painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Yhtiöllä ei ole sellaisia instrumentteja, jotka aiheuttaisivat laimennusvaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.

Milj.euroa	2013	2012
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, laimennettu ja laimentamaton	10,1	6,6
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1 000 kpl)	6 188	6 188
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	6 188	6 188
Laimennettu ja laimentamaton oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	1,63	1,07

Liite 12 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenuon sisällytetään hyödykkeet, joiden pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuunpoistetut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2013

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.	20,6	11,1	6,5	-	38,2
Lisäykset	-	-	0,3	0,3	0,6
Vähennykset	-	-	-0,1	-	-0,1
Muuntoero ja muut muutokset	-0,4	-0,3	-	-	-0,7
Hankintamenu 31.12.	20,2	10,8	6,8	0,3	38,1
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-2,1	-4,9	-	-15,5
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	0,0	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-0,7	-0,9	-	-1,6
Arvon alentumiset	-2,0	-	-	-	-2,0
Kertyneet poistot 31.12.	-10,5	-2,8	-5,8	-	-19,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	9,7	8,0	1,0	0,3	19,0

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2012

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.	17,2	4,5	6,2	-	27,9
Lisäykset	-	-	0,3	-	0,3
Lisäykset yrityshankintojen kautta	3,0	6,3	-	-	9,3
Muuntoero ja muut muutokset	0,3	0,3	0,0	-	0,6
Hankintamenu 31.12.	20,6	11,1	6,5	-	38,2
Kertyneet poistot 1.1.	-8,5	-1,5	-4,0	-	-14,0
Tilikauden poisto	-	-0,6	-0,9	-	-1,5
Arvon alentumiset	-	-	0,0	-	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-8,5	-2,1	-4,9	-	-15,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	12,1	9,0	1,6	-	22,7

Liikearvotestaus

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköryhmien arvonalentumistestaus

Liikearvotestaus on suoritettu ennen segmenttirakenteen uudistamista. Uusi segmenttijako otettiin käyttöön joulukuussa 2013. Uudesta segmenttijaosta on kerrottu tarkemmin laadintaperiaatteissa.

Seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille on kohdistettu liikearvoa:

Milj. euroa	2013	2012
Apetit Pakaste – pakasteliiketoiminta	0,4	0,4
Apetit Kala – Suomen kalaliiketoiminta	–	1,5
Maritim-yhtiöt – kalaliiketoiminta	6,3	7,2
Caternet – muut toiminnot	3,0	3,0
Yhteensä	9,7	12,1

Maritim-yhtiöiden paikallisvaluutassa kirjattu liikearvo vaihtelee vuosittain valuuttakurssimuutosten seurauksena.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin. Rahavirtaennusteet on tehty viiden vuoden ajanjaksolle ja ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 1–2 %:n kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu myyntikate, liikevaihto ja diskonttauskorko. Maritim-yhtiöiden ennustettu myyntikate on hieman korkeampi kuin viimeisen kahden vuoden toteutunut myyntikate. Laskelmissa käytetyt diskonttokorot ennen veroja ovat: Suomen kalaliiketoiminta 8,8 (8,2) %, Maritim-yhtiöt 7,1 (8,3) %, pakasteliiketoiminta 8,0 (7,4) % ja Caternet 7,9 (7,6) %.

Yhtiön näkemys Suomen kalaliiketoiminnan tulevista kassavirroista alentui kilpailutilanteen myyntikatetasolle aiheuttamasta paineesta johtuen. Tästä syystä toteutetun liikearvotestauksen perusteella Suomen kalaliiketoimintaan kirjattiin 2,0 miljoonan euron arvonalennus. Arvonaleuksen seurauksena Suomen kalaliiketoiminnan liikearvo 1,5 miljoonaa euroa kirjattiin kokonaisuudessaan alas, jonka lisäksi aineellisiin hyödykkeisiin ja aineettomiin oikeuksiin kirjattiin 0,4 miljoonan euron arvonalennus. Arvonalennuskirjauksilla ei ole kassavirtavaikutuksia. Suomen kalaliiketoiminnan alentuneet kassavirtaodotukset aiheuttivat myös muutoksen Apetit Kala Oy:n määräysvalttomien omistajien takaisinlunastusvastuuseen liittyvän velan arvoon. Tästä vaikutuksesta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 23.

Käyttöarvo ylitti Caternet:ssä 11 %:lla testattavien varojen kirjanpitoarvon 22,9 miljoonaa euroa ja Maritim-yhtiöissä 37 %:lla testattavien varojen kirjanpitoarvon 13,5 miljoonaa euroa. Pakasteliiketoiminnassa käyttöarvo ylitti huomattavasti testattavien varojen kirjanpitoarvon.

Käyttöarvon herkkyyks keskeisten muuttujien vaihteluille

Mikäli Maritim-yhtiöiden rahavirtaennusteen jokaisen vuoden myyntikate heikkenisi 0,8 (0,9) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos pakasteliiketoiminnan osalta on 5,6 (4,9) % ja Caternetin osalta 0,4 (2,5) %.

Mikäli Maritim-yhtiöiden rahavirtaennusteen liikevaihto heikentyisi 4,9 (6,0) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos pakasteliiketoiminnan osalta on 15,2 (12,7) % ja Caternetin osalta 1,8 (10,3) %.

Mikäli Maritim-yhtiöiden rahavirtaennusteen diskonttauskorko nousisi 1,2 (1,2) % -yksikköä muiden muuttujien pysyessä vakiona, ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa. Vastaava muutos pakasteliiketoiminnan osalta on 9,4 (7,4) % ja Caternetin osalta 0,5 (3,0) %.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2013

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	51,6	46,5	0,7	0,7	102,9
Lisäykset	-	0,4	1,5	-	0,4	2,3
Vähennykset	-	-0,3	-2,5	0,0	-	-2,8
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	-0,3	-0,1	0,0	-	-0,3
Siirrot erien välillä	-	0,0	0,0	-	-0,1	-
Hankintameno 31.12.	3,4	51,5	45,4	0,7	1,0	102,1
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-18,4	-33,8	-0,3	-0,3	-53,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	2,2	-	-	2,2
Tilikauden poisto	-	-2,7	-2,6	-0,1	-	-5,4
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-21,1	-34,3	-0,4	-0,3	-56,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	3,2	30,4	11,2	0,3	0,7	45,8

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsoimuksilla hankittua omaisuutta 0,6 miljoonaa euroa.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2012

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	38,3	41,8	0,7	0,6	84,7
Lisäykset	-	0,9	1,9	0,0	0,7	3,6
Lisäykset yritys- hankintojen kautta	-	12,1	2,1	-	-	14,2
Vähennykset	0,0	-	-0,1	-	-	-0,1
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	0,3	0,2	0,0	-	0,5
Siirrot erien välillä	-	0,0	0,6	-	-0,6	-
Hankintameno 31.12.	3,4	51,6	46,5	0,7	0,7	102,9
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-15,7	-31,1	-0,3	-	-47,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,0	-	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-2,7	-2,7	-0,1	-	-5,5
Arvon alentumiset	-	-	0,0	-	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-18,4	-33,8	-0,3	-0,3	-53,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	3,2	33,2	12,7	0,3	0,4	49,8

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsoimuksilla hankittua omaisuutta 0,7 miljoonaa euroa.

Liite 13 Osuudet osakkuusyrittäissä ja yhteisyrityksissä

Milj.euroa	2013	2012
Tilikauden alussa	35,5	32,9
Hankinnat, muut lisäykset	0,2	0,1
Osuus kauden tuloksesta	6,2	3,7
Osingot	-4,4	-1,3
Tilikauden lopussa	37,5	35,5

Osakkuusyrittäisten kirjanpitoarvoon 31.12.2013 sisältyy liikearvoa 3,9 (3,9) miljoonaa euroa.

TIEDOT KONSERNIN OSAKKUUSYRITYKSISTÄ SEKÄ NIIDEN VARAT, VELAT, LIIKEVAIHTO JA VOITTO/TAPPIO
Osakkuusyrittäiset
2013

Milj.euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	188,7	54,9	213,9	28,0	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	40,6	18,8	30,4	2,7	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	22,5 %

2012

Milj.euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Sucros-konserni	Helsinki	187,5	56,6	213,9	19,0	20,0 %
Taimen-konserni	Laukaa	39,4	21,6	26,3	0,1	30,0 %
Foison Oy	Helsinki	1,5	0,0	0,0	0,0	21,2 %

Yhteisyritykset

Konsernilla on 50 %:n omistussosuus seuraavista yhteisyrityksistä:

2012

Milj.euroa	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistussosuus (%) suoraan tai tytäryritysten kautta
Ateriamestarit Oy	Raisio	1,3	1,4	20,5	-0,3	50,0 %

Apetit ja Raisio päättivät syksyllä 2012 lakkauttaa yhteisyritys Ateriamestarit Oy:n toiminnan.

Liite 14 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoona, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Milj.euroa	2013	2012
Noteeraamattomat osakesijoitukset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

Liite 15 Saamiset, pitkäaikaiset

Milj.euroa	2013	2012
Liittymismaksut	0,4	0,4
Muut	0,0	0,0
Yhteensä	0,4	0,4

Saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

Liite 16 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj.euroa	2013	2012
Myyntisaamiset	27,0	27,8
Johdannaiset, suojauslaskenta	0,0	0,1
Johdannaiset, ei suojauslaskenta	0,0	-
Siirtosaamiset	1,3	0,9
Muut saamiset	1,9	6,6

Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,2	0,9
Muut saamiset	0,5	0,6
Yhteensä	31,0	36,9

Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät materiaalihankintojen ja työsuhde-etuuksien jakso-
tuksiin sekä viljakauppaliiketoiminnan arvonnalisäverosaami-
siin 1,3 (6,5) miljoonaa euroa.

Saamisten kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,3 (0,2) miljoonaa euroa.

Liite 17 Vaihto-omaisuus

Milj.euroa	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	12,3	12,6
Keskeneräiset tuotteet	0,1	0,0
Valmiit tuotteet/tavarat	51,6	66,8
Yhteensä	64,0	79,4

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalennusta 1,7 (1,1) miljoonaa euroa vastaamaan nettorealisointiarvoa.

Liite 18 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Milj.euroa	2013	2012
Korkorahastosijoitukset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

Liite 19 Rahavarat

Milj.euroa	2013	2012
Käteinen raha ja pankkitilit	2,8	5,2
Yhteensä	2,8	5,2

Liite 20 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osake- pääoma milj. euroa	Ylikurssi- rahasto milj. euroa	Yhteensä milj. euroa
31.12.2013	6 318	12,6	23,4	36,0
31.12.2012	6 318	12,6	23,4	36,0

Yhtiön kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 635 152 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa.

OMAN PÄÄOMAN RAHASTOJEN KUVAUKSET**Muuntoerot-rahasto**

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroilte ja suojausrahaston rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutoksille. Tilinpäätöksen oman pääoman laskelmassa muutoksia on vain suojausrahastossa. Käyvän arvon rahaston arvo on nolla tilikausilla.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat käyttörahastosta ja vararahastoista. Käyttörahasto sisältää yhtiökokouksen päätöksellä voittovaroista siirretyn osuuden. Vararahastot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä. Vararahaston arvo on 6,2 (6,2) miljoonaa euroa ja käyttörahaston 7,2 (7,2) miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Yhtiön omistuksessa oli tilikauden päättyessä 130 000 kappaletta vuosina 2000-2001 sekä 2008 hankittua yhtiön omaa osaketta. Osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,00 euroa osaketta kohden.

Liite 21 Varaukset

Milj.euroa	2013	2012
PITKÄAIKAISET		
Varaukset 1.1.	0,4	0,4
Lisäykset, vähennykset	0,2	0,0
Varaukset 31.12.	0,6	0,4
LYHYTAIKAISET		
Varaukset 1.1.	0,1	0,2
Lisäykset, vähennykset	0,0	-0,1
Varaukset 31.12.	0,1	0,1

Varaukset liittyvät pääosin etuus pohjaisiin eläkevarauksiin.

Apetit konsernin merkittävimmät olevat etuus pohjaiset eläkejärjestelyt ovat emoyhtiöllä. Emoyhtiön järjestelyt koskee kahta työssä käyvää ja noin kahdeksaakymmentä eläkkeellä olevaa henkilöä. Emoyhtiön järjestelyt hallinnoidaan vakuutuslaitoksissa. Emoyhtiön eläkevelvoitteiden nykyarvo on 3,7 (3,6) miljoonaa euroa ja rahastoitujen varojen nykyarvo 3,1 (3,1) miljoonaa euroa. Nettovelka taseessa on 0,6 (0,4) miljoonaa euroa. Tilikauden liiketulokseen liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvä eläkekulu on yhteensä -0,1 (-0,1) miljoonaa euroa ja laajaan tulokseen kirjattu määrä tilikauden aikana -0,3 (0,0) miljoonaa euroa.

Milj.euroa	2013	2012
Taseeseen merkitty eläkevastuu		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	3,7	3,6
Rahastomattomien velvoitteiden nykyarvo	0,0	0,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot	3,1	3,1
Ylijäämä (-) / Alijäämä	0,6	0,4
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		
Nettomääräinen velka (+) / saaminen taseessa (-)	0,6	0,4
Velvoitteen nykyarvon muutokset		
Eläkevelvoitteen nykyarvo tilikauden alussa	3,6	3,3
Tilikauden työsuoritukseen perustuva meno	0,1	0,1
Korkomenot	0,1	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,1	0,3
Maksetut etuudet	-0,3	-0,3
Eläkevelvoitteen nykyarvo tilikauden lopussa	3,7	3,6
Järjestelyyn kuuluvien varojen nykyarvon muutokset		
Eläkevarojen nykyarvo tilikauden alussa	3,1	3,0
Korkotuotot	0,1	0,1
Varojen odotettu tuotto	-0,1	0,0
Maksetut kannatusmaksut	0,2	0,2
Maksetut etuudet	-0,3	-0,3
Eläkevarojen nykyarvo tilikauden lopussa	3,1	3,1

Milj.euroa	2013	2012
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu		
Tilikauden työsuoritukseen perustuva meno	0,1	0,1
Korkokulut eläkevelvoitteista	0,1	0,1
Korkotuotot eläkevaroista	-0,1	-0,1
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu	0,1	0,1
Omaan pääomaan kirjattu määrä		
Taloudellisten oletuksien muutoksien voitot ja tappiot	0,0	0,2
Kokemusperusteiset voitot ja tappiot	0,2	0,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuunottamatta korkoja	0,1	0,0
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	0,3	0,3

Vuoden 2012 muutos on kirjattu IAS 19 laskentaperiaatteen muutoksen johdosta jo aloittavaan taseen omaan pääomaan.

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletamat

	2013	2012
Diskonttokorko (%)	4,0	4,0
Palkankorotusolettama (%)	2,5	3,0
Eläkemaksujen kasvu (%)	2,1	2,1
Inflaatio (%)	2,0	2,0

Olettamien muutokset, herkkyytarkastelu

	Eläkevelat Nousu %	Lasku %
Diskonttokorko, muutos 0,5%	-4,5	4,9
Palkankorotusolettama, muutos 0,5%	0,5	-0,5
Eläkemaksujen kasvu, muutos 0,25 %	2,2	-2,1
Eliniänodote, muutos 5%	-2,1	2,2

Olettamien muutokset, herkkyytarkastelu

	Eläkevarat Nousu %	Lasku %
Diskonttokorko, muutos 0,5%	-3,9	4,3
Palkankorotusolettama, muutos 0,5%	0,0	0,0
Eläkemaksujen kasvu, muutos 0,25 %	0,0	0,0
Eliniänodote, muutos 5%	-1,9	2,0

Liite 22 Korolliset velat

Milj.euroa	2013	2012
PITKÄAIKAISET		
Lainat rahoituslaitoksilta	3,5	4,9
Lainat muilta	0,5	0,6
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	0,0	0,1
Yhteensä	4,0	5,6

Lainat rahoituslaitoksilta ovat vaihtuvakorkoisia. Lainat muilta -ryhmään sisältyvä laina on kiinteäkorkoinen koron ollessa 5 % p.a. Korollisista pitkäaikaisista veloista on euro-määräisiä 2,9 (4,3) miljoonaa euroa, norjan kruunumääräisiä 1,1 (0,7) miljoonaa euroa. Velkojen kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Milj.euroa	2013	2012
LYHYTAIKAISET		
Yritystodistukset ja lainat rahoituslaitoksilta	10,8	30,4
Lainat muilta	0,1	0,1
Rahoitusleasingvelat (liitetieto 25)	0,1	0,2
Yhteensä	11,0	30,8

Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

Liite 23 Ostovelat ja muut velat

Milj.euroa	2013	2012
PITKÄAIKAISET		
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,1	0,2
Muut velat	2,7	7,3
Yhteensä	2,8	7,5

Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n omistusjärjestelyn osakassopimukseen pohjautuen tiettyjen ehtojen täytyessä sopimuksen osapuolilla on oikeus ristiinomistuksen purkamiseen käypään hintaan. Omistuksen mahdolliseen purkamiseen liittyvä vastuu 2,6 (4,8) miljoonaa euroa on IAS 32:n perusteella kirjattu muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Samassa yhteydessä syntyyvää saatavaa ei IFRS:n säännösten nojalla ole mahdollista kirjata. Muut pitkäaikaiset velat sisältävät myös Caternet lisäkauppahintavelkaa 0,0 (2,5) miljoonaa euroa.

Takaisinlunastusvelan käypä arvo on laskenut 4,8 miljoonasta eurosta 2,6 miljoonaan euroon. IFRS säännösten mukaisesti muutos 2,2 miljoonaa euroa kirjattiin tulospäätöksestä rahoitustuottoihin. Velan käyvän arvon muutos johtuu alentuneesta arviosta Apetit Kala Oy:n osakekannan arvosta ja perustuu alentuneisiin odotuksiin Suomen kalaliiketoiminnan tulevasta kassavirrasta (liitetieto 12). Ristiinomistuksessa ei ole tapahtunut muutoksia.

Milj.euroa	2013	2012
LYHYTAIKAISET		
Ostovelat	23,2	27,1
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,6	0,6
Johdannaisvelat, ei suojauslaskenta	0,0	0,2
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,1	0,0
Siirtovelat	8,6	8,7
Muut velat	4,6	4,6
Yhteensä	37,1	41,2

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilösivukulujen ja tavaraostojen jaksotuksista.

Liite 24 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin kassavirtaan. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmiusriski. Konserni käyttää muun muassa johdannaissopimuksia valuutta- ja korkoriskiltä suojautumiseen.

Rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Apetit Oyj:n hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusyksikkö.

1. MARKKINARISKIT**Valuuttariskit**

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Ulkomaan valuuttamääräiset myynnit ja ostot sekä tase-erät (transaktioriski), sekä sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin (translaatoriski), muodostavat konsernin valuuttakurssiriskin. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, Ruotsin kruunusta ja Norjan kruunusta. Muita valuuttoja, joille konserni altistuu liiketoiminnassa ovat lähinnä Kanadan dollari. Konsernissa olennaisin valuuttariski muodostuu Maritim Food -yhtiöiden muussa kuin yhtiön toimintavaltuutuksessa olevista valuuttajohdannaisista, kassavaroista ja ostoveloista sekä konsernin sisäisistä lainoista Maritim Food yhtiöille.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 merkittävimmät nettosijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin ovat Norjan kruunuissa 6,0 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,2 miljoonaa euroa. Apetit -konsernilla on sisäisiä lainoja Norjan kruunuissa 7,8 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 3,3 miljoonaa euroa. Konsernin politiikkana ei ole suojata omistamiseen liittyviä eriä valuuttamuutoksilta, kuten nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin tai näiden sisäisiä lainoja.

Konsernin periaatteena on suojata alkuperäinen transaktioriski kaikkien taloudellisesti merkittävien valuuttapositionien osalta. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan merkityksellisiksi katsotaan yli 100 000 euron arvoiset avoimet valuuttapositiot. Suojauksia voidaan tehdä myös todennäköistä tulevaa avointa valuuttaposiitiota vastaan. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiineitä ja -optioita sekä valuutanvaihtosopimuksia. Valuuttariskiiin liittyvistä suojauksista vastaavat liiketoimintayksiköt. Valuuttasuojauksia ohjaa toiminnalle määritelty riskienhallintapolitiikka, jonka toteuttamista valvoo konsernin rahoitusyksikkö.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyks valuuttariskille

Standardin tarkoittama valuuttariski liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ulkomaan rahan määräisiä eli määritetty jonakin muuna valuuttana kuin sinä toimintavaltuutana, jossa ne arvostetaan. Standardin yhteydessä valuuttariskillä ei tarkoiteta riskiä, joka liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ei-monetaraisia eriä tai toimintavaltuutan määräisiin rahoitusinstrumentteihin.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 (31.12.2012) Norjan kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,6 / -0,5 (0,7 / -0,6) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 (31.12.2012) Yhdysvaltain dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,3 / -0,2 (0,3 / -0,2) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / -0,0 (0,0 / -0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 (31.12.2012) Ruotsin kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut /

pienentynyt 0,4 / -0,3 (0,5 / -0,4) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttujat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Korkoriski

Konsernilla oli tilikauden päättyessä pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja yhteensä 4,0 (5,6) miljoonaa euroa, emittoituja yritystodistuksia sekä muita korollisia lyhytaikaisia velkoja 11,0 (30,8) miljoonaa euroa, likvidejä kassavaroja 2,8 (5,2) miljoonaa euroa sekä sijoituksia lyhytaikaisiin korkorahastoihin 0,1 (0,1) miljoonaa euroa. Konserni on suojautunut pitkäaikaisten lainojen korkoriskiltä koronvaihtosopimuksella, jonka nimellisarvo tilinpäätöksessä on 4,2 (5,4) miljoonaa euroa.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyks korkoriskille

Tilinpäätöspäivän 31.12.2013 (31.12.2012) taserakenteella yhden prosenttiyksikön nousu / lasku koroissa olisi pienentänyt / kasvattanut tilikauden tulosta -0,1 / 0,1 (-0,2 / 0,2) miljoonaa euroa ja kasvattanut / pienentänyt omaa pääomaa 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa.

Raaka-aineriski

Konserni on altistunut hyödykeriskille, joka liittyy hyödykkeiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä hinnanvaihteluihin. Vilja- ja öljykasvi-liiketoiminnassa merkittävimmät yksittäiset raaka-aineriskit kohdistuvat vehnäan, ohraan, kauraan, soijaan ja rypsiin. Liiketoiminnan kokonaispositioriskiä hallitaan tarvittaessa käyttämällä raaka-ainefutuureja, -termiinejä sekä -optioita. Konsernin raaka-aineriskin altistuma sekä vastaavasti suojaavien johdannaisinstrumenttien erääntymisajat ovat alle 12 kuukautta. Tilikauden päättyessä hyödykejohdannaisia oli avoinna 0,9 (7,9) miljoonalla eurolla. Pakaste- ja kalaliiketoiminnassa ei ole raaka-ainejohdannaismarkkinoita ja liiketoimintojen raaka-aineriskiä pyritään hallitsemaan pääosin hankinnan ja myynnin yhteistoiminnalla. Raaka-

aineriskien hallinnasta vastaavat liiketoimintayksiköt niille asetettujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Raaka-aineriskien suojaumisessa sovelletaan pääsääntöisesti suojauslaskentaa.

Apetit -konserni suojautuu hankittavan sähkönhinnan vaihteluilta solmimalla aina kolmeen vuoteen saakka ulottuvia sähköntoimitus- ja sähköjohdannaissopimuksia. Konsernin sähkösalkun hallinta on ulkoistettu kotimaisissa yhtiöissä. Sähkösalkun hallinta kattaa sekä fyysisen sähkön hankinnan että finanssisuojaukset. Sähköriskin hallintaa ohjaa erillinen sähkönhankinnan riskipolitiikka. Sähköriskin suojauksen osalta sovelletaan suojauslaskentaa ja tilikauden päättyessä sähköjohdannaista oli avoinna 0,8 (1,3) miljoonan euron arvosta.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys raaka-aineriskille

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2013 (31.12.2012) johdannaissopimusten mukaisten hyödykkeiden hinnat olisivat nousseet / laskeneet 10 %, tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (-0,1 / 0,1) miljoonaa euroa. Analyysissä johdannaissopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksien oletetaan kohdistuvan kokonaisuudessaan omaan pääomaan.

Markkinariskejä koskevat tiedot

Edellä esitetyt herkkyysanalyysit korko-, valuutta- ja hyödykeriskeistä eivät välttämättä ole edustavia, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi valuuttariskin osalta herkkyysanalyysi esittää vain rahoitusinstrumenttien herkkyuden valuuttamuutoksille. Johdannaisten aiheuttamat rahavirtavaikutukset kumoutuvat merkityksellisin osin ulkomaanvaluutassa ostettavien hyödykkeiden vastakaisen hintamuutoksen kautta, vaikka konserni ei sovelle IAS 39 tarkoittamaa suojauslaskentaa kaikkiin suojaustaroituksessa tehtyihin valuuttajohdannaissopimuksiin.

2. LUOTTORISKIT

Johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Raaka-ainejohdannaissopimuksia voidaan tehdä tarpeeseen soveltuviissa hyödykepörsseissä. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien puitteissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä.

Operatiivisen luottoriskin minimoimiseksi liiketoimintayksiköt pyrkivät saamaan turvaavan vakuuden, kuten esimerkiksi luottovakuutuksen, asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä.

Johdon arvion mukaan konsernin luottoriskissä ei ole merkittäviä asiakaskohtaisia, maantieteellisiä eikä vastapuolikohtaisia keskittyymiä.

Konsernin saamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2013	2012
Erääntymättömät saamiset	30,4	36,2
0–3 kuukautta erääntyneet saamiset	0,3	0,7
4–6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,0
Yli 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,3	0,0
Yhteensä	31,0	36,9

Muihin kuin yllä esitettyihin konsernin tase-eriin ei liity luottoriskiä.

3. MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen siten, että konsernin liiketoiminnan rahoitus on jatkuvasti turvattu. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Likviditeetin hallitsemiseksi konsernilla on 50,0 (50,0) miljoonan euron suuruinen yritystodistusohjelman lisäksi rahoituslaitosten kanssa sovittuja pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä, joita 31.12.2013 oli nostettavissa 25,0 (15,0) miljoonaa euroa. Luottolimiiteistä 15 miljoonaa euroa erääntyy joulukuussa 2016 ja 10 miljoonaa euroa maaliskuussa 2016. Yritystodistuksia oli emittoituina 9,0 (19,0) miljoonaa euroa. Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa emoyhtiön rahoitusyksikkö.

Konsernin johdannaisvelkojen, ostovelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2013

Milj. euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-9,5	-1,5	-4,2	0,0
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	-	-
Ostovelat	-24,5	-	-	-
Johdannaisvelat	-0,1	0,0	-0,1	-
Yhteensä	-34,1	-1,5	-4,4	0,0

Konsernin johdannaisvelkojen, ostovelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2012

Milj. euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahalaitos- ja muut lainat	-25,2	-5,0	-5,3	-1,3
Rahoitusleasingvelat	0,0	-0,1	-0,2	-
Ostovelat	-27,7	-	-	-
Johdannaisvelat	-0,5	-0,1	-0,2	-
Yhteensä	-53,4	-5,1	-5,8	-1,3

4. PÄÄOMAN HALLINTA

Pääomarakenteen hallinnan tärkein tavoite on turvata ja varmistaa konsernin toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Yhtiön hallitus seuraa pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta. Tavoitteeksi on asetettu, että konsernin pitkän aikavälin omavaraisuusaste on vähintään 40 %. Omavaraisuusaste voi lyhyellä aikavälillä poiketa tavoitetasosta kumpaankin suuntaan. Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2013 oli 70,3 (60,6) %. Konsernin vahva rahoitusasema mahdollistaa yhtiön strategisen linjauksen mukaisen kasvun yritysjärjestelyiden avulla.

Korollisten velkojen määrä konsernissa vaihtelee vuoden sisällä merkittävästi johtuen käyttöpääoman sitoutuneisuuden kausiluonteisuudesta. Suurimmillaan käyttöpääoman sitoutuminen on yleensä loppuvuodesta ja pienimmillään keväällä ja kesällä.

Milj. euroa	2013	2012
Korolliset velat	14,9	36,4
Likvidit rahavarat	2,9	5,3
Korollinen nettovelka	-12,1	-31,1
Oma pääoma yhteensä	143,6	141,2
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	131,5	110,1
Nettovelkaantumisaste, %	8,4	22,0
Omavaraisuusaste, %	70,3	60,6

Liite 25 Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrat ja erääntymisajat

Milj. euroa	2013	2012
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	0,1	0,3
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,1	0,2
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,0	0,1
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien nykyarvo	0,1	0,3
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	0,1	0,2
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0,0	0,1
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,0	0,0

Liite 26 Vakuudet, vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja muut sitoumukset

Milj. euroa 2013 2012

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ TAI MUITA VAKUUKSIA

Rahalaitoslainat	0,7	0,9
Muut	0,6	0,8
Yhteensä	1,3	1,7

OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI

Kiinteistökiinnitykset	1,9	2,2
Yrityskiinnitykset	0,5	0,5
Muut vakuudet	1,9	3,0
Takaukset	7,6	7,9

EI PURETTAVISSA OLEVAT MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	3,3	4,2
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2,8	2,8
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,8	1,7
Yhteensä	7,8	8,7

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärästä liittyy kiinteistöjen vuokrasopimukseen 6,8 (5,8) miljoonaa euroa.

EHDOLLISET VARAT

Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	0,7	0,7
--	-----	-----

INVESTOINTISITOUMUKSET

Apetit -konsernilla ei ole olennaisia investointisitoumuksia 31.12.2013.

MUUT VASTUUT

Kiinteistöjen arvonlisäveron tarkistamisvastuu

Konserniyhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan 2008-2012 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 2,5 (2,7) miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2023.

RIITA-ASIAT

Apetit päätti lokakuussa 2011 viedä Apetit ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksesta välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Apetit näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa. Nordic Sugar on esittänyt, että Apetit olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Apetit maksettavaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon. Apetit mukaan Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton. Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu tai kirjattu kuluksi. Välimiesoikeuden ja siihen liittyvien ulkopuolisten neuvonantajien kulut kirjataan suoriteperusteisesti kuluksi.

Caternet Finland Oy on marraskuun alussa 2012 vastaanottanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta päätöksen Caternetin Kivikon laitokselle vuosina 2008-2009 myönnettyjen investointiavustusten osittaisesta takaisinperinnästä johtuen yhtiön osakekannan omistajanvaihdoksesta 27.3.2012. Caternet Finland Oy piti takaisinperintää aiheettomana ja päätti hakea muutosta takaisinperintäpäätökseen. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta on hylännyt yhtiön valituksen ja pitänyt Uudenmaan ELY-keskuksen perintäpäätöksen voimassa. Yhtiö on tehnyt jatkovalituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tukien

takaisinperintää ei toteuteta ennen kuin korkein hallinto-oikeus on käsitellyt asian ja antanut päätöksensä. Mikäli takaisinperintäpäätöstä ei kumota, sen kuluvaikutuksen arvioidaan olevan 1,3 miljoonaa euroa.

Liite 27 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
VARAT				2013
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	–	0,0	–	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,0	–	–	0,0
Rahastosijoitukset	0,1	–	–	0,1
VARAT				2012
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	–	0,0	–	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,1	–	–	0,1
Rahastosijoitukset	0,1	–	–	0,1
VELAT				2013
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	–	0,0	–	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,2	–	–	-0,2
Korkovaihtosopimus	–	0,0	–	0,0
VELAT				2012
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	–	-0,1	–	-0,1
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,2	–	–	-0,2
Korkovaihtosopimus	–	-0,1	–	-0,1

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2013	2012
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskentaa	5,7	9,3
Hyödykejohdannaiset, rahavirran suojaus	1,7	9,3
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus	4,2	5,4

Muut tiedot rahavirran suojauksesta

Konserni on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin ja valuuttajohdannaisiin. Sähkönhankintaan liittyvät johdannaiset erääntyvät kolmen vuoden kuluessa painottuen kahteen tilinpäätöspäivän jälkeiseen vuoteen. Muut johdannaiset erääntyvät alle vuoden kuluessa. Suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista on tilikauden aikana kirjattu omaan pääomaan 0,0 (0,2) miljoonaa euroa. Tulokseen kirjatusta määrästä liikevaihtoon sisältyy -0,4 (-1,1) miljoonaa euroa, ostoihin sekä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin -0,6 (-0,6) miljoonaa euroa, rahoitustuottoihin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja veroihin 0,2 (0,4) miljoonaa euroa. Kassavirran suojauksessa johdannaisten vaikutukset tuloslaskelmassa netottuvat merkitykselliseltä osalta suojauskohteen vastakkaista arvonmuutosta vastaan.

Tilikaudella ei ole tapahtunut siirtoja hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin. Kyseiset syöttötiedot kuitenkin perustuvat todennettaviin markkinahintoihin.

Tason 3 käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin, jotka eivät perustu pääosin todennettaviin markkinahintoihin, vaan johdon arviointiin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin.

Liite 28 Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin osuus äänivallasta -%
Apetit Oyj (emoyritys)	Suomi		
Apetit Pakaste Oy	Suomi	100,0	100,0
Apetit Kala Oy	Suomi	70,0	70,0
Myrskylän Savustamo Oy	Suomi	70,0	70,0
Safu Oy, lepäävä yhtiö	Suomi	70,0	70,0
Caternet Finland Oy	Suomi	100,0	100,0
Kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaita	Suomi	100,0	100,0
Apetit Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0	100,0
Maritim Food Sweden AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sandanger AS	Norja	100,0	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Suomi	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
Mildola Oy	Suomi	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
ZAO Avena St. Petersburg	Venäjä	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
UAB Avena Nordic Grain	Liettua	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
OÜ Avena Nordic Grain	Viro	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
TOO Avena Astana	Kazakstan	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
OOO Avena-Ukraina	Ukraina	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Suomi	100,0	100,0

¹⁾ Lisäksi konserni omistaa välillisesti Foison Oy:n kautta 2,5 % Avena Nordic Grain Oy:n osakkeista.

Johdon työsuhde-etuudet

Johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi luetaan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä emoyhtiön toimitusjohtaja.

Hallintoneuvoston puheenjohtajille maksettiin palkkioina 10 745 (10 929) euroa, varapuheenjohtajille 9 460 (10 159) euroa ja jäsenille kokouspalkkioina 255 –1 020 (250–1 015) euroa.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettiin palkkoja, palkkioita ja luontaisetuja seuraavasti:

1 000 euroa	2013	2012
Aappo Kontu, hallituksen puheenjohtaja 16.4.2013 alkaen	38	25
Matti Lappalainen, hallituksen puheenjohtaja 16.4.2013 asti	15	47
Veijo Meriläinen, hallituksen varapuheenjohtaja 16.4.2013 alkaen	24	15
Samu Pere, hallituksen jäsen 13.4.2012 alkaen	22	14
Heikki Halkilahti, hallituksen jäsen 13.4.2012 asti	–	7
Tuomo Lähdesmäki, hallituksen jäsen, 16.4.2013 alkaen	14	–
Hannu Simula, hallituksen jäsen, 13.4.2012 asti	–	7
Jorma J. Takanen, hallituksen jäsen 16.4.2013 asti	7	22
Helena Walldén, hallituksen jäsen	21	22
Matti Karppinen, toimitusjohtaja	367	314

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia konserniyhtiöiden kanssa.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Työsuhteen jälkeiset etuudet

1 000 euroa	2013	2012
Eläke-etuudesta johtuen kuluksi kirjattu määrä		
Matti Karppinen, toimitusjohtaja	118	111

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Konsernilla ei ollut lainasaamisia konsernin johtohenkilöiltä 31.12.2013 eikä 31.12.2012.

Liiketoimet osakkuusyritysten ja yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	2013	2012
Myyntit osakkuusyrityksille	1,2	1,7
Myyntit yhteisyrityksille	–	8,6
Ostot osakkuusyrityksiltä	10,1	13,1
Ostot yhteisyrityksiltä	–	0,0
Milj. euroa	31.12.2013	31.12.2012
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyrityksiltä kauden lopussa	0,8	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	–	0,7
Ostovelat ja muut velat osakkuusyrityksille kauden lopussa	0,8	0,5
Ostovelat ja muut velat yhteisyrityksille kauden lopussa	–	0,0

Tavaroiden ja palveluiden myynnit osakkuusyrityksille ja yhteisyrityksille perustuvat markkinahintoihin.

Liite 29 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Konsernilla ei ole olennaisia tilinpäätöksen jälkeisiä tapahtumia.

Liite 30 Tunnusluvut**Jatkuvat toiminnot**

Milj. euroa	2013	2012	2011	2010	2009
TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT					
Liiketoiminnan laajuus ja kannattavuus					
Liikevaihto	387,3	378,2	335,5	308,7	266,0
Vienti Suomesta	64,0	73,0	90,8	49,0	31,3
Liiketulos	9,4	8,5	8,7	8,3	6,8
% liikevaihdosta	2,4	2,2	2,6	2,7	2,6
Tutkimusmenot	0,9	1,0	0,9	1,0	0,9
% liikevaihdosta	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Rahoitustuotot(+)/-kulut (-), netto	-0,2	-1,0	-1,2	0,1	0,5
Tulos ennen veroja	9,3	7,5	7,5	8,4	7,3
% liikevaihdosta	2,4	2,0	2,2	2,7	2,7
Tilikauden tulos	9,3	6,7	5,7	6,5	5,8
% liikevaihdosta	2,4	1,8	1,7	2,1	2,2
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	10,1	6,6	5,7	6,5	5,8
Määräysvallattomille omistajille	-0,8	0,1	0,0	-	-
Oman pääoman tuotto, %	6,5	4,8	4,1	4,7	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	5,4	6,3	6,1	5,5

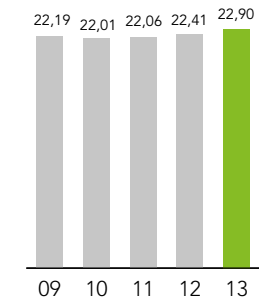
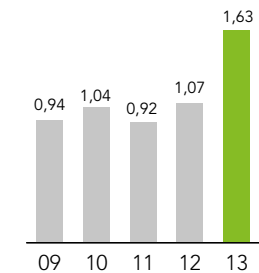
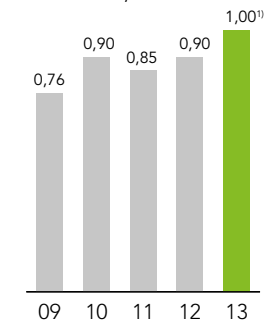
Jatkuvat toiminnot

Milj. euroa	2013	2012	2011	2010	2009
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Omavaraisuusaste, %	70,3	60,6	74,9	72,4	78,0
Nettovelkaantumisaste, %	8,4	22,0	-5,1	-7,7	-15,8
Pitkäaikaiset varat	105,2	111,0	86,3	87,5	77,4
Vaihto-omaisuus	64,0	79,4	62,3	55,0	48,1
Muut lyhytaikaiset varat	35,2	42,6	37,2	49,4	50,6
Oma pääoma	143,6	141,2	139,2	138,9	137,3
Jakokelpoiset varat	86,0	88,5	87,7	84,5	82,7
Korolliset velat	14,9	36,4	2,3	4,0	3,3
Korottomat velat	45,8	55,4	44,3	49,0	35,5
Taseen loppusumma	204,4	233,0	185,8	191,9	176,1
Muut tunnusluvut					
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja	3,0	3,9	5,8	3,1	2,7
% liikevaihdosta	0,8	1,0	1,7	1,0	1,0
Yritysostot ja muut osakeinvestoinnit	0,0	9,7	0,2	10,5	1,2
% liikevaihdosta	0,0	2,6	0,1	3,4	0,5
Henkilöstö keskimäärin	782	721	596	621	657

Osakekohtaiset tunnusluvut

Milj. euroa	2013	2012	2011	2010	2009
Tulos/osake, euroa	1,63	1,07	0,92	1,04	0,94
Osakekohtainen osinko, euroa	¹⁾ 1,00	0,90	0,85	0,90	0,76
Osinko tuloksesta, %	61,3	84,1	92,4	86,5	80,9
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,1	6,3	5,8	5,1	4,9
P/E-luku	11,9	13,4	16,0	16,8	16,7
Oma pääoma/osake, euroa	22,90	22,37	22,06	22,01	22,19
Osakkeen kurssikehitys, euroa					
Tilikauden alin kurssi	14,41	12,38	12,95	15,51	11,90
Tilikauden ylin kurssi	19,64	16,77	18,80	20,00	15,99
Tilikauden keskimääräinen kurssi	16,77	14,48	15,77	17,62	13,71
Tilikauden päätöskurssi	19,45	14,32	14,71	17,50	15,65
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	700	833	687	1 035	1 998
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	11,1	13,2	10,9	16,4	31,6
Osakepääoma, milj. euroa	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	122,9	90,5	92,9	110,6	98,9
Osingonjako, milj.euroa	¹⁾ 6,2	5,6	5,3	5,6	4,7
Osakkeiden määrä, kpl					
Osakkeiden lukumäärä	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576	6 187 576

¹⁾ Hallituksen ehdotus

OMA PÄÄOMA/OSAKE
2009–2013, euroa**TULOS/OSAKE**
euroa**OSINKO/OSAKE**
2009–2013, euroa

¹⁾ hallituksen ehdotus

Liite 31 Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskimäärin tilikauden aikana}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat keskimäärin tilikauden aikana}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat, pankkisaamiset ja muut likvidit sijoitukset	
Tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto / tappio}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo}}$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi	

Liite 32 Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista
Suurimmat osakkeenomistajat 10.2.2014

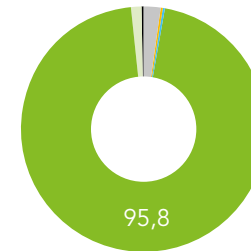
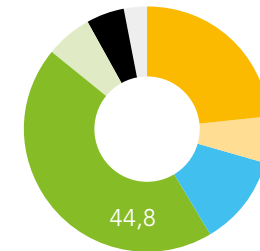
Omistaja	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Sievi Capital Oyj	644 229	10,2	644 229	10,4
Valion Eläkekassa	520 108	8,2	520 108	8,4
Eela Esko	392 392	6,2	392 392	6,3
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	347 860	5,5	347 860	5,6
EM Group Oy	316 000	5,0	316 000	5,1
Skagen Funds	305 407	4,8	305 407	4,9
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	125 485	2,0	125 485	2,0
Norvestia Oyj	74 294	1,2	74 294	1,2
Säkylän kunta	59 822	0,9	59 822	1,0
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	53 800	0,9	53 800	0,9
10 suurinta yhteensä	2 839 397	44,9	2 839 397	45,8
Hallintarekisteröidyt osakkeet	202 425	3,2	202 425	3,3
Muut osakkeenomistajat	3 145 754	49,8	3 145 754	50,9
Ulkopuolisten omistuksessa yhteensä	6 187 576	97,9	6 187 576	100,0
Omassa omistuksessa	130 000	2,1		
Yhteensä	6 317 576	100,0		

Osakkeiden omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 10.2.2014

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä (kpl)	Osuus osakkaista (%)	Osakkeita yhteensä (kpl)	Osuus osakkeista (%)
1 - 100	5 050	48,7	246 285	3,9
101 - 500	4 065	39,2	990 812	15,7
501 - 1 000	765	7,4	564 484	8,9
1 001 - 5 000	426	4,1	805 631	12,8
5 001 - 10 000	28	0,3	188 358	3,0
10 001 - 50 000	19	0,2	387 474	6,1
50 001 - 100 000	4	0,0	262 098	4,2
100 001 - 500 000	7	0,1	1 708 097	27,0
500 001 -	2	0,0	1 164 337	18,4
Yhteensä	10 366	100,0	6 317 576	100,0

Johdon omistus

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja säätiöiden yhteenlaskettu omistusosuus 10.2.2014 oli yhteensä 336 617 osaketta. Nämä vastaavat 5,3 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN
osuus osakkaista, %

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN
osuus osakkeista, %

Osakkeiden omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 10.2.2014

	Osuus osakkaista, %	Osuus osakkeista, %
Yritykset	2,3	23,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,2	7,2
Julkisyhteisöt	0,3	10,8
Kotitaloudet	95,8	44,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,2	6,0
Ulkomaat	0,2	4,9
Hallintarekisteri		3,2
Yhteensä	100,0	100,0

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	2013	2012
Liiketoiminnan muut tuotot	(1)	568	474
Henkilöstökulut	(2)	-1 746	-2 077
Poistot ja arvonalentumiset	(3)	-298	-325
Liiketoiminnan muut kulut	(4)	-1 886	-1 377
Liiketulos		-3 361	-3 305
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	3 990	6 957
Tulos ennen satunnaisia eriä		629	3 652
Satunnaiset tuotot	(6)	2 150	2 820
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		2 779	6 472
Tuloverot	(7)	243	-356
Tilikauden tulos		3 021	6 115

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(8)	208	89
Aineelliset hyödykkeet	(9)	4 142	4 380
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(10,11)	37 491	41 191
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	(10,11)	12 126	12 106
Muut sijoitukset ja saamiset	(10,11)	76	76
Pysyvät vastaavat yhteensä		54 043	57 842
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	(12)	11 840	14 103
Laskennallinen verosaaminen	(14)	243	-
Lyhytaikaiset saamiset	(13)	69 752	86 580
Rahat ja pankkisaamiset		2 263	5 186
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		84 098	105 869
Vastaavaa yhteensä		138 141	163 711
VASTATTAVAA			
Oma pääoma (15)			
Osakepääoma		12 635	12 635
Ylikurssirahasto		23 391	23 391
Käyttörahasto		7 232	7 232
Edellisten tilikausien tulos		75 739	75 192
Tilikauden tulos		3 021	6 115
Oma pääoma yhteensä		122 018	124 565
Vieras pääoma (16)			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		3 000	4 200
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		12 415	34 125
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		708	821
Vieras pääoma yhteensä		16 123	39 146
Vastattavaa yhteensä		138 141	163 711

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA, FAS

1 000 euroa	2013	2012
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaiseriä	629	3 652
Oikaisut *)	-3 692	-6 646
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-178	200
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 833	75
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-5 075	-2 719
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 429	4 205
Maksetut korot liiketoiminnasta	-296	-277
Saadut korot liiketoiminnasta	1 335	1 479
Maksetut verot liiketoiminnasta	-264	-672
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-861	2 016
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-179	-14
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	-	9
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-	-6 462
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-20	-11
Saadut osingot investoinneista	4 397	1 011
Investointien rahavirta (B)	4 198	-5 467
Rahavirta ennen rahoitusta	3 337	-3 451

1 000 euroa	2013	2012
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muiden pitkäaikaisten lainojen nostot	-	4 800
Muiden pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 200	-600
Muiden lyhytaikaisten lainojen nostot	-	58 000
Muiden lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-20 000	-27 800
Pitkäaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	1 078	-249
Lyhytaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	16 610	-31 551
Maksetut osingot	-5 569	-5 259
Saadut konserniavustukset	2 820	3 200
Rahoituksen rahavirta (C)	-6 261	541
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)	-2 923	-2 910
Rahavarat tilikauden alussa	5 186	8 096
Rahavarat tilikauden lopussa	2 263	5 186
Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos -1 802 (-1 635) on esitetty käyttöpääoman muutoksessa.		
*) Oikaisut		
Poistot	298	325
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 990	-6 957
Muut	-	-14
Yhteensä	-3 692	-6 646

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET, FAS

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Tilikaudella 2013 on tehty emoyhtiön tilinpäätökseen 3,7 miljoonan euron arvonalentuminen Apetit Kala Oy:n osakkeista.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskurssiin. Lyhytaikaisista saamisista ja veloista syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Pitkäaikaisten saamisten ja velkojen realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Johdannaisopimusten käyttö

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää erilaisia

johdannaisia valuutta-, korko- sekä hyödykehintariskeiltä suojautumiseen. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu johdannaisopimusten käyvät arvot, jotka kertovat minkälaisia tulosvaikutuksia olisi syntynyt johdannaispositioiden sulkeamisesta tilinpäätöshetkellä.

Yhtiö on suojautunut pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten velkojen korkoriskiltä koronvaihto- ja korkokattosopimuksilla. Sopimuksista aiheutuvat kulut tai tuotot kirjataan suoriteperusteisesti muihin rahoituskuluihin tai muihin rahoitustuottoihin.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Aikaisemmin Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

Liite 1 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2013	2012
Luovutusvoitot	–	2
Vuokratuotot	380	327
Palveluluovutukset	139	130
Muut	50	15
Yhteensä	568	474

Liite 2 Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä

1 000 euroa	2013	2012
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	1 374	1 610
Eläkekulut	333	425
Muut henkilösivukulut	39	42
Yhteensä	1 746	2 077

Toimielinten palkat, palkkiot ja etuudet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen liitteessä 28.

Henkilöstö keskimäärin	11	11
------------------------	----	----

Emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

Liite 3 Poistot ja arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat

Aineettomat oikeudet	5 tai 10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10 vuotta
Rakennukset, kiviset ja puiset	20–30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	5 tai 10 vuotta
Koneet ja kalusto	5 tai 10 vuotta

Poistoperusteissa ei ole muutoksia.

1 000 euroa	2013	2012
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		
Aineettomat oikeudet	19	21
Muut pitkävaikutteiset menot	15	28
Rakennukset ja rakennelmat	238	251
Koneet ja kalusto	26	24
Yhteensä	298	325

Liite 4 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2013	2012
Vuokrat	68	88
Hallinnon kulut	1 415	891
Muut liiketoiminnan kulut	403	398
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	1 886	1 377
Tilintarkastuskulut	89	87

Liite 5 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2013	2012
OSINKOTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	3 424	4 187
Osakkuusyryyksiltä	4 397	1 011
Muilta	15	18
Yhteensä	7 836	5 217
KORKOTUOTOT PITKÄAIKAISISTA SIIJOITUKSISTA		
Saman konsernin yrityksiltä	266	400
MUUT KORKO- JA RAHOITUSTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	1 060	1 030
Osakkuusyryyksiltä	-	2
Valuuttakurssivoitot	0	539
Muut korkotuotot muilta	9	47
Yhteensä	1 069	1 618
Rahoitustuotot yhteensä	9 171	7 234
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	3 700	-
KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT		
Saman konsernin yrityksille	0	1
Valuuttakurssitappiot	1 185	-
Muilla	296	276
Yhteensä	1 481	277
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3 990	6 957

Valuuttakurssivoitot sisältävät realisoitumattomia kurssi-
voittoja pitkäaikaisista lainasaamista – (537) tuhatta euroa.

Valuuttakurssitappiot sisältävät realisoitumattomia kurssi-
tappioita pitkäaikaisista lainasaamista 1 185 (-) tuhatta
euroa.

Liite 6 Satunnaiset tuotot

1 000 euroa	2013	2012
Saadut konserniavustukset	2 150	2 820

Liite 8 Pysyvät vastaavat, aineettomat hyödykkeet**AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2013**

1 000 euroa	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	106	311	-	417
Lisäykset	2	-	152	154
Hankintameno 31.12.	108	311	152	570
Kertyneet poistot ja				
arvonlennukset 1.1.	-60	-268	-	-328
Tilikauden poisto	-19	-15	-	-34
Kertyneet poistot 31.12.	-79	-283	-	-362
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	29	27	152	208

Liite 7 Tuloverot

1 000 euroa	2013	2012
Tuloverot satunnaisista eristä	-527	-691
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	527	335
Laskennallisen verosaamisen muutos	243	-
Yhteensä	243	-356

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2012

1 000 euroa	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	106	302	-	408
Lisäykset	-	9	-	9
Hankintameno 31.12.	106	311	-	417
Kertyneet poistot ja				
arvonlennukset 1.1.	-39	-240	-	-279
Tilikauden poisto	-21	-28	-	-49
Kertyneet poistot 31.12.	-60	-268	-	-328
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	46	43	-	89

Liite 9 Pysyvät vastaavat, aineelliset hyödykkeet
AINEELLISET HYÖDYKKEET 2013

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 260	5 848	426	63	8 597
Lisäykset	–	–	26	–	26
Hankintameno 31.12.	2 260	5 848	452	63	8 623
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	–	–3 882	–334	–	–4 217
Tilikauden poisto	–	–238	–26	–	–264
Kertyneet poistot 31.12.	–	–4 120	–360	–	–4 480
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	2 260	1 728	91	63	4 142

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2012

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 269	5 848	421	63	8 601
Lisäykset	–	–	5	–	5
Vähennykset	–9	–	–	–	–9
Hankintameno 31.12.	2 260	5 848	426	63	8 597
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	–	–3 631	–310	–	–3 941
Tilikauden poisto	–	–251	–24	–	–275
Kertyneet poistot 31.12.	–	–3 882	–335	–	–4 217
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	2 260	1 966	91	63	4 380

ARVONKOROTUKSET 2012 JA 2013

1 000 euroa	Yhteensä
Arvonkorotukset sisältyvät maa-alueiden kirjanpitoarvoon	
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	1 850

Liite 10 Sijoitukset

OSAKKEET JA OSUUDET 2013

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yhtiöissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymis- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	41 191	12 106	44	31	53 372
Lisäykset	–	20	–	–	20
Arvon alentumiset	–3 700	–	–	–	–3 700
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	37 491	12 126	44	31	49 692

OSAKKEET JA OSUUDET 2012

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yhtiöissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymis- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	34 729	12 095	44	31	46 899
Lisäykset	6 462	11	–	–	6 473
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	41 191	12 106	44	31	53 372

Liite 11 Emoyhtiön omistamat tytär- ja osakkuusyrietykset ja muut osakkeet, osuudet ja saamiset

	Kotipaikka	Omistusosuus –%
TYTÄRYRITYKSET		
Apetit Pakaste Oy	Säkylä	100,0
Apetit Kala Oy	Kuopio	70,0
Apetit Suomi Oy	Säkylä	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Helsinki	80,0
Caternet Finland Oy	Helsinki	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Säkylä	100,0

OSAKKUUSYRITYKSET

Sucros Oy	Helsinki	20,0
Foison Oy	Helsinki	22,5

MUUT OSAKKEET, OSUUDET JA
PITKÄAIKAISET SAAMISET

	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	44
Liittymismaksut, pitkäaikaiset saamiset	31
Yhteensä	75

Liite 12 Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2013	2012
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	11 840	14 103
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	11 840	14 103

Liite 13 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2013	2012
MYYNTISAAMISET	43	18
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	105	98
Lainasaamiset	61 225	77 835
Konsernipankkitilisaaminen	5 351	5 258
Konserniavustussaamiset	2 150	2 820
Muut saamiset	200	108
Yhteensä	69 030	86 119
SAAMISET OMISTUSYHTEYSYRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	1	1
Siirtosaamiset		
Henkilöstökulut	38	21
Tuloverosaaminen	547	311
Muut	92	111
Yhteensä	677	443
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	69 752	86 580

Liite 14 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

1 000 euroa	2013	2012
Laskennalliset verosaamiset		
Vahvistettavasta tappiosta	243	–

Vuoden 2013 vahvistettavasta tappiosta on kirjattu laskennallista verosaamista 243 tuhatta euroa.

Liite 15 Oman pääoman muutokset

1 000 euroa	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	12 635	12 635
Osakepääoma 31.12.	12 635	12 635
Ylikurssirahasto 1.1.	23 391	23 391
Ylikurssirahasto 31.12.	23 391	23 391
Käyttörahasto 1.1.	7 232	7 232
Käyttörahasto 31.12.	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	75 192	71 711
Siirto tilikauden tuloksesta	6 115	8 740
Osingonjako	–5 569	–5 259
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	75 739	75 192
Tilikauden voitto	3 021	6 115
Oma pääoma 31.12.	122 018	124 565
VOITONJAKOKELPOISET VARAT		
Käyttörahasto	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto	75 739	75 192
Tilikauden voitto	3 021	6 115
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	85 992	88 540

Liite 16 Vieras pääoma

1 000 euroa	2013	2012
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	3 000	4 200
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	10 200	30 200
Ostovelat	231	67
VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE		
Ostovelat	1	1
Muut velat	61	61
Konsernipankkitilivelka	2 215	3 925
Yhteensä	2 277	3 987
VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE		
Ostovelat	31	39
MUUT VELAT		
Verotilivelka	-	27
SIIRTOVELAT		
Henkilöstökulut	260	427
Kulujaksotukset	123	199
Yhteensä	384	626
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	3 000	4 200
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	12 415	34 125
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma yhteensä	709	821
Yhteensä	16 123	39 146

Liite 17 Vakuudet, vastuusitoumukset, muut sitoumukset ja ehdolliset varat

1 000 euroa	2013	2012
VUOKRAVASTUUT		
Kiinteistövuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	150	192
Myöhemmin maksettavat	400	-
MUUT VUOKRAVASTUUT		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	27	11
Myöhemmin maksettavat	47	9
MUUT VASTUUT		
Saadut takaukset	62	62
VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA		
Takaukset	7 371	7 770
Vastuut yhteensä	8 057	8 045
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Hyödykejohdannaiset		
Nimellisarvo	834	1 343
Markkina-arvo	-223	-202
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	4 200	5 400
Markkina-arvo	-45	-91
EHDOLLISET VARAT		
Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	723	724

Riita-asiat

Apetit päätti lokakuussa 2011 viedä Apetitin ja Nordic Sugarin välisen erimielisyyden osakassopimusrikkomuksesta välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Apetitin näkemyksen mukaan Nordic Sugar on syyllistynyt yhteensä kolmeen eri sopimusrikkomukseen. Osakassopimuksen ehtojen mukaisesti yksittäisen todetun rikkomuksen seurauksena on sopimussakko, jonka suuruus on noin 8,9 miljoonaa euroa rikkomukselta eli enimmillään lähes 27 miljoonaa euroa.

Nordic Sugar on esittänyt, että Apetit olisi syyllistynyt osakassopimusrikkomukseen Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisen yhteydessä ja pyytää välimiesoikeutta vahvistamaan osakassopimuksen rikkomisen ja määräämään Apetitin maksettavaksi 4,5 miljoonan euron sopimussakon. Apetitin mukaan Sucros Oy:n toimitusjohtajan erottamisessa on noudatettu osakassopimusta, joten korvausvaatimus on perusteeton.

Sopimusrikkomuksiin liittyviä korvausvaatimuksia ei ole tuloutettu tai kirjattu kuluksi. Välimiesoikeuden ja siihen liittyvien ulkopuolisten neuvonantajien kulut kirjataan suori-teperusteisesti kuluksi.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2013 ovat 85 992 177,66 euroa, josta tilikauden voitto on 3 021 437,67 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

– osinkona jaetaan 1,00 euroa osakkeelta eli yhteensä	6 187 576,00 euroa
– jätetään omaan pääomaan	79 804 601,66 euroa
Yhteensä	85 992 177,66 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa 24. päivänä helmikuuta 2014

Aappo Kontu

Tuomo Lähdesmäki

Veijo Meriläinen

Samu Pere

Helena Walldén

Matti Karppinen
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Apetit Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Apetit Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konserni-tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konserniti-tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllystyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata

vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikko-
neet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevi-
denssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakerto-
mukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista
tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan
harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä
johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen.
Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon
sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat
ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakerto-
muksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä
valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin
nähdessä asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta
ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön
sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen
kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperi-
aatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien
kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpää-
töksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan
arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausun-
tomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen
soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konserniti-tilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konserniti-tilinpäätös antaa
EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpää-
tösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot
konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan
tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintaker-
tomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen
ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten
mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyh-
tiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriit-
dattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys
taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiö-
lain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä
emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä
toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Säkylässä 26. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Hannu Pellinen
KHT

Tomi Moisio
KHT, JHTT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Apetit Oyj:n vuoden 2013 tilinpäätöksen, joka sisältää myös konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja siihen liittyvän hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: Jaakko Halkilahti, Mika Leikkonen, Timo Miettinen, Marja-Liisa Mikola-Luoto, Tuomo Raininko ja Mauno Ylinen.

Säkylässä 27. päivänä helmikuuta 2014

Hallintoneuvoston puolesta

Timo Miettinen
puheenjohtaja

Asmo Ritala
sihteeri

Osakkeet, osakepääoma ja osinkopolitiikka

Rekisteröinti ja noteeraus

Apetit Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 1989 alkaen. Osakkeen kaupankäyntitunnus on APETI ja ISIN-koodi FI0009003503.

Osakkeet ja äänioikeus

Apetit Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa. Osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Rekisteröity ja kokonaan maksettu osakepääoma vuoden alussa ja lopussa oli 12 635 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 317 576 kappaletta.

Osakeantivaltuutus

Apetit Oyj:n 28.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuutus käsittää enintään 7 617 577 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 6 317 577 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 130 000 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Valtuutus käsittää oikeuden antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustinjärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Apetit Oyj:n hallitus ei ole 24.2.2014 mennessä käyttänyt yhtiökokouksen sille myöntämää uusien osakkeiden antamis- ja omien osakkeiden luovuttamisvaltuutusta.

Optio-oikeudet

Yhtiön hallituksella ei ole optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevaa valtuutusta.

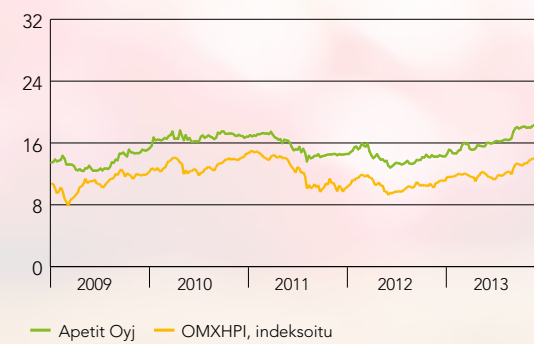
Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

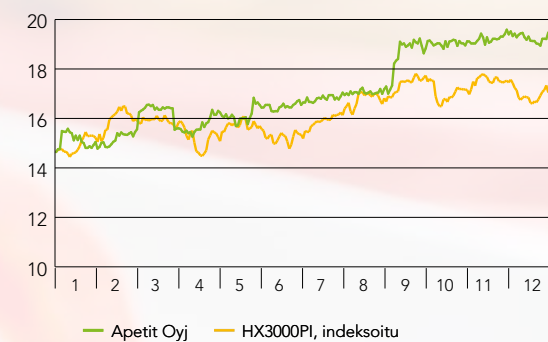
Osinkopolitiikka

Apetit Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajilleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukea tätä tavoitetta. Osinkona yhtiö jakaa vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

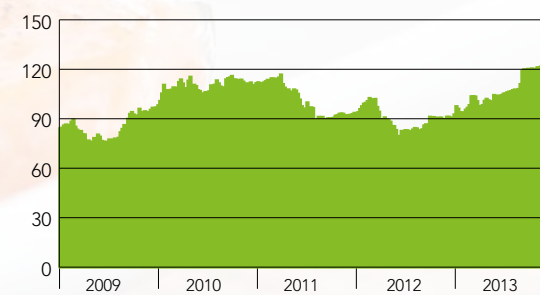
OSAKKEEN HINTAKEHITYS 2009–2013, euroa

OSAKKEEN HINTAKEHITYS KUUKAUSITTAIN 2013, euroa

MARKKINA-ARVO 2009–2013, milj. euroa

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Apetit Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 26.3.2014 klo 14.00 Apetit Oyj:n henkilöstöravintola Myllynkivessä Säkylässä. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka 14.3.2014 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava yhtiölle perjantaihin 21.3.2014 klo 16.00 mennessä internet-sivuilla osoitteessa www.apetitgroup.fi, kirjallisesti osoitteeseen Apetit Oyj/Maija Lipasti, PL 100, 27801 Säkylä, faksilla numeroon 010 402 4023, puhelimitse numeroon 010 402 4044/Maija Lipasti tai sähköpostilla osoitteeseen maija.lipasti@apetit.fi. Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan tulee ilmoittautua yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon 21.3.2014 klo 10.00 mennessä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2013 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 31.3.2014 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 7.4.2014.

Taloudellinen tiedottaminen 2014

Apetit Oyj julkisti tilinpäätöstiedotteen vuodelta 2013 tiistaina 25.2.2014 klo 8.30. Vuosikertomus on julkaistu yhtiön internet-sivuilla viikolla 10.

Vuonna 2014 osavuositarkastukset julkistetaan seuraavasti

- Osavuositarkastus tammi–maaliskuu, tiistai 13.5.2014 klo 8.30
- Osavuositarkastus tammi–kesäkuu, torstai 14.8.2014 klo 8.30
- Osavuositarkastus tammi–syyskuu, torstai 6.11.2014 klo 8.30

Vuosikertomus, tilinpäätöstiedote ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat luettavissa Apetit Oyj:n internet-sivuilla osoitteessa www.apetitgroup.fi, josta julkaisu voi ladata myös pdf-versioina.

Suomenkielisen painetun vuosikertomuksen voi tilata yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.apetitgroup.fi ja sen lähettäminen aloitetaan viikolla 12. Englanninkielinen vuosikertomus on saatavana vain sähköisessä muodossa.

Muutokset henkilötiedoissa

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

Yhteystiedot

Apetit Oyj

Konsernihallinto
Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4022

Apetit Oyj

Espoon toimipiste
Lars Sonckin kaari 14
PL 404, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 00
faksi 010 402 4023

Sähköposti: etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetitgroup.fi

Y-tunnus 0197395-5
Kotipaikka Säköylä

TYTÄRYHTIÖT

Apetit Suomi Oy

PL 100, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4944
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077043-2

Apetit Suomi Oy

Espoon toimipiste
Lars Sonckin kaari 14
PL 403, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4455

Apetit Pakaste Oy

PL 130, 27801 Säköylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4322
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 2077046-7

Apetit Pakaste Oy

Teollisuustie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4666

Apetit Kala Oy

Mastotie 7, 70460 Kuopio
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4520
etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetit.fi
Y-tunnus 0877766-6

Apetit Kala Oy

Vuosnaistentie 593 A, 23360 Kustavi
Puhelin 010 402 4500
etunimi.sukunimi@apetit.fi

Myrskylän Savustamo Oy

Kylänpääntie 45, 07600 Myrskylä
Puhelin 019 521 3100
Faksi 019 521 3116
etunimi.sukunimi@safu.com
www.safu.com
Y-tunnus 0668811-7

Maritim Food AS

Råbekksvingen 5
NO-1617 Fredrikstad, Norja
Puhelin +47 6936 3700
Faksi +47 6936 3738
etunimi.sukunimi@maritim-food.no
www.maritim-food.no

Maritim Food Sweden AB

Kallkärrsvägen 21-22
SE-455 61 Dingle, Ruotsi
Puhelin +46 5244 0047
etunimi.sukunimi@maritim-food.no

Sandanger AS

NO-6083 Gjerdsvika, Norja
Puhelin +47 7002 6440
Faksi +47 7002 6441
etunimi.sukunimi@sunnmoere.com
www.sunnmoere.com

Caternet Finland Oy

Kivikonlaita 25
00940 Helsinki
Puhelin 010 402 4244
Faksi 010 402 4236
caternet@apetit.fi
www.caternet.fi
Y-tunnus 0971095-7

Caternet Finland Oy

Pihkatie 1
40530 Jyväskylä
Puhelin 010 402 4290
Faksi 010 402 4295
jyvaskyla@apetit.fi

Avena Nordic Grain Oy

Lars Sonckin kaari 14
PL 402, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 02
Faksi 010 402 2500
etunimi.sukunimi@avena.fi
www.avena.fi
Y-tunnus 0989948-9

ZAO Avena St. Petersburg

Ul. Korablestroitelej, d. 30, litera A,
office 2.15
RU-199397 Pietari, Venäjä
Puhelin +7 812 305 5795
Faksi +7 812 305 5785

UAB Avena Nordic Grain

Gostauto str. 40B
LT-01112 Vilna, Liettua
Puhelin. +370 5 243 0290
Faksi +370 5 243 0291

OÜ Avena Nordic Grain

Tehnika 3, Türi
EE-72213 Järvamaa, Viro
Puhelin +372 5 038 151

TOO Avena Astana

Rajon Almaty, Baraeva str. 16
KZ-010000 Astana, Kazakstan
Puhelin/faksi +7 7172 592 679,
+7 7172 592 676

OOO Avena-Ukraina

g. Mirgorod, ul. Petrovskogo 15
UA-37600 Poltavskaja oblast, Ukraina
Puhelin/faksi +380 5355 40262

Mildola Oy

Satamatie 64
PL 21, 02401 Kirkkonummi
Puhelin 010 402 2300
Faksi 010 402 2311
etunimi.sukunimi@mildola.fi
www.mildola.fi
Y-tunnus 0116251-1

Ulkoasu: Kreab Gavin Anderson Oy
Kuvat: Studio Liisa Siltanen ky, Seilo Ristimäki,
Jyrki Normaja, iStockphoto, Folio
Painopaikka: Euraprint
Paperi: kannet Lumisilk 300g,
sisus Lumisilk 130g

*Tämä vuosikertomus on painettu
luontoa säästävälle paperille.*

Apetit Oyj

PL 100, 27801 Säkylä

Puhelin 010 402 00 | Faksi 010 402 4022

apetitgroup.fi

